

Anthony de Mello

SZÁRNYALÁS

Elmélkedések
rövid történetek alapján

Anthony de Mello S. J.

"A csend szava
- Egy perc bölcsesség" szerzője

Az mű eredeti címe: TAKING FLIGHT –
a book of story meditations (Image Books, Doubleday)

Fordító: Török Péter

Lektor: Nagy Ferenc

Fotó: Török Péter

Copyright © 1988 by the Centre for Spiritual Exchange

Copyright © 1997 Hungarian translation /

Magyar kiadás joga

Jézus Társasága

Magyarországi Rendtartománya

A magyar kiadás kilencedik változatlan utánnyomása

Kiadja a KORDA Kiadó

6000 Kecskemét, Lestár tér 2. (Tel.: 76/328-977)

Felelős vezető: dr. Bujdosó Gabriella

Megjelent a MERCATO Bt. gondozásában (Tel.: 76/487-417)

ISBN: 963 9554 11 I

AS-Nyomda Kft., Szilády Üzem Kecskemét, Mindszenti krt. 63

Tartalomjegyzék

Imádság 15

Tudatosság 49

Vallás 75

Kegyelem 133

A „szentek” 149

Az én 179

Szerelem és szeretet 203

Igazság 239

Előszó

Volt egyszer egy jezsuita lelki vezető”, akit Tony de Mellonak hívtak. Kontinenseken keresztül is megérintette az emberek szívét, mert annyira érdekelte az élet – a valódi, vibráló, örömteli élet.

Megragadó történetei, melegsége és humora, meglátásai a boldogságról és igazi énünk felfedezéséről – szívderítően hatottak mindenkire, aki csak hallgatta. Beszélt a szívek felszabadításáról, az értelmetlen megértéséről, és az emberek által járt különféle lelki utak értelmezéséről.

Az egyik, tanításában állandóan jelenlévő beállítottság nem önmagára irányult, hanem mindannyiunkra:

- hogy kihozza belőlünk a gurut,
- hogy a mi táncunkat táncolja,
- s hogy a mi dalunkat énekelje.

Tony de Mello örömét lelte abban a parancsban, hogy:

- Légy fény saját magadnak!

Amikor Tony 1987. június 2-án meghalt, nem kellett volna meglepődnöm a veszteségnek azon a mérhetetlen érzésén, amit a barátok és csodálok fejeztek ki nekem, határon innen és túlról is. Amin elcsodálkoztam, az a szomorúságnak és csalódottságnak az a „személyes” érzése volt, nemcsak a barátoktól, hanem azoktól is, akik arra vágytak, hogy találkozzanak vele, és hallják Őt.

Az egyik vigasz, amit ezeknek az embereknek ajánlottam, az általa hátrahagyott szavak öröksége. Tony utolsó ajándéka annak a könyvnek* a befejezett kézírata volt, amit az olvasó most a kezében tart, amin gondolkodik, és amiből bizonytalanságot is húz. Egy barátjának címzett levélben, amit már nem volt ideje elküldeni, leírta milyen keményen dolgozott a kézíraton, hogy befejezhesse, mielőtt az USA-ba jön: „írni akartam, még mielőtt elutaztam Indiából, de lehetetlen volt egyetlen szabad pillanatot is találnom. Éjjel-nappal azon a kézíraton dolgoztam (és még most is dolgozom), amit át kell adnom a kiadónak.” Ez valóban a szeretet munkája volt.

Előszót írni Tony utolsó könyvéhez szintén a szeretet munkája. Másnak szinte lehetetlen elképzelni, micsodaérzés kézbe venni azt a kéziratot, amit a legjobb barátod, munkatársad, lelki vezetőd, társad – aki éppen meghalt – állított össze, tudván, hogy ezt a te személyes példányodnak szánta. Mily mély megrendüléssel olvastam az első oldalakat! Sohasem hallottam még az első történetet, a „Béka imáját”. Mennyire jellemző volt ennek a nagyszerű embernek a lelkesége, annyira nyitott az életre, érzékeny a jóra, a mindenben fellelhető szépségre – még a béka brekegésében is. Egyetemisták kollégiumában lakom, s bizony a zaj néha – hogy is mondjam? – kellemetlenné válhat. Sosem fogom elfelejteni Tony ellentmondásos javaslatát: „Próbáld meg, ne zavarj a zajt!” A meglepetések meglepetése!

Végső soron azonban Tony semmire sem tanított. Vagyis abban az értelemben nem, hogy semmi olyat nem próbált belém plántálni, amit lelki filozófiának vagy életmódnak nevezhetnénk. Csupán bátorított annak felfedezésére, hogy mi is számomra a valódi, az igaz, a gyönyörű az életben. Nincs ennél tisztább lelkeség vagy jobb formája az oktatásnak. Azt bizonygatta: „Senki sem lesz boldog, nem

lesz igazi lelkiesség, valódi megértés mindaddig, amíg nem vagy szabad. És fordítva is, nem lesz addig igazi szabadság, amíg valóban nem értesz.” Felfedezni az igazságot számára azonos értelmű volt igazi énünk megértésével.

Ezért aztán minden beszéd, amit csak tartott, minden kis történet, amit elmondott, minden nevetés, amit csak okozott, félelmed börtönébe csempészett energiává vált. Abba a börtönbe, amely bármelyik pillanatban képes felrobbanni, hogy lerázza múltad láncait vagy a jövődtől való félelmet, mihelyst eléggé nyitott vagy ahhoz, hogy ezt megengedd.

Az olyanok, mint Tony de Mello, sosem halnak meg.

J. FRANCIS STROUD S.J.

De Mello Lelkiségi Központ

Fordham Egyetem

Bronx, New York

* A kiadó megjegyzése: A kézirat, tekintélyes terjedelme miatt, két könyvben jelent meg. A másik könyv címe: „A megvilágosult szíve”.

Figyelmeztetés

Nagy titok az, hogy bár az emberi szív vágyódik az után az Igazság után, amiben tisztán megtalálja a szabadságot és az örömet, mégis az emberek első reakciója erre az Igazságra gyűlölet és félelem. Ezért aztán az emberiség nagy lelki tanítói, mint pl. Buddha és Jézus, olyan eszközhöz folyamodtak, amivel kijátszották hallgatóik ellenállását. Ez az eszköz pedig a történet. Tudták, hogy a nyelv legelbűvölőbb szavai így hangzanak: „Volt egyszer egy . . .”. Tudták, hogy az igazságot visszautasítjuk, de képtelenek vagyunk ellenállni egy rövid kis történetnek, mesének. Vyasa, a Mahábhárata szerzője, mondja: ha figyelmesen hallgatsz egy történetet, biztosan nem maradsz a régi. Mert a történet befurakszik

a szívedbe, s ledönt minden akadályt, ami az istenihez vezet. Ha csak felüdülés végett is olvasod e könyv történeteit, nincs rá garancia, hogy egy kis elbeszélés át ne jusson védősáncaidon, s ott robbanjon, ahol a legkevésbé számítasz rá. Figyelmeztettelek!

Ha eléggé vakmerő vagy ahhoz, hogy a megvilágosodást keresd, a következőt ajánlom:

A. Hordozz a fejedben egy történetet, hogy ráérő pillanataidban elgondolkodhass rajta. Ez lehetővé teszi, hogy hasson a tudatalattidra, és felfedje rejtett értelmét. Meg fogsz lepődni, hogy mennyire váratlanul, a legszükségesebb pillanatban világít meg egy helyzetet, s hoz számodra meglátást és belső gyógyulást. Akkor ráébredsz majd, hogy ha meg adod magad ezeknek a történeteknek, akkor a Megvilágosodásnak azon a kurzusán veszel részt, amihez nincs szükség más gurura, mint saját magad.

B. Mivel mindegyik történet, az Igazságnak a kinyilatkozása, s mivel az Igazság, ha nagybetűvel írják, akkor rólad szól, ezért bizonyosodj meg arról, hogy minden alkalommal, amikor elolvasol egy történetet, céltudatosan kutass önmagad mélyebb megértésére. Olvasd úgy, mint egy orvosi könyvet, s keresd a betegség tüneteit önmagadon; ne úgy, mint egy pszichológiai könyvet, miközben azon töprengesz, hogy barátaid melyik típusba tartoznak. Ha nem tudsz ellenállni a kísértésnek, hogy másokról fedezz fel valamit, akkor a történetek téged károsítanak meg.

Naszreddín mullah oly szenvedélyesen szerette az igazságot, hogy még távoli vidékekre is elutazott a Korán tudósainak felkeresése végett. Még attól sem riadt vissza, hogy a bazárban hitetlenekkel vitatkozzon hitének igazságairól.

A felesége azonban egy nap a szemére vetette, hogy mennyire méltánytalanul bánik vele – s ráébredt, hogy a férjét egyáltalán nem is érdekelte az a fajta Igazság.

Természetesen csak az a fajta számít. Földünk valóban egészen másmilyen lenne, ha a tudósok és ideológusok, akár vallásosak, akár nem, ugyanolyan

szenvedéllyel viseltetnének az önismeret iránt, mint amit a dogmák és elméletek felé mutatunk.

– Nagyszerű prédikáció! – mondta az egyházközségi tag, miközben a prédikátor kezét szorongatta. –

Amit csak mondott, az mind ráillett erre vagy arra az ismerősömrre.

Utasítás

Legjobb, ha a történeteket abban a sorrendben olvassuk, ahogy a könyvben vannak. Csak egyet vagy kettőt olvass el egyszerre – ha többet is vársz ettől a könyvtől, mint csupán szórakozást.

Megjegyzés

E könyv történetei több országból, kultúrából és vallásból származnak. Az egész emberiség lelki örökségéhez – és népszerű humorához – tartoznak. A könyv szerzője csupán annyit tett, hogy sajátos célja szerint felfűzte őket. Az ő munkája a szövés és kelmefestés volt. A pamutot és a cérnát nem saját érdemnek tartja.

IMÁDSÁG

Egy éjjel Brúnó testvér imádkozni akart, de egy kecskebéka brekegése megzavarta. Sikertelen volt minden kísérlete, hogy a zajt figyelmen kívül hagyja, ezért aztán lekiabált az ablakából:

– Csendet! Éppen imádkozom.

Tudnunk kell, hogy Brúnó testvér szent volt, ezért aztán a parancsát azonnal teljesítették. Minden élőlény visszatartotta hangját, hogy imádkozásra alkalmas csend legyen.

Ekkor azonban egy másik hang zavarta meg Brúnó imáját, egy belső hang, ami így szólt:

– Lehetséges ám, hogy Istennek legalább annyira tetszik a béka brekegése, mint a te zsoltáréneklésed.

– Ugyan mi örömet lelhet Isten ennek a békának a brekegésében? – vágott vissza megvetően Brúnó.

De a hang nem adta fel olyan könnyen:

– Ha nem tetszene Istennek, akkor miért terem tette volna meg ezt a hangot?

Brúnó elhatározta, hogy a végére jár a dolognak. Kihajolt az ablakán, s kiadta a parancsot:

– Énekelj!

A kecskebéka ütemes brekegése betöltötte a levegőt, amihez tréfásan csatlakoztak a környékbéli békák is. S hangjuk már nem borzolta Brúnó idegeit, mert, ahogy figyelmesen hallgatta őket, felfedezte: ha nem akar ellenállni, ez a zene valójában gazdagabbá teszi az éjszakát.

Ezzel a felfedezéssel Brúnó szíve eggyé vált a világmindenséggel, és életében először ráébredt arra, hogyan is kell imádkozni.

Egy hászidik történet

Egy orosz kisváros zsidói türelmetlenül várták a rabbi érkezését. Mivel ez ritkaságszámba menő eseménynek számított, ezért igen sok időt fordítottak arra, hogy megfelelően kidolgozzák a kérdéseket, amelyeket majd a szentség hírében lévő embernek feltesznek.

Amikor aztán megérkezett, s belépett a nagyterembe, azonnal megérezte a levegőben vibráló feszültséget, amivel válaszait várták.

Nem szólt semmit sem, csak belenézett a szemükbe, s elkezdett dúdolni egy dalt. Nemsokára mindannyian vele dúdoltak. Elkezdett énekelni, és vele együtt

énekeltek. Majd hajladozni kezdett, s kimért, ünnepélyes léptekkel táncolt. A hitközség követte. Nemsokára annyira belefeledkeztek a táncba, annyira belemerültek a tánc mozdulataiba, hogy elfeledkeztek minden másról a földön; ettől aztán minden egyes ember a tömegben kiegészült, kigyógyult azokból a belső töredezésekből, amelyek távol tartanak bennünket az Igazságtól.

Közel egy órába telt, mire a tánc lelassult, s megállt. Mivel a feszültség elvezetődött bensőjükből, leültek a csendes békével eltöltött teremben. Ekkor a rabbi végre megszólalt, de egész esti beszédje csak ennyiből állt:

– Bízom benne, hogy minden kérdésekre válaszoltam.

Egy dervistől azt kérdezték, hogy miért tánccal imádja az Istent.

– Azért – válaszolta –, mert Istent imádni annyit jelent, mint meghalni önmagunknak; a tánc pedig megöli énünket. Ha az énünk elhal, minden probléma meghal vele együtt. Ahol az én már nem létezik, ott a Szeretet, ott az Isten.

A Mester a tanítványaival együtt a közönség soraiban ült. Ezt mondta:

– Már sok imát hallottatok, és sokat mondtatok magatok is. Ma este lássatok is egyet!

Abban a pillanatban felgördült a függöny, s elkezdődött a balett.

A szúfi szent a mekkai zarándoklatra indult. Egy város szélén már annyira elfáradt, hogy csak eldőlt az út mentén. Éppen csak elszenderült, amikor egy dühös zarándok durván felkeltette:

– Most van az ideje, hogy minden igazhitű a fejét Mekka felé hajtssa, te pedig a lábad fordítottad arra. Milyen muzulmán vagy te?

A szúfi meg sem mozdult, csupán a szemét nyitotta ki, s így szólt:

– Testvér, megtennéd nekem azt a szívességet, hogy arra fordítod a lábaim, ahol azok majd nem az Úr felé mutatnak?

Egy hívő így imádkozott Visnuhoz:

Uram, bocsáss meg nekem három nagy bűnömért. Először is sok szent helyre elzarándokoltam, nem is gondolván arra, hogy Te mindenütt jelen vagy. Másodszor, oly gyakran kiáltottam Hozzád segítségért, mert elfelejtettem, hogy Te jobban törődsz boldogulásommal, mint én saját magam. Végül pedig most is, Uram, bocsáss meg nekem három nagy bűnömért. Először is sok szent helyre elzarándokoltam, nem is bocsánatodért esedezem, pedig tudom, hogy bűneinket már akkor megbocsátod, amikor még el sem követtük.

Sokévi munka után a feltaláló felfedezte a tűzgyújtás titkát. Szerszámaint elvitte a hóval borított északi területekre, s megtanított egy ottani törzset a tűzgyújtásra, és annak előnyeire. Azok aztán annyira megörültek ennek az újdonságnak, hogy még csak eszükbe sem jutott, hogy köszönetet mondjanak a feltalálónak, aki egy nap szép csendesen továbbállt. Azok közül a nagy jellemek közül való volt, aki nem vágyott tiszteletre vagy hírnévre; elég volt neki az, az öröm, hogy tudta, valaki hasznát vette találmányának.

A következő törzs lakói, akikhez ment, éppolyelkesedéssel tanultak, mint az előzőé. De a helyi papok, féltékenységükben az idegen népszerűségére, megölelték őt. Hogy a bűnténynek még a gyanúját is eloszlássák, a Nagy Felfedezőnek a képét a templom főoltárára helyezték, valamint külön liturgiát terveztek nevének tiszteletére és emlékének életben tartására. A lehető legnagyobb gonddal ügyeltek arra, hogy a szertartás legkisebb része se változzon, vagy maradjon el. A tűzgyújtó szerszámokat ereklyeként egy ékszeres ládikába helyezték, és azt tartották, hogy gyógyulást hoznak annak, aki hittel teszi rájuk kezét.

A főpap maga vállalta, hogy összeszedje és megírja A Felfedező életét. Ez aztán szent könyvvé vált, amiben a Felfedező szerető kedvességét követendő példaként ajánlották, csodálatos tetteit dicsőítették, emberfeletti természetét pedig hittétellé emelték. A papok gondoskodtak arról, hogy a Könyvet a jövő nemzedékei is megismerjék, miközben tekintéllyel magyarázták szavait, szentséges életének és halálának jelentőségét. És könyörtelenül halállal büntették, vagy kiközösítették azokat, akik eltértek tanításuktól. S minthogy ezzel a vallásos tevékenységgel voltak elfoglalva, a nép közben teljesen elfelejtette a tűzgyújtás módját.

A Sivatagi atyák élete című könyvből:

Lót apát eljött József apáthoz, és ezt kérdezte:

– Atyám, képességeim szerint megtartom kevéske szabályaimat, kis bűntömet, imáimat, meditálásomat és elmélkedő” csendemet; és amennyire csak erőmből telik, a szívemet is megtisztítom a gonosz gondolatoktól. Mi mást kellene még tennem?

Feleletként az idősebb felállt. Az ég felé nyújtotta karjait, és az ujjai olyanok lettek, mint tíz tűz-lámpa. Így szólt:

– Ezt: Változz teljesen tűzzé!

Egy suszter jött a Gerben élő Izsák rabbihoz, és ezt kérdezte:

– Mondd meg nekem, mit tegyek a reggeli imámmal? Kuncsaftjaim olyan szegények, hogy többnyire csak egy pár cipőjük van. Késő este kapom meg a lábbeliket, egész éjjel dolgozom rajtuk; hajnalban még mindig van munkám, ha azt akarom, hogy készen legyenek, mielőtt az emberek munkába indulnak. A kérdésem tehát az, hogy mikor mondjam el a reggeli imámat?

– Eddig mit tettél? – kérdezte a rabbi.

– Néha gyorsan elhadarom, aztán sietek vissza a munkámhoz, de aztán lelkiismeret furdalásom van miatta. Máskor meg elmulasztom az imaórát. De

akkor is elveszettnek érzem magam, s alkalmanként, mikor felemelem a kalapácsomat a cipőtalpról, szinte hallom, amint a szívem felsóhajt: Milyen szerencsétlen is vagyok én, hogy még a reggeli imámat sem tudom elmondani!

– Ha én lennék Isten, azt a sóhajt többre értékelném, mint az imát – válaszolta a rabbi.

Egy hászidik történet

Egy szegény paraszt késő este, a piacról hazafelé vette csak észre, hogy nincs nála az imakönyve. Ráadásul kocsijának kereke éppen egy erdő közepén ki is esett. Mélységesen elszomorodott, hogy a nap anélkül múlik el, hogy imádkozna. Ezért aztán a következő imát mondta:

– Uram, nagy butaságot csináltam. Imakönyvem nélkül indultam el otthonról, az emlékezetem pedig olyan rövid, hogy egyetlen imát sem tudok könyv nélkül. Ezért a következőt fogom tenni. Elmondom lassan az ábécét ötször, s Te, aki minden imát ismersz, össze tudod rakni a betűkből azokat az imákat, amelyekre én nem emlékszem.

Erre az Úr azt mondta angyalainak:

– Az összes ima közül, amit ma hallottam, kétségkívül ez volt a legjobb, mert ez egyszerű és komoly szívből fakadt.

A katolikusoknak az a szokásuk, hogy meggyónják bűneiket egy papnak, akitől feloldozást nyernek, mint Isten bocsánatának a jelét. Nem is ritkán az a veszély, hogy a bűnbánók ezt egyfajta garanciaként használják, bizonyítványként, hogy Isten nem fog rajtuk bosszút állni, s ezért jobban bíznak a pap feloldozásában, mint Isten irgalmában.

Ezért Perugino, az olasz festő, a következőt tette, mikor halálát érezte közeledni. Elhatározta, hogy nem fog gyónáshoz járulni, ha úgy érezné, hogy

ezzel csak a bőrét akarja menteni. Az szentségtörés lenne, s csak megsértené Istent.

Felesége, aki semmit sem tudott férjének lelki beállítottságáról, egyszer megkérdezte tőle, hogy nem fél - e gyónás nélkül meghalni? Perugino így válaszolt:

– Fontold meg, kedvesem, a következőket. Az én mesterségem a festés, és ezt tökélyre is vittem. Isten szakmája a megbocsátás, és ha jó benne, mint ahogy én az vagyok az enyémben, akkor nincs mit félnem.

Az indiai bölcs, Narada, Hari istenség tisztelője volt. Nagy odaadásában egy nap az a kísértése támadt, hogy nálánál jobban senki sem szereti Istent. Az Úr azonban szívébe látott, s ezt mondta neki: – Narada, menj a Gangesz partjának abba a városkájába, ahol az egyik tisztelőm lakik. A vele való közös élet jót fog tenni neked.

Narada útra kelt, és talált is egy farmert, aki korán reggel kelt, egyszer kimondta Hari nevét, aztán fogta az ekéjét, és kiment a földjére, ahol egésznap dolgozott. Éjjel, mielőtt elaludt volna, még egyszer kimondta Hari nevét. Narada ezt gondolta:

– Hogyan lehet ez a paraszt Isten tisztelője? Hisz, ahogy látom, egész nap elmerült földi foglalatosságában.

De az Úr így szólt Naradához:

– Tölts meg egy csészét színültig tejjel, és sétáld körbe a várost. Aztán gyere vissza, de ki ne loccsants egyetlen csepp tejet sem!

Narada úgy is tett.

– Hányszor gondoltál rám, miközben megkerülted a várost? – kérdezte az Úr.

– Egyszer sem, Uram – válaszolta Narada. – Hogyan is tehettem volna, mikor azt parancsoltad, hogy vigyázzak a csésze tejre?

– Az a csésze annyira lekötötte a figyelmedet, hogy teljesen elfelejtkeztél rólam. De nézd azt a parasztot, akinek bár családja eltartásáról is gondoskodnia kell, mégis naponta kétszer gondol rám.

A falusi pap szent volt, ezért amikor a falubelieknek valami nehézségük támadt, hozzá fordultak. Ilyenkor ő visszavonult egy különleges helyre az erdőbe, s ott elmondott egy különleges imát. Isten mindig meghallgatta az ő imáját, és így a falu problémája is megoldódott.

Amikor ez a pap meghalt, és az embereknek megint nehézségük támadt, az utódjához fordultak. Ő ugyan nem volt szent, de tudta az erdei különleges helyet, és a különleges imát is. Ilyenkor ő így imádkozott:

– Uram, te tudod, hogy én nem vagyok szent, de ezt biztosan nem fogod a falubeliek hibájául felróni, amikor hozzád fordulnak. Ezért kérlek, hallgasd meg imámat, és siess segítségünkre!

És Isten meghallgatta az ő kérését, és a falu problémája megoldódott.

Amikor meghalt, és az embereknek megint nehézségük támadt, az utódjához fordultak. Ez a pap tudta ugyan a különleges imát, de nem ismerte az erdei különleges helyet. Ezért így imádkozott:

– Uram, mit törödsz te a helyekkel? Vagy nem szentelődik meg minden hely jelenléted által? Ezért hallgasd meg imámat, és siess segítségünkre!

És Isten ismét meghallgatta az ő kérését, és a falu problémája megoldódott.

Amikor ő is meghalt, és az embereknek megint nehézségük támadt, az utódjához fordultak. Ez a pap azonban sem a különleges erdei helyet, sem a különleges imát nem ismerte. Ezért ezt mondta:

– Uram, te nem az ima szövegét értékeled, ha nem a kétségbeesett szív kiáltását. Ezért hallgasd meg imámat, és siess segítségünkre!

Isten az ő kérését is meghallgatta, és a falu problémája megoldódott.

Amikor ez az ember is meghalt, és az embereknek nehézségük támadt, az ő utódjához fordultak. Ez a pap viszont többre értékelte a pénzt, mint az imát. Így aztán ezt mondta Istennek:

– Micsoda Isten vagy te, hogy miközben tökéletesen meg tudod oldani azokat a problémákat, amiket te magad okoztál, a kisujjadat sem mozdítod, amíg mi nem hajlongunk előtted, amíg nem könyörgünk és fohászkodunk hozzád? Felőlem azt csinálsz az emberekkel, amit akarsz.

Azzal vissza is tért azonnal üzleti elfoglaltságához. És Isten az ő imáját is meghallgatta, és a falu problémája megoldódott.

Egy idősebb hölgy, aki lelkesen kertészkedett, kijelentette: ő egyáltalán nem hisz azokban a jóslatokban, hogy valamikor majd a tudósok képesek lesznek az időjárást irányítani. Szerinte ahhoz, hogy az időt irányítsuk, csupán imára van szükség.

Ostoba hiedelmeit kellett volna ennek az asszonynak megváltoztatnia.

Semmi haszna imánk meghallgatásának, ha az nem a megfelelő” időben történik.

Az ősi Indiában a Védai rítusok életbevágóan fontosak voltak. Alkalmazásukat annyira tudományosnak tartották, hogy – állítólag – amikor a bölcsek esőért imádkoztak, sosem volt szárazság. Ezért aztán egy ember elkezdett imádkozni a gazdagság istennőjéhez, Lakshmihoz, ezek szerint a rítusok szerint, természetesen azért, hogy gazdag legyen.

Tíz hosszú éven keresztül imádkozott, mindhiába. Akkor hirtelen ráébredt, hogy mily csalóka is a gazdagság, és visszavonult a Himalájába lemondó életet élni.

Egy nap éppen meditált, s amikor kinyitotta szemét, ott látott maga előtt egy csodálatosan szép nőt, fényesen csillogva, mintha aranyból lett volna.

– Ki vagy te és mit keresel itt? – kérdezte.

– Lakshmi vagyok, akihez te tíz éven keresztül himnuszokat recitáltál – mondta a nő. – Eljöttem, hogy teljesítsem kérésedet.

– Ó kedves istennő – kiáltotta a férfi –, azóta én már elnyertem a megvilágosodást a meditálás által, és elmúlt minden gazdagság utáni vágyam. Túlkésőn jöttél. De mondd csak, miért várahoztál olyan sokáig?

– Az igazat megvallva, az általad oly hűségesen elvégzett rítusoknak a természetéből kifolyólag tökéletesen megérdemelted volna a gazdagságot. De mivel annyira szeretlek, és mivel a javadat akarom, ezért visszatartottam.

Ha választhatnál, melyiket akarnád: kívánságod teljesülését, vagy a lelki békének a kegyelmét, akár teljesül kérésed, akár nem?

Naszreddín mullah egy nap megpillantotta a tanítót, amint az éppen egy csoport gyereket vezetett a mecsethez.

– Minek viszed őket oda? – kérdezte.

– Nagy szárazság van a földeken – magyarázta a tanító –, és bízunk abban, hogy az ártatlanok kiáltása megindítja a Mindenható szívét.

– Akár ártatlan, akár nem, a kiáltás nem számít – mondta a mullah –, hanem a bölcsesség és a tudatosság.

– Hogy merészelsz ilyen istenkáromlást mondani a gyerekek előtt! – kiáltotta a tanító. – Bizonyítsd be, amit mondtál, vagy különben eretnekké nyilvánítunk.

– Ez igazán egyszerű – mondta Naszreddín. – Ha a gyerekek imája egy icipicit is számítana, már rég nem lennének tanítók a földön, mert nincs semmi, amit jobban gyűlölnék, mint iskolába járni. Hogy mégis túléltek azokat az imákat, annak az az oka, hogy mi, akik jobban tudjuk, mint a gyerekek, megtartottunk benneteket a helyeteken.

Egy ájtatos öregember naponta ötször imádkozott, miközben üzleti vetélytársa még a lábát sem tette be a templomba. Az öregember nyolcvanadik születésnapján ekképp fohászzkodott:

Ó, Uram, Istenem! Fiatalkorom óta nem múlt el nap, hogy ne jöttem volna reggel a templomba, s ne mondtam volna el imáimat az öt kijelölt időpontban. Nem volt egyetlen cselekedetem sem, egyetlen határozatom sem, akár fontos, akár jelentéktelen, hogy ne hívtam volna segítségül nevedet. Most öregségemben pedig megkésztettem ájtatossági gyakorlataimat, és éjjel-nappal állandóan imádkozom hozzád. Mégis olyan szegény vagyok, mint a templom egere. De nézd a vetélytársamat! Iszik, kártyázik, és még öreg korában is kétes hírű nőekkel szórakozik, mégis majd felveti a gazdagság. Pedig valószínűleg egyetlen ima sem hagyta el az ajkát. Uram, én nem kérem az ő büntetését, hisz az nem volna keresztényhez méltó. De kérlek, mondd meg: Miért, miért, miért adsz neki gazdagságot, és miért bánasz így velem?

– Azért – válaszolta Isten –, mert olyan hajmeresztően unalmas alak vagy.

Egy kolostorban nem az volt a szabály, hogy „Ne beszélj!”, hanem az, hogy „Csak akkor beszélj, ha tökéletesíteni tudsz a csenden!”

Nem lehetne ugyanezt az imára is alkalmazni?

Imádságok és imádkozók:

Nagymama: – Imádkozol minden este?

Unoka: – Ó, persze!

Nagymama: – És reggelenként?

Unoka: – Nem. Nappal nem félek.

Egy ájtatos öreg néni a háború után:

– Isten nagyon jó volt hozzánk. Imádkoztunk, imádkoztunk, és az összes bomba a város túlsó oldalára esett.

Hitler zsidóüldözése már annyira elviselhetetlenné vált, hogy két zsidó elhatározta, megölik őt. Puskájukat tüzelésre készen tartva lesben álltak azon a helyen, amelyről tudták, hogy a Führernek keresztül kell haladnia. Mivel a Führer csak késett-késett, Sámuelnek aggasztó gondolata támadt.

– Józsué – szólt –, mondj egy imát, nehogy valami baja legyen ennek az embernek!

Minden évben meghívták ájtatos nagynénjüket, hogy tartson velük a pikniken. Az idén azonban elfelejtették. Amikor az utolsó pillanatban mégis csak megérkezett a meghívó, a nagynéni így szólt:

– Most már késő! Már imádkoztam esőért.

A pap megpillantott az üres templomban egy asszonyt, aki fejét kezeibe temetve ült ott.

Elmúlt egy óra. Aztán még egy. Az asszony még mindig ott volt.

Arra a következtetésre jutván, hogy az asszony lelkét biztosan nagy bánat gyötri, no meg a segíteni akarás is hevesen lobogott benne, a pap odament hozzá, és így szólt:

– Segíthetek valamiben?

– Nem, köszönöm atyám – válaszolta az asszony –, megkaptam minden segítséget, amire szükségem van.

Amíg félbe nem szakított!

Egy öregember mozdulatlanul ült a templomban,
órákon keresztül.

A pap egy nap megkérdezte tőle, hogy Isten mit mondott neki.

- Isten nem beszél. Csak hallgat – hangzott a válasz.
- Na és ön mit mondott neki?
- Én sem beszélek. Csak hallgatok.

Az Ima négy stádiuma:

Én beszélek, te hallgatsz.

Te beszélsz, én hallgatok.

Egyik sem beszél, mindkettő hallgat.

Egyik sem beszél, egyik sem, hallgat: Csend.

A szúfi Bajazid Bistami, mohamedán aszkéta, így írja le imaéletének fejlődését. „Az első alkalommal, amikor elzarándokoltam Mekkába, láttam a főmecset udvarán lévő épületben a Kábát, a szent fekete követ. A második alkalommal láttam a kába Urát. A harmadik alkalommal nem láttam sem a Kábát, sem a kába Urát.”

Akbár, a mogul császár, egy nap vadászaton volt az erdőben. Amikor eljött az esti ima ideje, leszállt nyergéből, kiterítette imaszőnyegét, s letérdelt imádkozni, ahogy azt a hívő mohamedánok teszik mindenütt.

Pontosan ebben a pillanatban történt, hogy egy feldúlt parasztasszony, akinek az ura már reggel elment otthonról, de még mindig nem tért vissza, futott arra, izgatottan keresve a párját. Nagy elfoglaltságában észre sem vette az uralkodót, keresztülbukott rajta, gyorsan felpattant, és bocsánatkérés nélkül rohant tovább az erdőbe.

Akbárt bosszantotta, hogy így megzavarták, de mivel jó mohamedán volt, betartotta a szabályt, mi szerint az ima ideje alatt senkivel sem szabad beszélni.

Körülbelül amikor befejezte imáját, az asszony is visszatért, boldogan, megtalálta férje társaságában. Meglepődött, és meg is ijedt, amikor a császárt és

kíséretét megpillantotta. Akbár szabadjára engedte minden mérgét, és így kiáltott az asszonyra:

– Magyarázd meg tiszteletlen viselkedésedet, mert különben megbüntetlek!

Az asszonynak hirtelen elmúlt minden félelme, a császár szemébe nézett, és így szólt:

– Felség, férjem annyira lekötötte gondolataimat, hogy észre sem vettem önt, még akkor sem, amikor, ahogy mondja, keresztülbuktam felségeden. Amikor felséged imádkozott, ön is teljesen elmerült az Egyetlenben, aki férjemenél végtelenül értékesebb. Hogyan vehetett volna hát felséged engem észre?

A császár szégyenében csak hallgatott, és később beismerte barátainak, hogy egy közönséges parasztasszony, aki nem volt sem tudós, sem mullah, az tanította meg őt az ima értelmére.

Az egyik alkalommal a Mester éppen imádkozott. Tanítványai odajöttek hozzá és kérték:

– Mester, taníts bennünket imádkozni!

Így tanította őket. . . .

Két ember sétált a mezőn, amikor megpillantottak egy dühödt bikát. Azonnal a legközelebbi kerítés felé futottak, nyomukban a bikával. De hamar belátták, hogy nem fogják elérni a kerítést, ezért az egyik így kiáltott:

– Végünk van! Senki sem menthet meg bennünket. Mondj egy imát! Gyorsan!

A másik visszakiáltott:

– Életemben sem imádkoztam, fogalmam sincs, hogy ilyenkor mit kell mondani. ,

– Ne is törődj vele. A bika mindjárt utolér bennünket. Bármilyen ima megteszi.

– Rendben van, elmondom azt, amire emlékszem. Amit apám szokott mondani étkezés előtt: Add kegyelmedet, Uram, hogy amit elfogyasztunk, hálásak legyünk érte!

Semmi sem szárnyalja túl azoknak a szentségét, akik megtanulták elfogadni mindazt, ami adva van.

A kártyajátékot, amit életnek neveznek, az ember a kiosztott lapokból legjobb képessége szerint játssza.

Akik nem azokból a lapokból akarnak játszani, amelyeket az élet osztott nekik, hanem azokból, amelyek szerintük őket megillette volna, azok az emberek az élet kudarcai.

Azt nem kérdezik meg tótunk, hogy akarunk-e játszani. Ez nem választás kérdése. Játsszanunk kell. A választás arra vonatkozik, hogyan játszunk.

A rabbi egyszer megkérdezte az egyik diákot, hogy mi bántja.

– A szegénység – hangzott a válasz. – Olyan nyomorultak a körülményeim, hogy alig tudok tanulni és imádkozni.

– Ezekben az időkben – mondta a rabbi – a legszebb imádság és a legjobb tanulás abban áll, hogy elfogadjuk az életet olyannak, amilyen.

Egy kemény hideg téli napon a rabbi és tanítványai a tűz körül kuporogtak. Az egyik tanítvány, mesterének tanítását visszhangozva, így szólt:

– Egy ilyen fagyos napon, mint a mai, én pontosan tudom, hogy mit kell tenni.

– Mit? – kérdezték a többiek.

– Melegedni. És ha ez nem lehetséges, én még akkor is tudom, hogy mit kell tenni.

– Mit?

– Megfagyni.

A pillanatnyi valóságot igazából sem elfogadni, sem visszautasítani nem lehet. Elfutni tóié olyan, mint elfutni a lábadtól. Elfogadni pedig olyan, mint megcsókolni a saját ajkadat. Csupán azt kell tenned, hogy nézz, érts, és maradj zavartalan nyugalomban.

Egy ember pszichiáterhez fordult és elpanaszolta neki, hogy minden éjjel meglátogatja őt egy körülbelül tízméteres, háromfejű sárkány. Tiszta idegroncs volt, egyáltalán nem tudott aludni, a teljes összeomlás határán volt. Már öngyilkosságra is gondolt.

– Azt hiszem, tudok Önön segíteni – mondta a pszichiáter –, de figyelmeztetnem kell, hogy a kezelés eltarthat egy-két évig, és háromezer dollárba fog kerülni.

– Háromezer dollár! – kiáltotta az ember. – Szó sem lehet róla! Inkább hazamegyek, és megbarátkozom a sárkánnyal.

Faridot, a mohamedán misztikust, rábeszélyték a szomszédjai, hogy menjen el Delhibe, a palotába, és kérjen Akbártól egy szívességet a falu számára. Farid be is ment a palotába, és Akbárt éppen imádság közben találta. Amikor a császár beleegyezett, hogy teljesíti a falu kérését, Farid megkérdezte:

– Milyen imádságot mondtál?

– Kértem, hogy a Könyörületes adjon nekem sikert, egészséget és hosszú életet – hangzott a válasz.

Farid abban a pillanatban hátat fordított a császárnak, elhagyta a termet, mondván:

– Azért jöttem, hogy egy császárt lássak. De csak egy ugyanolyan koldust találtam, mint a többi.

Volt egyszer egy vallásos, jámbor asszony, akit eltöltött az Isten iránti szeretet. Minden reggel templomba ment. Az úton a gyermekek köszöntötték, koldusok csatlakoztak hozzá, de annyira elmerült áhítatosságában, hogy még csak észre sem vette őket.

Egy nap hasonlóképp haladt az utcán, és éppen az istentisztelet idejében ért a templomhoz. Lenyomta a kilincset, de az ajtó nem nyílt ki. Ismét és erősebben nyomta, de az ajtó be volt zárva.

Elkeseredve a gondolattól, hogy évek óta először elmulasztja az istentiszteletet, és nem tudván, hogy mit csináljon, felnézett. És akkor ott, pontosan az orra előtt, megpillantott egy kis cédulát az ajtóra szegezve. Ez állt rajta:

– Itt vagyok kint.

Egy szentről az a hír járta, hogy minden alkalommal, amikor elindult otthonról, hogy vallási kötelességeit teljesítse, ezt mondta:

– És most, Uram, viszlát! Megyek a templomba.

Egy szerzetes a kolostor mezején sétált, amikor egy nap madárdalt hallott. Megigézve hallgatta. Úgy tűnt neki, hogy igazából még sosem hallott madárdalt.

Amikor a madár elhallgatott, visszatért a kolostorba, és nagy döbbenettel tapasztalta, hogy társai teljesen idegenek voltak neki, és ő is nekik.

Csak fokozatosan jöttek rá, hogy évszázadok teltek el közben. Annyira tökéletesen hallgatta a madárdalt, hogy az idő megállt, és ő átcsúszott az örökkévalóságba.

Az imádság akkor tökéletes, ha felfedezzük az időtlent. Az időtlent az érzékelés tisztaságán keresztül fedezzük fel. Az érzékelés akkor tisztul meg, ha megszabadul minden előre kialakított véleményről és személyes nyereségvágytól.

Akkor aztán meglátjuk a csodálatost, és a szívünk eltelik csodával.

Amikor a Mester, meditációs gyakorlatra hívta a kormányzót, de az elfoglaltságaira hivatkozott, ezt válaszolta:

– Emlékeztetsz arra az emberre, aki bekötött szemmel indult a dzsungelbe, és túlságosan elfoglalt volt ahhoz, hogy levegye a kendőt a szeméről.

Amikor pedig a kormányzó időhiányra panaszkodott, a Mester ezt mondta:

– Nagy hiba azt gondolni, hogy a meditálást nem lehet időhiány miatt gyakorolni. Az igazi ok a gondolkodásunk zaklatottsága.

Egy hatékonysági szakértő jelentette Henry Fordnak:

– Amint látja, uram, mindenki rendesen dolgozik, kivéve azt az embert a folyosó végén. Ahányszor csak elmegyek mellette, mindig asztalra tett lábakkal ül ott. Csak vesztegeti az ön pénzét.

Ford ezt mondta:

– Egyszer annak az embernek az ötlete óriási hasznot hozott nekünk. Ha jól emlékszem, a lába akkor is ugyanott volt, ahol most.

Egy kimerült favágó csak vesztegette az idejét és energiáját, mert tompa fejszével vágta a fát. Azzal érvelt, hogy nincs ideje megállni és megélesíteni a fejsze élet.

Volt egyszer egy erdő, ahol nappal a madarak énekeltek, éjjel pedig a rovarok. Fák virágoztak, virágok nyíltak, és mindenféle élőlény sétálgatott ide-oda, szabadon.

És aki csak belépett az erdőbe, eljutott Magányossághoz; ez Isten otthona, aki a természet csendjében és szépségében lakozik.

De aztán eljött az Eszméletvesztés korszaka, amikor lehetővé vált, hogy az emberek több száz méteres házakat építsenek, és hogy erdőket, folyókat, hegyeket pusztítsanak el egy hónapon belül, így aztán az erdő fáiból és az erdő talajában talált kövekből imaházakat építettek. Templomtornyok és minaretek nyúltak az égbe, a levegőt harangzúgás, az imádság és dicsőítés hangja töltötte be.

És Isten hirtelen otthontalanná vált.

Isten azért rejti el dolgokat, hogy az orrunk elé helyezze őket!

Maradjatok csendben! Hallgassátok a madarak énekét, a szél zúgását a fák között, az óceán mormogását! Úgy nézzétek a fákat, a lehulló leveleket, a virágokat, mintha most látnátok őket először.

Lehetséges, hogy kapcsolatba kerültök majd a Valósággal, azzal a Paradicsommal, amiből, gyermekkorunkból kinőve, ki lettünk zárva a tudásunk által.

Saraha, az indiai misztikus mondja:

– Ismerd meg azt az ízt, ami a Tudás hiánya.

TUDATOSSÁG

Nagy vallásüldözés tört ki az országban, és a vallás három oszlopa – a Szentírás, az Imádás és a Jótékonyság – Isten elé járultak. Kifejezték abbéli félelmüket, hogy ha a vallást kiölnék, akkor ők sem léteznének tovább.

– Ne izguljatok – mondta Isten. – Azt tervezem, hogy majd elküldöm azt, aki mindannyiótoknál nagyobb.

– Hogy hívják ezt a nagy Valakit?

– Önismeret – válaszolta Isten. – Nagyobb dolgokat fog cselekedni, mint bármelyikőtök is tett.

Három bölcs útnak indult, mert bár a saját hazájukban bölcsként tisztelték őket, azért elég alázatosak voltak ahhoz, hogy abban reménykedjenek: az utazás kitágítja látókörüket.

Alig értek át a szomszédos országba, amikor a távolban megpillantottak egy felhőkarcolót. Mi lehet ez a hatalmas valami? – kérdezték maguktól. A kézenfekvő megoldás az lett volna, hogy odamenjenek, és megvizsgálják. De

nem, az talán túl veszélyes lenne. Tétélezzük fel, hogy felrobban, amint megközelítik. Mindenképp bölcsebb volt még azelőtt meghatározni, hogy mi is az, mielőtt megtapasztalnák. Különféle teóriákkal álltak elő, megvizsgálták őket, és múltbéli tapasztalataik alapján elvetették őket. Végül is arra jutottak – szintén a múltbéli tapasztalataik alapján, amiből jócskán volt nekik –, hogy akármi is az a tárgy, azt csakis óriások helyezhették oda. Ez pedig arra a következtetésre vezette őket, hogy legjobb lenne ezt az országot mindenestül elkerülni. S miután így hozzáadtak valamit tapasztalataik gazdag tárához, szépen haza is tértek.

A Feltételezések befolyásolják a Megfigyelést. A Megfigyelés szüli a Meggyőződést. Meggyőződés termi a Tapasztalatot. A Tapasztalat teremti a Magatartást, ami aztán megerősíti a Feltételezéseket.

Feltételezések:

Két vadász bérelt egy repülőgépet, hogy elrepüljenek vele az erdős területre. A pilóta két héttel később visszatért, hogy hazavigye őket. Ránézett a vadászok által elejtett állatokra, és így szólt:

– Ebbe a gépbe egynél több bölényt nem tehetünk be. A másikat itt kell hagynotok.

– De tavaly egy ugyanekkora méretű gép pilótája megengedte, hogy kettőt is magunkkal vigyünk.

A pilóta kételkedett, de végül is beleegyezett:

– Na jó, ha tavaly sikerült, akkor, azt hiszem, az idén is megtehetjük.

A gép tehát felszállt a három emberrel és a két bölénnyel. De nem tudott elég magasra emelkedni, és ezért belefúródott a szomszédos dombba. A három férfi kikászálódott, s körbenézett. Az egyik vadász megkérdezte a másiktól:

– Mit gondolsz, hol lehetünk?

A másik megvizsgálta a környéket, és így szólt:

– Azt hiszem, két mérföldre, balra attól a helytől, ahol tavaly zuhantunk le.

És még több feltételezés:

A házaspár hazatérőben volt György nagybácsi temetéséről, aki húsz évig élt velük, s annyi kellemetlenséget okozott, hogy majdnem ráment a házasságuk is.

– Valamit meg kell mondanom neked, szívem – mondta a férj. – Ha nem szeretnék ennyire, egy napig sem tűrtem volna el a te György bácsikádat.

– Az én György bácsikámat! – kiáltott fel kétségbeesetten az asszony. – Azt hittem, ő a te nagybácsid!

1946 nyarán egy dél-amerikai ország egyik tartományában az a hír terjedt el, hogy éhínség közeleg. A vetések ugyan szépen nőttek, és az időjárás is rekordtermést ígért. De a hír annyira erősnek tűnt, hogy húszezer kisbirtokos otthagya a farmját, és a városokba menekült. Emiatt aztán a vetések elpusztultak, ezek éheztek, és az éhínségről szóló hír igaznak bizonyult.

Sok-sok évvel ezelőtt, a középkorban, a pápát a tanácsadói arra sürgették, hogy tiltsa ki Rómából a zsidókat. Még sincs rendjén, mondták, hogy ezek az emberek háborítatlanul éljenek a katolicizmus központjában. El is készítettek és be is nyújtottak egy törvénytervezetet a zsidók legnagyobb rémületére, mert tudták, hogy bárhová is mennének, csak még rosszabbra számíthatnának, mint ami Rómában történne velük. Ezért aztán igyekeztek a pápát rávenni arra, hogy változtassa meg a rendeletet. A jóindulatú pápa egy sportszerű ajánlatot tett: állítsanak ki a zsidók valakit, aki pantomimban vitatkozna vele. A zsidók Rómában maradhatnak, ha az ő szószólójuk nyer.

A zsidók összejöttek, hogy megvitassák az ajánlatot. Ha nem fogadják el, az a Rómából való kiutasítást jelenti. Ha elfogadják, az biztos vereséget jelent, mert ugyan ki nyerhetné meg azt a vitát, amiben maga a pápa az ellenfél és a bíró is. Mégsem volt mit tenni, el kellett fogadni a kihívást. Csak éppen olyasvalakit volt

lehetetlen találni, aki önként jelentkezett volna a pápával való vitára. Senki sem merte vállalni, hogy az egész zsidó közösség sorsa az ő vállán nyugszék.

Amikor azonban a zsinagóga gondnoka meghallotta, hogy miről is van szó, a főrabbi elé járult, s jelentkezett, hogy ő képviselné a zsidókat a vitában.

– A gondnok? – mondták a rabbik, amikor értesültek a dologról – az lehetetlen.

– De – vetette közbe a főrabbi – egyikünk sem vállalja. Vagy a gondnok, vagy nem lesz vita.

Így aztán, jobb híján, a gondnokot nevezték ki a pápával való vitára.

Amikor a nagy nap elérkezett, a pápa egy trónon ült a Szent Péter téren, körülötte a bíborosok, előtte pedig a püspökök, papok és hívek tömege. Megérkezett a zsidók lengő szakállú, fekete kaftános kis küldöttsége is, köztük a gondnokkal.

A pápa szembehelyezkedett a gondnokkal, és megkezdődött a vita. A pápa ünnepélyesen felemelte az ujját, és végighúzta az ég és a horizont között. A gondnok azonnal és nyomatékkal a földre mutatott. Úgy látszott, hogy a pápa egy pillanatra meghökkent. Még ünnepélyesebben felemelte egyik ujját, és szilárdan a gondnok arca elé tartotta. Erre a gondnok három ujját emelte fel, és tartotta épp - oly szilárdan a pápa elé, aki ugyancsak meglepődött ettől a gesztustól. Aztán a pápa benyúlt a ruhájába, és előhúzott egy almát. Erre a pedellus benyúlt a kis papírzacskójába, és elővett egy lapos maceszt. Ekkor a pápa hangos szóval kijelentette:

– A zsidók képviselője megnyerte a vitát. A ki utasító rendeletet ezennel visszavonom.

A zsidó vezetők azonnal körülvették a gondnokot, és elvezették. A bíborosok pedig a pápa köré gyűltek csodálkozva:

– Mi történt, Szentatya? – kérdezték. – Számunkra lehetetlen volt követni az érveket és ellenérveket.

A pápa letörölte homlokáról az izzadságot, és ezt mondta:

– Az, az ember egy nagyszerű teológus, és a vita mestere. Azzal kezdtem, hogy végighúztam az ujjamat az ég és a horizont között, jelezvén, hogy az egész

világmindenség Istené. De ő az ujjával lefelé mutatott, hogy emlékeztessen engem a pokolra, ahol az ördög uralkodik. Erre felemeltem egy ujjamat, jelezvén, hogy egy az Isten. Képzeltetek mennyire meglepődtem, amikor ő három ujjával jelezte, hogy ez az egy Isten háromszemélyű, amivel elismerte a mi tanításunkat a Szentháromságról.

Látván, hogy lehetetlen legyőznöm ezt a teológiai zsenit, végül is más területre tereltem a vitát. Elővettem egy almát, jelezvén, hogy egy új ostoba elmélet szerint a föld gömbölyű. Mire ő azonnal előteremtett egy lapos kovásztalan kenyeret, hogy emlékeztessen, a Biblia szerint a föld lapos. Nem volt mit tenni, el kellett ismernem, hogy ő győzött.

Ekkorra már a zsidók is visszaérkeztek a zsinagógájukhoz. Csodálkozva kérdezték a gondnokot, hogy mi is történt. Az dühösen válaszolt:

– Csupa sületlenség volt az egész. Először is a pápa a kezével úgy csinált, mintha azt mondaná a zsidóknak, hogy kifelé Rómából! Mire én lefelé mutattam, tisztán értésére adva, hogy mi nem mozdulunk. Erre ő egy ujjával figyelmeztetett, hogy ne szemtelenkedjem vele. Én három ujjammal mondtam neki, hogy ő háromszor olyan szemtelen volt velünk, amikor önkényesen kirendelt bennünket Rómából. A következő dolog, amit láttam, az volt, hogy elővette az ebédjét. Hát én is elővettem az enyémet.

A valóság legtöbbször nem az, ami, hanem ahogyan mi meghatározzuk:

Egy kis, idős, zsidó hölgy a repülőgépen egy hatalmas svéd mellé telepszik, s le nem veszi róla a tekintetét. Végül is odafordul hozzá, és megkérdi:

– Elnézését kérem, maga zsidó?

– Nem – mondja a férfi.

Pár perccel később a hölgy megint odafordul hozzá, és azt mondja:

– Látja, nekem igazán megmondhatja: ugye maga zsidó?

– Egyáltalán nem – válaszolja a férfi.

A hölgy néhány percig tovább tanulmányozza a férfit, aztán megszólal:

– Biztos vagyok benne, hogy maga zsidó.

Hogy megszabaduljon a további bosszantástól, a férfi beleegyezik:

– Rendben, szóval zsidó vagyok.

A hölgy megint ránéz, megrázza a fejét, és így szól:

– Pedig egyáltalán nem néz ki annak.

Először mehozuk következtetéseinket, aztán pedig keresünk hozzájuk megfelelő érveket.

Egy hölgy az élelmiszerüzletben lehajolt néhány szem paradicsomért. Abban a pillanatban éles fájdalom hasított a hátába, meg sem bírt moccanni, és önkéntelenül felkiáltott.

A mellette lévő vásárló fontoskodva odahajolt hozzá, és azt mondta:

– Ha azt hiszi, hogy drága a paradicsom, csak nézze meg a hal árát!

A valóságra vagy pedig a róla alkotott feltételezésedre reagálsz?

Egy férfi felszállt a buszra, s egy fiatalember mellett kapott helyet, aki szemmel láthatóan hippí volt. Csak az egyik lábán volt cipő.

– Látom, elveszítetted az egyik cipődet, fiam.

– Nem, öregem – jött a válasz. – Találtam egyet.

Ha valami nyilvánvaló számomra, még nem jelenti azt, hogy igaz is.

A sivatagon keresztül lovagló cowboy belebotlott egy indiánba, amint az, az úton feküdt, fejét és fülét a földhöz tapasztva.

– Mizujs, főnök? – kérdezte a cowboy.

– Nagy sápadt arcú, vörös hajjal, vezet sötétzöld Mercedest, benne németjuhász kutya, és rendszámtábla SDT 965, nyugatra tart.

– A mindenit, főnök, azt akarod mondani, hogy te mindezt a föld hallgatásából tudod?

– Nem a földet hallgatom. Az, az örült keresztülhajtott rajtam.

A kagyló megpillantott egy gyöngyszemet, ami az óceán talaján fekvő szikla hasadékába hullott. Óriási erőfeszítések árán valahogy kiszedte a gyöngyöt, s maga mellé helyezte egy levélre. Tudta ugyanis, hogy az emberek gyöngyöt keresnek, ezért azt gondolta:

– A szemük majd megakad a gyöngyön, s engem békén hagynak.

Hanem amikor felbukkant egy gyöngyhalász, annak a figyelme a kagylók keresésére irányult, s nem levélen nyugvó gyöngyszemekre. Így aztán felkapta a kagylót, amiben történetesen nem volt gyöngy, s hagyta, hogy az igazgyöngy visszaguruljon a sziklahasadékba.

Tudod pontosan, hogy hol kell keresni. Ez az oka annak, hogy nem találsz rá Istenre.

Egy asszony a bankban megkért egy alkalmazottat, hogy váltson be neki egy csekket. Az, az ügyviteli előírásokra hivatkozva kérte a személyi igazolványát.

Az asszony levegőért kapkodott. Végül is nagy nehezen kinyögte:

– De Jonatán, én vagyok az anyád!

Ha azt hiszed, hogy ez nevetséges, hogyhogy te nem ismered fel a Messiást?

Egy férfi próbavadászatra vitte az új vadászkutyáját. Mindjárt lőtt is egy vadkacsát, ami beleesett a tóba. A kutya a vízben járva fölkapta a kacsát, s odavitte a gazdájához.

A férfi majd hanyatt vágódott megdöbbenésében. Lőtt még egy kacsát. Megint, miközben ő a csodálkozástól a szemét dörgölte, a kutya a vízben járva odahozta a kacsát.

Nem mervén hinni a szemének, a férfi másnap elhívta a szomszédját. De ismét csak, ahányszor ő vagy a szomszédja lőtt egy madarat, a kutya a vízben járva hozta eléjük a zsákmányt. A férfi nem szólt egy szót sem. A szomszédja sem. Hanem amikor már nem bírta magát türtőztetni, a férfiből kitört:

– Észrevettél-e valami különlegeset ezen a kutyán?

A szomszéd elgondolkozva dörzsölte az állát.

– Igen – szólt végül –, most hogy így mondod, igen. A nyavalyás nem tud úszni.

Nem arról van szó, hogy az élet nem lenne tele csodákkal. Sokkal többről: az élet csodálatos, és aki megszűnik ezt magától értetődőnek venni, rögtön meg is látja.

– Milyen okos kutyád van! – mondta egy ember, amikor meglátta a barátját a kutyájával kártyázni. – Nem is olyan okos, mint amilyennek látszik – hangzott a válasz. – Ha jó lapja van, azonnal csóválni kezdi a farkát.

Nagypapa és nagymama összevesztek valamin, s nagymama annyira dühbe gurult, hogy nem szólt többet nagypapához. Másnap nagypapa már teljesen megfélekedezett a vitáról, de nagymama továbbra sem figyelt rá, és nem is szólt hozzá. Tehetett a nagypapa akármit, nem tudta a párját kihúzni sértődött hallgatásából.

Végül is nagypapa hozzá fogott turkálni a szekrényekben és a fiókokban. Miután ez így ment egy darabig, nagymama már nem bírta türtőztetni magát:

– Mi az ördögöt keresel? – kérdezte dühösen.

– Istennek legyen hála, megtaláltam – mondta nagypapa hamiskás mosollyal. A hangodat.

Ha Istent keresed, keresd valahol máshol.

Amikor az ördög látta, hogy egy kereső ember a Mester házába lép, elhatározta, hogy minden tőle telhetőt megtesz azért, hogy visszafordítsa az igazság keresésétől.

Ezért aztán minden lehetséges eszközzel megkísértette a szegényt: gazdagsággal, kéjvággyal, hírnévvel, hatalommal, tekintéllyel. A kereső azonban annál sokkal jártasabb volt a lelki dolgokban, és vágyódott is a lelkiség után, így könnyen le tudta győzni a kísértéseket.

Hanem amikor a Mester elé került, egy pillanatra meghökkent, mert a Mestert egy kárpitozott székben találta, tanítványai pedig a lábánál ültek.

– Ebben az emberben nincs semmi alázatosság, ami pedig a szentek fő erénye – gondolta magában.

Később még más dolgokat is megfigyelt a Mesteren, amelyek egyáltalán nem tetszettek neki. Egyrészt a Mester alig méltatta őt figyelemre.

– Biztosan azért, mert én nem hízelkedem neki, mint a többiek – mondta magában.

Másrészt az a ruha sem tetszett neki, amit a Mester viselt, és a kissé öntelt mód sem, ahogy beszélt. Mindez arra a következtetésre vezette, hogy rossz helyre jött, s keresését máshol kell folytatnia.

Ahogy kilépett a teremből, a Mester, aki látta, hogy az ördög végig ott ült az egyik sarokban, ezt mondta neki:

– Nem kellett izgulnod, Kísértő. Tudod, hogy kezdettől fogva a tiéd volt.

Ez a sorsa azoknak, akik Isten utáni kutatásukban mindent hajlandók elhagyni, kivéve Isten valóságáról alkotott elképzeléseiket.

Az emberek sohasem vétkeznének, ha tudatában lennének annak, hogy ahányszor csak vétkeznek, önmaguknak ártanak. Az emberek többsége túlságosan kábult ahhoz, hogy a leghalványabb elképzelésük legyen arról, mit is tesznek önmagukkal.

Egy részeg bandukolt az utcán lefelé, mindkét fülén hólyagokkal. Egy barátja megkérdezte tőle, hogy mi okozta azokat a sérüléseket.

– A feleségem bekapcsolva felejtette a forró vasalót, s amikor a telefon csörgött, tévedésből a vasalót vettem fel.

– Aha, de mi történt a másik füleddel?

– Az, az átkozott tökéletlen visszahívott.

Egy híres bécsi sebész arra tanította a diákjait, hogy a jó sebésznek két tehetségre van szüksége: hányingertől való mentességre és jó megfigyelőképességre.

Ezek után beledugta az ujját valami undorító folyadékba, lenyalta, s mindegyik diákjával megcsináltatta ugyanezt. Azok annyira összeszedték magukat, hogy a művelet közben arcizmusuk sem rándult. Mire a sebész, kis mosollyal az arcán ezt mondta:

– Uraim, gratulálok az első próba sikeres teljesítéséhez. Sajnos azonban, a második nem sikerült, mert egyikőjük sem észlelte, hogy az ujj, amit megnyaltam, nem az volt, amit a folyadékba mártottam.

Egy előkelő plébánia papja a templomszolgákkal köszöntette a híveket a vasárnapi istentisztelet után. A felesége azonban meggyőzte, hogy vegye magára ezt a feladatot.

– Igazán nem lenne szép, ha még néhány év múltán sem ismernéd saját plébániád híveit – mondta.

Így aztán a következő vasárnap az istentisztelet után a pap elfoglalta a helyét a templomajtónál. A templomból kijövő első személy egy egyszerűen öltözött asszony volt, nyilvánvalóan még új a plébánián.

– Üdvözlöm, és örülök, hogy itt volt ma velünk – mondta a pap kezét nyújtva.

– Köszönöm – válaszolta az asszony kissé zavartan.

– Remélem, gyakran látjuk majd az istentiszteletünkön. Tudja, mi mindig boldogan látunk új embereket itt.

– Igen, uram.

– Itt él ezen a környéken?

Az asszony szemmel láthatóan zavarban volt, hogy mit is válaszoljon.

– Ha megadja a címét, a feleségemmel meglátogatjuk önt valamelyik este.

– Nem kell messzire menniük, uram. Én vagyok az önök szakácsnője.

A csavargó egy gazdag ember irodájában állt, és alamizsnát kért. A gazdag becsöngette a titkárját, és azt mondta:

– Látja ezt a szegény szerencsétlen embert itt? Látja, hogy kilógnak a lábujjai a cipőjéből, hogy mennyire kopott a nadrágja, és rongyos a kabátja? Biztos vagyok benne, hogy már napok óta nem borotválkozott, fürdött és evett tisztességesen. Meg szakad a szívem, ha ilyen nyomorúságos körülmények között látok embereket – ezért tüntesse el a szemem elől azonnal!

Az út szélén kolduló embernek csak csonkok voltak a kezei és lábai helyén. Amikor először láttam, annyira megszólalt a lelkiismeretem, hogy megszántam egy komolyabb adománnyal. A második alkalommal már kevesebbet adtam neki.

A harmadik alkalommal hidegvérűen átadtam a rendőrségnek, amiért köztéren kéregetett, és terhére volt másoknak.

A guru a Himalája egyik barlangjában meditált, s amikor kinyitotta a szemét, egy váratlan vendég ült előtte – egy híres kolostor apátja.

– Mit keresel? – kérdezte a guru.

Az apát belefogott egy szomorú történetbe. Valamikor a kolostora híres volt az egész nyugati földtekén. A kolostor cellái tele voltak fiatal jelentkezőkkel, s a templom a szerzetesek zsolozsmájától visszhangzott. De aztán nehéz idők jöttek a kolostorra. Az emberek nem jöttek többé, hogy lelkük szomját oltsák, a fiatal jelentkezők forrása kiapadt, és a templomban is csend honolt. Csak egy maroknyi szerzetes maradt, akik nehéz szívvel tették kötelességüket.

Az apát a következőt akarta tudni:

– A bűneink miatt került - e a kolostor ebbe az állapotba?

– Igen – mondta a guru –, a tudatlanság bűne miatt.

– Az meg miféle bűn?

– Valaki közületek a Messiás (igaz, leplezi), és ti ezt nem tudjátok – mondta a guru, azzal becsukta a szemét, és tovább meditált.

Az egész fárasztó úton vissza a kolostorához az apát szíve hevesen dobogott attól a gondolattól, hogy a Messiás – maga a Messiás – visszatért a földre, méghozzá a kolostorba. Hogy lehet, hogy nem vette észre? És ki lehet az? A szakács testvér? A sekrestyés testvér? A pénztáros? A perjel testvér? Nem, ő nem lehet, annak túl sok hibája van. Igaz, a guru azt mondta, hogy a Messiás titkolja a kilétét. Lehet, hogy azokkal a hibákkal leplezi magát? Gondolj csak arra, hogy a kolostorban mindenkinek van hibája. És egy közülük a Messiás!

Ahogy visszatért a kolostorba, összehívta a szerzeteseket, s elmondta, hogy mit hallott. Azok kételkedve néztek egymásra. A Messiás? Itt? Ez hihetetlen! De hát végül is leplezi magát. Akkor talán mégis. Mi van akkor, ha ez és ez a Messiás? Vagy ő ottan. Vagy. . . .

Egy valamiben biztosak voltak. Ha a Messiás leplezi a kilétét, akkor minden bizonnyal úgysem ismerik fel. Ezért mindenkivel, tisztelettel és kedvesen bántak.

– Sohasem tudhatod – gondolták magukban, amikor a másikkal volt dolguk –, talán ő az.

Ennek pedig az lett az eredménye, hogy a kolostor légköre vibrált az örömtől. Ismét jelentkezők tucatjai kérték a felvételüket a rendbe, a templom pedig újból visszhangzott a szeretet lelkétől lángoló szerzetesek szent és örömteli zsolozsmájától.

Mi haszna van annak, ha van szemünk, de a szívünk vak?

A fogoly már évek óta magánzárkában volt. Senkit sem látott, senkivel sem beszélt, és ételét is a fal egy kis nyílásán keresztül kapta.

Egy nap egy hangya jött a cellájába. A férfi elragadtatva szemlélte, ahogy az körbe-körbejárt. A tenyerébe vette, hogy jobban láthassa, még egy-két szem morzsát is adott neki, és éjjel a bádogpohara alatt tartotta.

Egy nap hirtelen ráébredt, hogy tíz év magánzárka kellett neki ahhoz, hogy rányíljon a szeme egy hangya csodálatosságára.

Amikor egy gyönyörű tavaszi délutánon El Grecót a spanyol festőt, otthonában meglátogatta egy barátja, a festőt sűrűn lefüggönyözött szobájában találta.

– Gyere ki a napra! – hívta a barátja.

– Most nem jövök – válaszolta El Greco. – A nap megzavarná azt a fényt, ami bennem világít.

Az öreg rabbi megvakult, olvasni sem tudott és a látogatóinak az arcát sem látta. Egy kézrátétellel gyógyító férfi ezt mondta neki:

– Bízd magadat rám, és én meggyógyítom a vakságodat!

– Arra nem lesz semmi szükség sem – mondta a rabbi. – Látok mindent, amire szükségem van.

Nem alszik mindenki, akinek csukva a szeme. És nem lát minden nyitott szemű ember.

VALLÁS

A fáradt utazó:

– Mi az ördögnek építették a vasútállomást három kilométerre a falutól?

A segítőkész hordár:

– Biztosan azt gondolták, uram, hogy jó lenne, ha közel lenne a vonatokhoz.

Egy ultramodern vasútállomás három kilométerre a vágányoktól legalább annyira abszurd, mint egy gyakran látogatott templom három centiméter távolságra az élettől.

A kamakurai Buddha-szobor egy templomban állt mindaddig, amíg egy erős vihar le nem döntötte a templomot. Ezután a súlyos szobor éveken keresztül ki volt téve a napnak, az esőnek, a szélnek és az időjárás viszontagságainak.

Amikor egy pap adományokat kezdett gyűjteni a templom újjáépítésére, álmában megjelent neki a szobor, és ezt mondta:

– Az a templom börtön volt, nem otthon. Hagyj engem továbbra is az élet pusztításának kitéve. Oda tartozom.

Dov Ber nem volt mindennapi valaki. Az emberek remegni kezdtek jelenlétében. Híres ismerője volt a Talmudnak, merev, a hittételekben megalkuvásra hajthatatlan. És sosem nevetett. Szilárdan hitt önmagunk

sanyargatásában, és a hírek szerint napokon keresztül böjtölt. Vezeklése azonban őt is ledöntötte a lábáról. Súlyosan megbetegedett, és a doktorok semmit sem tudtak tenni gyógyulásáért. Utolsó lehetőségként valaki azt ajánlotta:

– Miért nem kéred Baal Sem Tov segítségét?

Dov Ber beleegyezett, bár először ellenállt az ötletnek, mert Baal Semet egyfajta eretneknek tartotta, és ezért elítélte. Miközben Dov Ber abban hitt, hogy az életnek csak szenvedés és megpróbáltatás által van értelme, Baal Sem a fájdalmat igyekezett csillapítani, és nyíltan hirdette, hogy az életnek a boldogság lelke ad értelmet.

Baal Sem éjfél után érkezett meg gyapjúkabátban és a legfinomabb szőrmesapkában. A beteg szobájába ment, és átadta neki a Ragyogás könyvét, amit Dov Ber fennhangon kezdett olvasni.

A történet szerint még talán egy percig sem olvasott, amikor Baal Sem közbeszólt:

– Valami hiányzik – mondta. – Valami hiányzik a hitedből.

– És mi az? – kérdezte a beteg.

– A lélek – válaszolta Baal Sem Tov.

Egy hideg téli éjszakán egy vándorló aszkéta kopogtatott be szállásért egy templomba. A szegény ember reszketve állt a hóesésben, ezért aztán a templom papja, kelletlenül ugyan, de beengedte az embert:

– Jól van, itt maradhatsz, de csak erre az éjszakára. Ez templom, és nem menedékhely. Reggel tovább kell menned.

Az éjszaka kellős közepén a pap valami furcsa, pattogó hangot hallott. A templomba szaladt, ahol megdöbbenő látvány fogadta. Az idegen a templomban tüzet rakott, s annál melengette magát. Egy fa Buddha-szobor hiányzott.

– Hol van a szobor? – kérdezte a pap.

A vándor a tűzre mutatott, és azt mondta:

– Úgy éreztem, hogy megfagyok ebben a hidegben.

– Megőrültél? – kiáltotta a pap. – Tudod, hogy mit csináltál? Az egy Buddha-szobor volt. Elégetted a Buddhát!

A tűz kialvó félben volt. Az aszkéta belebámult, és elkezdte a botjával piszkálni.

– Most meg mit csinálsz? – kiáltott rá a pap.

– Keresem a Buddha csontjait, akiről te azt állítod, hogy elégettem.

A pap később elmesélte az esetet egy Zen-mesternek, aki ezt mondta:

– Nagyon rossz pap vagy, hisz többre értékeltél egy halott Buddhát, mint egy élő embert.

Tetszugen, a Zen tudósa, óriási fába vágta a fejszójét: hétezer példányban akarta kiadni a szutrákat, melyek addig csak kínaiul voltak olvashatók. Keresztül-kasul utazta Japánt, hogy összegyűjtse tervéhez a szükséges összeget. Néhány gazdag ember száz aranyat is adott neki, de többnyire csak filléreket kapott, parasztoktól. Tetszugen egyformán hálás volt minden adományért, függetlenül a kapott pénz értékétől.

Tíz hosszú év utazása után végre megvolt a tervhez szükséges pénz. Ekkor azonban az Uji folyó kiáradt, ezek maradtak hajlék és élelem nélkül. Tetszugen a dédelgetett tervére gyűjtött összes pénzt ezekre a szegény emberekre költötte.

Ekkor újból kezdte a pénzgyűjtést. Ismét évekbe telt, mire megszerezte a szükséges összeget. Akkor meg egy járvány söpört végig az országon, ezért Tetszugen a szenvedők megsegítésére adta oda az összegyűjtött pénzt.

Még egyszer hozzáfogott az utazáshoz, s húsz évvel később álma, a szutrák japán nyelvű kiadása, végre megvalósult.

A szutrák első kiadásának nyomdai szedete megtekinthető a kyotói Obaku kolostorban. A japánok úgy mondják a gyermekeiknek, hogy Tetszugen háromszor is kiadta a szutrákat; és hogy az első két láthatatlan kiadás messze felülmúlta a harmadikat.

Két testvér – egy házas és egy agglegény – termékeny közös földje gazdag termést hozott. A termés fele az egyik testvéré lett, a másik fele a másiké.

Egy darabig minden rendben is ment. De aztán néha a házas ember éjjelenként felébredt álmából, és azt gondolta:

– Ez nem igazságos. Testvéremnek nincs családja, teljesen egyedül van, és a föld termésének csak a felét kapja. Nekem viszont itt van a feleségem és öt gyermekem, öregkoromra minden biztosítva van. De ki fog törődni szegény testvéremmel, ha meg öregszik? Sokkal többre lesz szüksége a jövőben, mint amije most van; az ő szükséglete hát természetesen nagyobb, mint az enyém.

Azzal felkelt az ágyából, átlopózkodott testvéréhez, és egy zsák gabonát öntött annak magtárába.

Az agglegénynek is kezdtek hasonló gondjai lenni. Néha ő is felébredt álmából, s azt mondta magában:

– Ez egyszerűen nincs rendjén. Testvéremnek felesége és öt gyermeke van, és a föld termésének csak a felét kapja. Nekem viszont csak magamról kell gondoskodnom. Hát igazságos az, hogy szegény testvérem, akinek a szükséglete nyilvánvalóan nagyobb, mint az enyém, csak ugyanannyit kapjon, mint én?

Azzal ő is fölkel, és egy zsák gabonát öntött testvérének magtárába.

Egyik éjjel egyszerre keltek fel, és egymásba futottak, hátukon egy-egy zsák gabonával.

Sok-sok évvel később, amikor a testvérek már halottak voltak, a történet valahogy kitudódott. Ezért aztán, amikor a környékeliek templomot akartak építeni, azt a helyet választották, ahol a két testvér találkozott. Nem tudtak ugyanis annál szentebb helyet találni az egész városban.

A fontos vallási megkülönböztetés nem azok között van, akik imádkoznak, és akik nem, hanem azok közt, akik szeretnek, és akik nem.

Egy gazdag paraszt berohant a házába és izgatottan kiáltotta:

– Rebeka, borzasztó hír járja a városban. Itt van a Messiás!

– Mi olyan borzasztó abban? – kérdezte a felesége - Szerintem ez nagyszerű.
Mi izgatott fel ennyire?

– Hogy mi izgatott fel ennyire? – kiáltotta a fér fi. – Ennyi évi izzadás és görcölés után végre bőségben élünk. Van ezer marháánk, magtáraink tele gabonával, és fáink roskadoznak a gyümölcsöktől. De most ezt mind fel kell adnunk, és követnünk kell őt.

– Nyugodj meg! – mondta a felesége vigasztaló an. – Jó a mi Urunk. Tudja, hogy nekünk, zsidóknak mindig szenvednünk kellett. A fáraó, Hámán, Hitler, mindig volt valaki. De a mi kedves Istenünk mindig megtalálta a módját, hogyan bánjon velük, nemde? Legyen hited, kedves uram! Isten megtalálja annak is a módját, hogy hogyan bánjon el a Messiással.

A kilencvenkét éves Goldstein átélte a pogromokat Lengyelországban, a koncentrációs táborokat Németországban, és még több tucat zsidóüldözést.

– Ó, Uram – mondta, – nemde mi vagyunk a te választott néped?

Egy mennyei hang válaszolt:

– De igen, Goldstein, a zsidók az én választott népem.

– Hát akkor nem volna már itt az ideje, hogy válassz valaki mást?

Egy ateista leesett a szikláról. Zuhanás közben azonban elkapta egy kis fa ágát. Miközben ott lógott a felette lévő ég, és az ezerlábnyi mélységben lévő sziklák között, látta, hogy nem lesz sokáig ereje kapaszkodni. Ekkor azonban eszébe jutott valami:

– Isten! – kiáltotta torkaszakadtából. Csend. Semmi válasz.

– Isten! – kiáltotta még egyszer. – Ha létezel, ments meg, és én megígérem, hogy hinni fogok benned, és másokat is a te hitedre fogok tanítani.

Ismét csak csend. Már majdnem elengedte az ágot kétségbeesésében, amikor egy hatalmas hang dörgött végig a völgyön:

– Mindegyik ezt mondja, amikor bajban van.

– Nem, Istenem, nem! – kiáltotta most már reménykedve. – Én nem olyan vagyok, mint a többiek. Látod, hallván a hangodat, én már el is kezdtem hinni benned. Most már csak szabadíts ki innen, és hirdetni fogom nevedet az egész földön.

– Na, jól van – mondta a hang. – Megmentelek, engedd el azt az ágot.

– Hogy elengedjem az ágot? – kiáltotta tébolyultan az ember. – Hát azt hiszed, hogy megőrültem?

Azt mondják, hogy amikor Mózes bedobta botját a Vörös-tengerbe, a várt csoda nem történt meg. Csak amikor az első ember bevetette magát a vízbe, akkor húzódtak vissza a hullámok, és osztódott ketté a tenger, hogy száraz átjárót biztosítson a zsidóknak.

A ház égett, s hogy életét mentse, Naszreddín mul - lah a tetőre rohant. Ott gubbasztott bizonytalanul a tetőn, amikor barátai összejöttek alatta az utcán, kifeszítve számára egy takarót, és biztatták:

– Ugorj, mullah, ugorj!

– Dehogyan ugrom – mondta a mullah, – ismerlek benneteket. Amikor ugrom, elhúzzátok a takarót, csak hogy bolondot csináljatok belőlem.

– Ne légy buta, mullah. Ez nem vicc, ez komoly. Ugorj már!

– Nem – mondta Naszreddín. – Nem bízom benneték. Tegyétek le a takarót a földre, majd akkor ugrom.

Valaki meghallotta az öreg zsugori imáját:

– Ha a Mindenható, legyen áldott a neve mindörökre, adna nekem százezer dollárt, tízezret a szegényeknek adnék. Esküszöm. És ha a Mindenható, dicsőség neki mindörökre, nem bízna bennem, már előre levonhatná a tízezret, s csak a maradékot kellene elküldenie nekem.

A pilóta az utasokhoz a repülés közben:

– Sajnálattal kell közölnöm, hogy borzasztó bajban vagyunk. Csak Isten segíthet rajtunk.

Egy utas a mellette ülő paphoz fordult, s megkérdezte, hogy mit is mondott a pilóta. Ezt a választ kapta:

– Azt mondja, hogy nincs remény.

Mekkai zarándoklatán egy szúfi szent meglegedetten látta, hogy a kegyhelyhez érkeztekor alig volt más hívő ott, s így kényelmesen ájtatoskodhatott.

Miután befejezte az előírt vallási szertartásokat, letérdelt, homlokát a földhöz érintette, és azt mondta:

– Allah! Csak egy kérésem van az életemben. Add meg azt a kegyelmet, hogy sohase bántsalak meg!

Amikor a Mindeneken Könyörülő ezt meghallotta, hangosan felnevetett, s így szólt:

– Mindegyik ezt kéri, de ha megadnám ezt a kegyelmet, akkor mondd, kinek tudnék megbocsátani?

Amikor a bűnöstől megkérdezték, hogyan tud félelem nélkül a templomba menni, ezt válaszolta:

– Nincs senki sem, akit az ég ne takarna be, és nincs senki sem, akit a föld ne tartana meg. És Isten – hát nem Ő az ég és föld mindannyiunk számára?

A pap megparancsolta a diakónusának, hogy szedjen össze tíz embert, hogy egy beteg felgyógyulásáért imádkozzanak.

Amikor már mind együtt voltak, valaki belesúgta a pap fülébe:

– Köztünk van néhány megrögzött tolvaj is.

– Annál jobb – mondta a pap. – Ha a Kegyelem Kapui zárva lennének, ők azok a szakértők, akik majd kinyitják a zárat.

Egy vándor ballagott az úton, amikor egy lovas vágatott el mellette. Szemében ördögi tekintet, és véresek voltak a kezei.

Percekkel később megjelent egy csapat lovas is, és tudni akarták, hogy a vándor látott-e erre valakit véres kezekkel. Ők ugyanis annak a nyomában vannak.

– Ki ő? – kérdezte a vándor.

– Egy gonosztevő – mondta a lovasok vezetője.

– És azért üldözik, hogy az igazság elé vigyék?

– Nem – mondta vezető. – Mi azért vagyunk a nyomában, hogy mutassuk neki az utat.

Egyedül a kibékülés fogja megmenteni a világot, nem. az igazság, ami rendszerint csak egy másik szó a bosszúállásra.

Awhadi, a kermáni költő, egy este a teraszán ült egy edény fölé hajolva. Shams - e - Tabrizi, a szúfi jött arra, és megkérdezte a költőt:

– Mit csinálsz?

– Szemlélem a holdat egy csésze vízben – hangzott a válasz.

– Hacsak nem törted el a nyakadat, miért nem nézed közvetlenül az égen a holdat?

A szavak a valóság elégtelen tükröződései. Egy ember azt gondolta, hogy tudja, mi a Tádzs Mahal, mert egyszer mutattak neki egy darab márványt, és azt mondták, hogy a Tádzs csak egy kupac ilyen kocka. Egy másik pedig meg volt győződve arról, hogy tudja, milyen a Niagara-vízesés, mert egyszer látott egy csupor vizet, amit onnan hoztak.

– De aranyos kisbabád van!

– Ez semmi. Látnátok a fényképeit!

A szavak (és fogalmak) a valóságnak csak jelzései, nem tükröződései. De ahogy a kelet misztikusai állítják: „Amikor a bölcs a holdra mutat, a féleszű csak az ujját látja.”

Éjjel egy részeg dülöngélt keresztül a hídon, ahol belebotlott az egyik barátjába. Nekidőltek a híd korlátjának, s a vizet bámulva elkezdtek beszélgetni.

– Mi az ott, lent? – kérdezte a részeg hirtelen.

– Az a hold – mondta a barátja.

A részeg odanézett még egyszer, hitetlenkedve rázta a fejét, majd így szólt:

– Az rendben van. De hogy az ördögbe kerültünk mi ilyen magasra?

Szinte sohasem látjuk a valóságot. Amit látunk, az a valóság tükröződése szavak és fogalmak formájában, amelyeket aztán mi valóságként kezelünk.

A világ, amiben élünk, jobbra csak elméleti konstrukció. Szavakon és szavak által élünk, szét is esnénk nélkülek.

A koldus egy arra járó kabátujja után kapott, és pénzt kért, hogy vásárolhasson egy csésze kávé. Ez volt a meséje:

– Valamikor, uram, én is olyan gazdag üzletember voltam, mint ön. Egész nap keményen dolgoztam, íróasztalomon állt egy mottó: **ALKOTÓAN GONDOLKODJ, HATÁROZOTTAN CSELEKEDJ, ÉS ÉLJ VESZÉLYESEN!** E szerint a mottó szerint éltem, és a pénz csak úgy dóit hozzám. És aztán. . . ., aztán – rázkódott a koldus a zokogástól – a takarítónő a szeméttel együtt kidobta a mottómat.

Ha a templomkertet takarítod, ne állj meg régi újságokat olvasni. Ha a, szívedet takarítod, ne állj le flörtölni szavakkal.

Élt egyszer egy nagyon buta ember. Reggelenként, felkelés után, a saját ruháit is csak borzasztó erőfeszítések árán találta meg. Ezért aztán esténként szinte félt lefeküdni, ha arra gondolt, hogy mennyi problémája lesz reggel.

Egy este, ahogy vetkőzött, fogott egy ceruzát meg egy darab papírt, és minden egyes ruhadarabjának leírta a nevét és a helyét, ahová tette. Reggel elővette a papírt, és olvasni kezdte:

– Nadrág – és ott is volt, ahová tette. Belé bújt.

– Ing – és az is ott volt. Fel is vette.

– Kalap – az is a helyén volt. A fejére csapta. Elégedett is volt mindaddig, amíg egy borzasztó gondolat nem ötlött az eszébe.

– És én? Hol vagyok én?

Azt bizony elfelejtette leírni. Kutatott és kutatott, de mind hiába. Önmagát nem találta.

És mi van azokkal, akik ezt mondják: „Azért olvasom ezt a könyvet, hogy kitaláljam, ki is vagyok én.”

Az egyik leghíresebb bölcs az ősi Indiában Szvetaketu volt. Bölcsességét pedig így szerezte. Amikor még csak hétéves volt, az apja elküldte a Védákat tanulni.

Szorgalmával és intelligenciájával túlszárnyalta minden diáktársát. Eljött annak is az ideje, hogy őt tartsák a Védák legnagyobb élő szakértőjének, pedig még alig volt felnőtt.

Ahogy hazatért, az apja próbára akarta tenni a fia képességeit. Ezt kérdezte tőle:

– Megtanultad – e, azt a tanulás által, amin kívül semmi mást sem szükséges tanulni? Rájöttél – e, arra felfedezéseid közben, ami minden szenvedést megszüntet? Elsajátítottad - e azt, amit nem lehet tanítani?

– Nem – válaszolta Szvetaketu.

Apja szavainak igazsága oly mély benyomást tett Szvetaketura, hogy elindult felfedezni a csenden keresztül azt a bölcsességet, amit nem lehet szavakkal kifejezni.

Ha a tavacska kiszárad, és a halak a kiégett földön fekszenek, sem a leheletünkkel való nedvesítés, sem a köpködésünkkel való beborítás nem tudja a tóba való visszadobást helyettesíteni. Ne tantételekkel villanyozd fel az embereket; dobd vissza őket a Valóságba! Az élet titkát ugyanis magában az életben lehet megtalálni, nem a róla alkotott tételekben.

Egy érdeklődő azt akarta megtudni Jalal ad-Din ar - Rumi szúfitól, hogy érdemes – e, a Koránt elolvasni. A szúfi ezt válaszolta neki:

– Inkább azt kérdezd meg magadtól, hogy képes vagy – e, valamit is profitálni belőle.

Egy keresztény misztikus szokta mondogatni a Bibliáról: „Akármilyen hasznos is a menü, evésre teljesen alkalmatlan.”

Földrajzórán egy gyerek:

– A hosszúsági és szélességi fokok haszna abban áll, hogy amikor fuldokolsz, kikiálthatod, hogy hol vagy, és így megtalálnak.

Mivel létezik egy szó a bölcsességre, az emberek azt hiszik, hogy tudják, mi az. Pedig senki sem válik csillagásszá azáltal, hogy érti, mit jelent az a szó, hogy asztronómia.

Ha rálehel a hőmérőre, magasabb hőmérsékletet fog mutatni, de ettől még a természet nem melegítette be.

Japán egyik könyvtárában minden nap ott ült a sarokban, békés meditálásban egy öreg szerzetes.

– Még sosem láttam, hogy a szutrát olvastad volna – mondta neki a könyvtáros.

– Mert nem tanultam meg olvasni – válaszolta a szerzetes.

– Micsoda szégyen! Egy ilyen szerzetesnek, mint neked, illene tudni olvasni.

Megtanítsalak?

– Igen. Kérlek, mond meg nekem – mutatott a szerzetes saját magára –, mi a jelentése ennek az írásjelnek?

Minek fáklyát gyújtani, amikor az égen süt a nap? Minek locsolni a földet, amikor csak úgy szakad az eső?

A guru az írásokban lévő összes kinyilatkoztatásnál nagyobb horderejű felfedezést ígért a tudósoknak.

Amikor az mohón faggatódzott utána, a guru azt mondta neki:

– Menj ki az esőre, és emeld fel a fejed és karodat az ég felé. Az majd meghozza neked az első felfedezést.

Másnap jött a tudós, hogy elmondja a gurunak:

– Követtem a tanácsodat, s a víz befolyt a nyakamba. Teljesen hülyének éreztem magamat.

– Jól van. Első napi felfedezésnek nem is rossz.

Kabir, a költő mondja:

– Mi haszna annak, ha a tudós szavakon rágja át magát, kimutat ezt, azt, de közben a keble nem itatódik át szeretettel? Mi haszna, ha az aszkéta sáfrányszínű ruhába öltözik, de belülről teljesen színtelen? Mi haszna, ha erkölcsidet fényesre dörzsölöd, de nincs zene benned?

Tanítvány:

– Mi a különbség a tudás és a megvilágosodás között?

Mester:

– Ha tudásod van, fáklyát használsz, hogy mutasd az utat. Amikor megvilágosodtál, te magad leszel a fáklya.

Amikor az ejtőernyős egy szeles napon kiugrott a gépből, a viharos szél mintegy száz mérföldre fújta el a céltól. S mivel az ejtőernyője fennakadt egy fán, és ott lógott félúton a semmiben, segítségért kiáltozott. Végre valaki arra jött:

– Hát te hogy kerültél fel oda a fára?

Az ejtőernyős elmondta neki. Aztán megkérdezte:

– Hol vagyok?

– Egy fán – hangzott a válasz.

– Hé, fogadjunk, hogy pap vagy. Az idegen meghökkent.

– Igen, az vagyok. De honnét tudod?

– Onnét, hogy amit válaszoltál, az teljesen igaz, és éppen annyira használhatatlan is.

Egy társaságnak nagyon tetszett a zene a kínai étteremben. A szólista most egy régi dallamot kezdett játszani. Mindenki felismerte a melódiát, de senki sem emlékezett a címére. Ezért aztán odafordultak a ragyogóan öltözött pincérhez, legyen olyan szíves, járjon utána, hogy mi az. A pincér keresztülkacsázott a termen, majd diadalmas mosollyal az arcán visszatért, és hangos suttogással kijelentette:

– Hegedű.

A tudós hozzájárulása a lelkeséghez!

A falusi színházban folyt az előadás, amikor egyszer csak a függönyt leeresztették, és az igazgató a közönség elé lépett:

– Hölgyeim és uraim – mondta –, sajnálattal kell közölnöm, hogy főszereplőnk, szeretett és dicső polgármesterünk személyesen, végzetes szívinfarktust kapott az öltözőben. Ezért abba kell hagynunk az előadást.

Ennek hallatára egy terebélyes, középkorú hölgy az első sorban felállt, és izgatottan kiáltotta:

– Siessenek, adjanak neki tyúklevest!

– Asszonyom – mondta az igazgató –, az infarktus végzetes volt. A polgármester meghalt.

– Akkor azonnal adjanak neki tyúklevest!

Az igazgató elkeseredetten próbálkozott ismét:

– Asszonyom, egy halottnak már nem használ semmit sem a tyúklevés.

– De nem is árt neki! – kiáltott vissza az asszony.

A tyúklevés annyit segít a halotton, mint a vallás az öntudatra nem ébredt embereken, akiknek száma, sajnos, temérdek.

A Mester meglepődött, hogy az udvarában kiabálást és pörlekedést hall. Amikor megtudta, hogy mindezt az egyik tanítványa okozza, érte küldött, s megkérdezte, mi az oka a lármázásnak.

– Tudósoknak a küldöttsége van itt, veled szeretnének találkozni. Megmondtam nekik, hogy te nem vesztegeted olyanokra az idődet, kiknek a feje tele van ugyan könyvekkel és gondolatokkal, de semmi bölcsesség sincs bennük. Mert az ilyenek beképzeltségükben dogmákat gyártanak, és széthúzást okoznak az emberek közt mindenhol.

A Mester mosolygott:

– Mennyire igaz – mormogta. – De mondd csak, ezt az itteni összetűzést és széthúzást nem az okozza - e, hogy beképzelten azt hiszed, különb vagy náluk?

Egy hindu bölcs a Jézus élete című könyvet olvastatta fel. Amikor odaértek, hogy Jézust Názáretben az övéi nem ismerték el, a bölcs kijelentette:

– Az a rabbi, akinek a gyülekezete nem üzné ki Jézust a városból, nem is rabbi.

Amikor meg azt hallotta, hogy a papok hogyan adták Jézust halálra, így sóhajtott fel:

– Nem könnyű a Sátánnak az egész világot félrevezetnie, ezért aztán a föld, különböző pontjaira kiváló szakembereket helyez.

Egy püspök panasza:

– Jézus akárhová ment, forradalom tört ki. Én meg akárhová megyek, az emberek teával kínálnak.

Ha már millióan követnek, kérdezd meg magadtól, hogy hol hibáztál!

Egy zsidó szerző magyarázza, hogy a zsidók nem térítők. A rabbiknak kötelességük, hogy háromféle módon is megpróbálják a leendő konvertitákat eltéríteni szándékuktól.

A lelkiesség a kiváltságosaké. A lelkiesség nem alkuszik meg, hogy elfogadható legyen, ezért nem illik össze a tömegekkel, akik csak szirupot akarnak, nem orvosságot. Egyszer, amikor Jézust nagy tömeg követte, ezt mondta nekik:

– Aki tornyot akar építeni közületek, nem ül le előbb, és nem számítja ki előbb a költségeket, hogy van-e amiből elkészítse? Micsoda király az, aki háborúba indul más király ellen, és le nem ül előbb, hogy megfontolja: tízezerrel képes – e, ellenségének húszezerrel szembeállni? Különben mikor az még messze van, követséget küld hozzá, és békét kér. Így mindaz közületek, aki le nem mond arról, amije csak van, nem lehet az én tanítványom.

Az emberek nem igazságot akarnak, hanem biztonságérzetet.

Egy prédikátor a barátjához:

- Templomunk történetében ez volt évek óta a legnagyobb lelki megújulás.
- Hány embert szereztél a templom tagságához?
- Egyet sem. Ötszázat veszítettünk.

Jézus tapsolt volna.

A tapasztalat, sajnos, azt mutatja, hogy vallásos meggyőződésünknek annyi köze van életszentségünkhöz, mint egy ember vacsorazakójának az illető emésztéséhez.

Egy ősi filozófusnak, aki már évszázadok óta halott volt, megmondták, hogy követői félreértelmezik tanítását. Mivel együttérző és igazságkedvelő ember volt, sok utánjárással valahogy megkapta azt a kegyelmet, hogy pár napra visszajöhessen a földre.

Több napjába került, mire követői elhitték, hogy ő az személyesen. De ezzel együtt aztán minden tanbéli érdeklődésük elszállt, s nem érdekelte őket az, hogy mit is akar mondani, hanem azért könyörögtek, tárja fel nekik a titkot, hogyan lehet a sírból életre kelni.

Csak óriási erőfeszítések árán tudta őket meggyőzni arról, hogy semmiképp sem adhatja át nekik ezt a titkot. Mondta azt is, hogy az emberek javát tekintve sokkal fontosabb az, hogy visszatérjenek tanítása eredeti, tiszta formájához.

Mindhiába. Ezt válaszolták neki:

– Hát nem látod? Nem az a fontos, hogy te mit tanítottál, hanem az, hogy mi hogyan értelmezzük. Végére is, te csak egy átrepülő' madár voltál, de mi állandóan itt vagyunk.

Amikor Buddha meghal, megszületnek az iskolák.

Az összes filozófus, hittudós és törvénytudó összegyűlt a bíróságon Naszreddín mullah tárgyalására. A vád igen komoly volt: városról városra járt, s azt hirdette, hogy az úgynevezett vallási vezetőit tudatlanok és zavarodottak. Ezért aztán eretnekséggel vádolták, amiért halálbüntetés jár.

– Te szólhatsz először – mondta neki a kalifa. A mullah nyugodt volt.

– Hozzatok be papírt és tollat – mondta –, és adjátok e magasztos gyülekezet tíz legbölcsebb emberének!

Naszreddín mulatságára nagy perpatvar tört ki a szent emberek között, hogy ki is a bölcsebb köztük. Amikor a vita elült, és a tíz választott kezében ott volt a toll és papír, a mullah így szólt:

– írja le mindegyikük a választ a következő kérdésre: Miből van az anyag?

A válaszokat leírták, átadták a kalifának, aki sorjában felolvasta. Az egyik azt mondta, „az anyag semmiből áll”, egy másik azt, hogy „molekulákból”. Egy másik szerint „energiából”, megint mások szerint „fényből”, „nem tudom”, „metafizikai létezőből”, és így tovább.

Erre így szólt Naszreddín a kalifához:

– Ha majd megegyeznek abban, hogy miből is van az anyag, akkor alkalmasak lesznek arra is, hogy a lélekkel kapcsolatos kérdésekről döntsenek. Nem furcsa az, hogy bár nem tudnak egységes véleményre jutni arról, amiből pedig saját testük is felépült, mégis egyöntetű az ítéletük abban, hogy én eretnek vagyok?

Nem a dogmák sokfélesége, hanem a mi dogmatista szemléletünk okozza a károkat. Ha mindegyikünk azt tenné, ami szilárd meggyőződése szerint az Isten akarata, az eredmény tökéletes káosz lenne.

A bizonyosságot kell hibáztatni. A lelki ember ismeri a bizonytalanságot – olyan állapot, ami ismeretlen a vallási fanatikus előtt.

Egy éjjel egy halász a gazdag ember területére lopakodott, s a halakkal teli tóba vetette hálóját. A tulajdonos meghallotta, és az őrköt utasította a halász elfogására. Amikor a halász megpillantotta az őt kereső fáklyás tömeget, gyorsan bekente a testét hamuval, és egy fa alá ült, ahogy azt a szent emberek szokták tenni Indiában.

A tulajdonos és az őrei nem találták meg az orvhalászt, bár igen sokáig keresték. Csupán egy szent embert találtak, akinek testét hamu fedte, és egy fa alatt ült mély meditációban.

Másnap elterjedt a híre, hogy a gazdag birtokán egy híres bölcs méltóztatott letelepedni. Az emberek virágokat, gyümölcsöt, élelmet, és még rengeteg pénzt is hoztak, hogy kifejezzék tiszteletüket. Az ájtatoskodó hit azt tartotta ugyanis, hogy a szent embernek adott ajándék Isten kegyelmét hozza az ajándékozóra.

A halászból lett bölcs igen meglepődött a szerencsésén.

– Könnyebben meg lehet élni ezeknek az embereknek a hitéből, mint a két kezem munkájából – mondta magában.

Azzal tovább meditált, és soha többé nem ment vissza dolgozni.

Egy király azt álmodta, hogy látott egy királyt a mennyországban, és egy papot a pokolban. Nagyon elcsodálkozott azon, hogy ez hogyan lehetséges, amikor is egy hangot hallott, ami ezt mondta:

– A király a paradicsomban van, mert tisztelte a papokat. A pap a pokolban van, mert megalkudott a királyokkal.

Amikor a nővér megkérdezte az osztályban a gyerekeket, hogy ki mi akar lenni, ha felnőnek, a kis Tamás azt válaszolta, hogy ő pilóta lesz. Elzi doktornő akart lenni, Robi pedig, a nővér legnagyobb örömeire, azt mondta, hogy pap akar lenni. Ekkor a kis Mari is felállt, és kijelentette, hogy ő prostituált akar lenni.

– Mi volt az, Mari, mondd még egyszer?

– Ha felnövök – mondta Mari nagy magabiztossággal –, prostituált leszek.

A nővérnek még a szava is elakadt. Marikát azonnal elkülönítették a többi gyerektől, és a plébánoshoz vitték. A papnak nagy vonalakban elmondták az esetet, de ő a bűnöst is meg akarta hallgatni.

– Mondd el nekem a saját szavaiddal, Marika, hogy mi is történt!

– Hát – mondta Marika most már kissé megszeppenve a nagy húhótól –, a nővér megkérdezett, hogy mi akarok lenni, ha nagy leszek, és én azt mondtam, hogy prostituált akarok lenni.

– Prostitúáltat mondtál? – kérdezte az atya a bizonyosság kedvéért.

– Igen.

– Egek! Micsoda megkönnyebbülés! Mi mind azt gondoltuk, hogy azt mondtad, protestáns akarsz lenni.

Ábrahám rabbi példás életet élt. S amikor eljött az ideje, hitközségének áldásaitól körülvéve hagyta el a világot. Az emberek ugyanis szentnek tekintették, és úgy gondolták, hogy az ő közbenjárására kaptak Istentől minden áldást.

A másik oldalon sem volt ez másként, mert az angyalok dicséretet zengve jöttek őt köszönteni. Az ünnepek alatt a rabbi mindvégig visszahúzódott, és szomorúnak látszott. Arcát a kezébe temette, és vigasztalhatatlan volt. Végül is az ítélő Szék elé vezették, ahol úgy érezte, a végtelen Szerető Kedvesség veszi körül. Egy végtelenül kedves hang így szólt hozzá:

– Mi az, mi bánt, fiam?

– Ó, Legszentebb – válaszolta a rabbi –, méltatlan vagyok mindarra a tiszteletre, amivel itt illetnek engem. Igaz ugyan, hogy példaképe voltam az embereknek, de valami nem volt rendben, az életemben. Az egyetlen fiam ugyanis, minden példám és tanításom ellenére, elhagyta a hitünket, és keresztény lett.

– Az aztán igazán ne bántson, fiam. Nagyon megértem, amit érzel, mert nekem is van egy fiam, aki ugyanezt tette.

Írországban, Belfastban, egy protestáns tiszteletes, egy katolikus pap és egy zsidó rabbi heves teológiai vitába gabalyodott. Hirtelen ott termett egy angyal közöttük, és ezt mondta nekik:

– Isten áldását küldi néktek. Kívánjatok valamit, hogy béke legyen, s a Mindenható teljesíti kéréseteket.

A tiszteletes ezt mondta:

– Minden katolikus tűnjön el szeretett szigetünkről, s a béke fog uralkodni.

A pap így szólt:

– Ne legyen egyetlen protestáns sem a szent ír talajon. Akkor majd béke lesz a szigeten.

– És te, rabbi? – kérdezte az angyal. – Neked nincs semmi kívánságod?

– Nincs – mondta a rabbi. – Csak teljesítsd e két úriember kívánságát, én azzal nagyon megelégszem.

Kisfiú: – Te presbiteriánus vagy?

Kislány: – Nem, mi más gyűlölethez tartozunk.

A vadász látott valamit a fák mögött mozogni, s a kutyáját utána uszította. Az ki is ugrasztott egy rókát, és olyan helyre kergette, ahol a vadász meglehette. A haldokló róka így szólt a kutyához:

– Neked sosem mondták, hogy a róka a kutya testvére?

– De – válaszolta a kutya. – De ez csak idealistáknak és butáknak való. A praktikusok számára a testvériséget az azonos érdekek teremtik meg.

A keresztény így szólt a buddhistához:

– Mi valójában testvérek is lehetnénk. De ez csak az idealistáknak és a butáknak való. A praktikusok számára a testvériség a hitek azonosságában nyilvánul meg.

A legtöbb ember hite, sajnos, elég a gyűlöletre, de kevés a szeretetre.

Önéletrajzában Mahatma Gandhi elmondja, hogy diákkorában. Dél-Afrikában milyen mélyen érdeklődött a Biblia, főleg a hegyi beszéd iránt. Meg volt győződve arról, hogy az Indiát évszázadok óta sújtó kasztrendszerre a kereszténység a megoldás. Komolyan foglalkozott azzal, hogy keresztény lesz.

Egy nap elment a templomhoz, hogy további ismereteket szerezzen, s hogy misén vegyen részt. Az ajtónál azonban megállították, és kedvesen mondták neki, hogy ha misére kíván menni, szívesen látják, de csak a feketéknek fenntartott templomban.

Otthagyta a templomot, és sosem tért vissza.

A nyilvános bűnöst kiközösítették, s megtiltották neki, hogy a templomba menjen. Mérgét Istennek kiáltotta el:

- Nem engednek be, Uram, mert bűnös vagyok!
- Mit panaszkodsz? – válaszolta Isten. – Engem sem engednek be.

A templom és zsinagóga fenntartásához pénzre van szükség. Volt azonban egy zsinagóga, ahol nem perselyeztek, mint ahogy az a keresztény templomokban szokás. Itt úgy gyűjtötték össze a pénzt, hogy szent napok és nagyobb ünnepek alkalmával jegyeket árultak, s csak jeggyel lehetett bemenni. Ezeken a napokon jött el ugyanis a legtöbb ember, és ilyenkor voltak a leginkább adakozók.

Az egyik ilyen szent napon apját keresvén egy gyermek jött a zsinagógához. A rendészek azonban nem akarták beengedni, mert nem volt jegye.

- Nézze, kérem – mondta a fiú –, ez egy nagyon fontos ügy.
- Ezt mondja mindenki – válaszolta a rendész szenvtelenül.

A fiú kétségbe esett, és könyörgőre fogta a dolgot.

– Kérem, uram, engedjen be! Ez élet és halál kérdése. Csak egy percig leszek bent.

A rendész engedett kissé merevségéből:

– Na, jól van, ha annyira fontos. De aztán nehogy azon kapjalak, hogy imádkozol!

Sajnos, a szervezett vallásosságnak meg vannak a maga korlátai.

A prédikátor az átlagosnál is ékesszólóbb volt, és mindenki, de mindenki könnyekig meghatódott. Nem egészen mindenki, mert a legelső' sorban ült egy úriember egyenesen maga elé nézvé, s szemmel láthatólag a beszédnek semmi hatása sem volt rá.

Az istentisztelet végén valaki megszólította:

– Ugye hallotta a beszédet?

– Persze, hogy hallottam – mondta a merev úriember –, nem vagyok én süket.

– És mit gondolt róla?

– Annyira meghatott, hogy azt hittem, sírva fakadok.

– És ha szabad kérdeznem, miért nem sírt?

– Azért nem – válaszolta az úriember –, mert én nem ehhez a plébániához tartozom.

Egy történet szerint, amikor Isten megteremtette a világot, és büszkélkedett jóságában, a Sátán is gyönyörködött benne – persze a maga módján. Egyik csodát a másik után szemlélve, egyre csak azt hajtogatta:

– Milyen nagyszerű! Szervezzük meg!

– És fozzuk meg minden vidámságtól!

Próbáltad valaha is a békét megszervezni? Mihelyst megpróbálsz, érdekkonfliktusok keletkeznek, és csoportháborúk dúlnak a szervezeten belül. Az egyedüli módja a békeszerzésnek, ha hagyjuk vadon nőni.

A püspök a keresztelendők felkészültségét vizsgálta.

– Milyen jelből fogják mások tudni rólatok, hogy katolikusok vagytok?

Semmi válasz. A jelek szerint senki sem számított erre a kérdésre. A püspök megismételte a kérdést még egyszer. Aztán még egyszer, s hogy rávegyesse őket a válaszra, közben keresztet is vetett. Az egyik jelöltnek hirtelen beugrott a megoldás:

– A szeretetről.

A püspök meghökkent. Már majdnem azt mondta, hogy „nem”, de az utolsó pillanatban észbe kapott.

Valaki a püspök jóváhagyását kérte egy gyermekeknek szánt könyvre, ami Jézus példabeszédeit, néhány egyszerű rajzot és mondatot tartalmazott az evangéliumokból. Egy szóval sem többet.

Az engedély meg is érkezett, a szokásos megjegyzéssel: „A jóváhagyás nem jelenti szükségszerűen azt, hogy a püspök mindenben egyet is ért a könyvben foglaltakkal.”

Újabb szervezési buktatók!

Ahogy a spirituális szervezetek terebélyesednek:

A guru annyira meg volt elégedve tanítványa lelki fejlődésével, hogy úgy ítélte, nincs többé szüksége irányításra, magára hagyta egy kis kunyhóban a folyó partján.

Szertartásos reggeli alámerülése után a tanítvány ki szokta akasztani ágyékkötőjét száradni. Ez volt az egyedüli tulajdona. Nagy bosszúságára azonban a patkányok egy nap apró darabokra tépték. Ezért aztán egy másikat kellett kunyerálnia a falubeliectől. Amikor a patkányok abba is lukakat rágtak, szerzett magának egy macskakölyköt. Nem is volt többé problémája a patkányokkal, de most a saját élelme mellé még tejet is kellett neki koldulnia.

– Túl sok probléma van ezzel a koldulással – gondolta –, és túlságosan nagy teher a falubelieknek is. Tehenet fogok tartani.

Amikor meglett a tehénkéje, akkor meg még takarmányt is kellett kéregetnie.

– Könnyebb, ha megművelem a földet a kunyhóm körül – gondolta.

De az is kellemetlennek bizonyult, mert így meg kevés ideje maradt meditálásra. Ezért aztán napszámosokat fogadott fel, akik helyette művelték a földet. Akkor meg a munkásokra való felügyelet fárasztotta, ezért megnősült, hogy a feleségével megoszthassa ezt a feladatot. Nemsokára, természetesen, ő lett az egyik leggazdagabb ember a faluban.

Évekkel később a guru megint arra járt, és meglepődve látta a palotaszerű építményt a kunyhó helyén. Megszólította az egyik szolgát:

– Nemde ez az a hely, ahol egy tanítványom élt valamikor?

Még mielőtt a szolga válaszolhatott volna, felbukkant a tanítvány is.

– Mi történt itt, fiam? – kérdezte a guru.

– Nem fogja elhinni, uram – mondta az –, de csak így tudtam megőrizni az ágyékkötőmet.

A sziklás tengerparton, ahol a hajók gyakran zátonyra futottak, csak egy kis omladozó életmentő állomás állt. Egy kunyhóból és egy csónakból állt az egész, de az a pár ember, aki ott dolgozott, nagyon elkötelezett volt. Szemüket állandóan a tengeren tartották, magukkal és biztonságukkal nem törődve, félelem nélkül tengerre szálltak a vihar kellős közepén, ha egy hajótörésnek csak a legkisebb hírért vették. Sok életet megmentettek így, és az állomás híres lett.

Ahogy az állomás híre nőtt, úgy nőtt a környék lakosainak is a vágya, hogy valahogy kapcsolatba kerüljenek annak nagyszerű munkájával. Nagylelkű adományaik és önkéntes munkájuk új tagok jelentkezését eredményezte, új csónakokat vettek, és új személyzetet képeztek ki. A kunyhó helyére is egy kényelmes épület került, ami a tengerből kimentett hajótöröttek minden szükségletét kielégítette, és természetesen – mivel hajótörés nem történik minden nap – közkedvelt helyé vált, egyfajta helyi klubká.

Ahogy telt az idő, a tagok annyira belemerültek a társasági életbe, hogy szinte semmi kedvük sem maradt az életmentéshez, bár a jelvényükön továbbra is ott díszelgett az életmentő mottó. Valójában, ha néhány embert mégis kimentettek a tengerből, az csak nyűg volt számukra, mert a hajótöröttek piszkosak és betegek voltak, összepiszkolták a szőnyegeket és a bútorokat.

Nemsokára a társasági élet eseményei annyira megszorodtak, az életmentő tevékenység meg olyan kevés lett, hogy az egyik gyűlésen összetűzésre került sor. Néhány tag azt hangsúlyozta, hogy illene visszatérni eredeti céljukhoz és tevékenységükhöz. Szavazásra került a sor, s a bajkeverőket, akikről kiderült, hogy igencsak kisebbségben vannak, távozásra kérték fel.

El is mentek. Kissé lejjebb a parton olyan önzetlenséggel és bátorsággal folytatták tevékenységüket, hogy nemsokára hősiességük híre kelt. Erre aztán a taglétszámuk megnövekedett, a kunyhójukat felújították, és lelkesedésük kialudt. Ha valaki ma arra a környékre vetődik, jó néhány exkluzív klubot talál a part mentén. Mindegyik jogosan büszke az eredetére és hagyományaira. A hajók még most is zátonyra futnak arrafelé, de azzal már nem nagyon törődnek.

Egy sivatagi országban nagyon kevés volt a fa, és így kevés gyümölcs is termett. Azt mondják, hogy Isten gondoskodni akart mindenkiről, ezért megjelent egy prófétának, és azt mondta neki:

– Ez a parancsom az egész népnek, most és a következő nemzedékeknek: mindenki csak egy gyümölcsöt ehet naponta. Írd be ezt a Szent Könyvbe! Aki megszegi ezt a parancsot, Isten és az emberiség ellen vét.

A törvényt évszázadokon keresztül betartották, mindaddig, míg a tudósok felfedezték, hogyan kell a sivatagot zöldellő területté változtatni. Böven termett gabonából, és megszorodtak az állatok. A fák pedig roskadoztak a le nem szedett gyümölcsök súlyától. A gyümölcssevést korlátozó törvényt azonban a polgári és egyházi hatóságok továbbra is betartatták.

Aki azzal érvelt, hogy az emberiség elleni bűn hagyni a fákon elrohadni a gyümölcsöt, azt istenkáromlónak és az erkölcsök ellenségének tartották. Azokról, akik megkérdőjelezték Isten bölcsességének szent szavát, azt tartották, hogy nem a hitnek,

és engedelmességnek büszke lelke vezeti őket, pedig csak az által lehet az igazságot elnyerni.

A templomokban pedig gyakran prédikáltak azoknak a szerencsétlen végzetükről, akik megszegték a törvényt. Azt viszont sosem említették, hogy ugyanannyi ember járt rosszul azok közül is, akik hűségesen betartották a törvényt. S azoknak a nagy számáról sem volt szó, akikre ráragyogott a szerencse, pedig nem tartották be a törvényt.

Semmit sem lehetett tenni a törvény megváltoztatásáért, mert a próféta, aki azt állította, hogy maga Isten mondta neki ezt, már rég halott volt. Talán neki lett volna bátorsága és érzéke a törvény megváltoztatására, a körülmények változásával együtt. Ő ugyanis nem úgy vette Isten szavát, mint amit félelemmel kell tisztelni, hanem olyannak, amit az emberek jólétére kell fordítani.

Ennek eredményeként egyesek nyíltan gúnyolták a törvényt, s vele együtt Istent és a vallást is. Mások titokban megszegték, és ettől mindig büntudatban éltek. A nagy többség szigorúan megtartotta, és ezért szentnek vélte magát. Pusztán azért, mert egy értelmetlen és idejétmúlt szokáshoz ragaszkodtak, amit félelmükben nem mertek elvetni.

Az igazán vallásosak megtartják a törvényt, de attól sem nem félnek. . . .

- Mi a foglalkozása? – kérdezte egy fiatalembertől a koktélpartin egy hölgy.
- Ejtőernyős.
- Az borzasztó érzés lehet – mondta a hölgy.
- Igen, vannak félelmetes pillanatok benne.
- Mesélje el nekem, mi volt a legborzasztóbb élménye?
- Azt hiszem, az – kezdte az ejtőernyős –, amikor egy gyepre estem, ahol ki volt írva: „A fűre lépni tilos!”

. . . sem nem, tisztelik mélyen . . .

Az őrmester azt kérdezte az újoncoktól, hogy miért van diófából a puskatus.

- Azért, mert keményebb, mint a többi fa – mondta az egyik.
- Nem – válaszolta az őrmester.
- Mert rugalmasabb.
- Nem azért.

- Mert az jobban fénylik.
- Fiúk, nektek még igazán sokat kell tanulni. Azon egyszerű oknál fogva használják a diófát, mert az van előírva a Szabályzatban.

. . . nem is abszolutizálják . . .

Egy vasutas így jelentett egy gyilkosságot:

„A gyilkos a peronról behatolt a kocsiba, az áldozatba ötször brutálisan beleszúrt, minden alkalommal halálos sebet ejtve rajta, majd a túloldali ajtón elhagyta a vonatot, a sínekre ugrott, megszegvén ezzel a Vasúti Szabályzatot.”

Egy nemest azért kritizáltak, mert felgyújtott egy katedrális. Azt mondta, hogy nagyon sajnálja, de őt úgy informálták – tévesen, mint utóbb kiderült – hogy bent volt az érsek.

Egy kisvárosban egy férfi a 016-ot hívta telefonszám-információért. A túlsó oldalon egy női hang válaszolt:

– Nagyon sajnálom, de azért a 015-öt kell hívni. Amikor a férfi ezt a számot hívta, úgy tűnt neki, hogy ugyanazt a hangot hallja. Meg is kérdezte:

– Mondja, Ön az a hölgy, akivel, nem sokkal ezelőtt beszéltem?

– Igen, én vagyok – mondta –, ma mindkét munkát én végzem.

. . . nem is túlozzák el . . .

Smith úr megölte a feleségét, védelméül pillanatnyi elmezavarra hivatkozott. A tanúk emelvényén állt, és az ügyvédje arra kérte, hogy a bűntényt saját szavaival írja le.

– Bíró úr – mondta –, csendes, rendszeres, az egész világgal békében élő ember vagyok. Minden reggel hétkor kelek, fél nyolckor reggelizem, kilenckor a munkahelyemen vagyok, onnan ötkor jövök el, hat órára otthon vagyok, az étel az asztalon vár, megvacsorázom, elolvasom az újságokat, megnézem a tévét, és aztán nyugovóra térek. Legalábbis így volt ez a kérdéses napig. . . .

Smith úr légzése itt felgyorsult, tekintete dühös lett.

– Kérem, folytassa – szólt csendesen az ügyvéd –, mondja el a bíróságnak, hogy mi történt.

– A kérdéses napon, ahogy az szokás, hétkor keltem, fél nyolckor reggeliztem, kilencre a munkahelyemen voltam, ötig dolgoztam, hatra hazaértem, s kétségbeesve fedeztem fel, hogy az étel nincs az asztalon. A feleségemet sem láttam sehol. Átkutattam érte a házat, s meg is találtam, az ágyban egy idegen emberrel. Agyonlőttem.

– írja le kérem, milyen érzelmek dúltak önben, amikor megölte a feleségét – mondta az ügyvéd azon izgulva, hogy taktikája sikerüljön.

– Nem tudtam fékezni a mérget. Egyszerűen nem voltam magamnál. Bíró úr, tisztelt esküdtszék – kiáltotta Smith úr, miközben öklével a szék karfáját ütötte –, amikor hat órákor hazaérek, megkövetelem, hogy a vacsora készen az asztalon legyen!

. . . és nem is játsszák ki.

Naszreddín mullah egy gyémántot talált az út mentén, de a törvény szerint a megtalálók csak akkor válnak tulajdonossá, ha három alkalommal kihirdetik a piactér közepén, hogy mit találtak.

Naszreddín túlságosan vallásos volt ahhoz, hogy megszegje a törvényt, és túlságosan kapzsi ahhoz, hogy visszaadja a kincset. Ezért aztán három egymást követő éjszaka, amikor teljesen megbizonyosodott arról, hogy mindenki mélyen alszik, kiment a piactérre, és halk hangon kihirdette:

– Egy gyémántot találtam a városba vezető úton. Aki tudja, hogy ki a tulajdonos, azonnal jelentkezzen nálam.

Természetesen senki sem lett okosabb a mullah szavaitól, kivéve egy embert a harmadik éjjel, aki történetesen az ablakánál állt, s hallotta, hogy a mullah valamit

dünnög. De amikor meg akarta tudni, hogy mit is mondott Naszreddín, az így felelt:

– Nem vagyok köteles megmondani neked. Annyit azonban elmondok, hogy vallásos ember lévén, a törvény előírása szerint kijöttem ide éjjel bizonyos szavakat elmondani.

Hogy tökéletesen gonosz legyél, nem kell a törvényt áthágnod. Elég, ha az utolsó betűig betartod.

Eredetileg a zsidóknál a Szombatnak, az Úr napjának a megtartása, örömteli dolog volt.

De a rabbik tömkelege aztán egyik végzést hozta a másik után, hogy hogyan is kell azt betartani, mit is szabad tenni. Végül egyesek abbéli félelmükben, hogy ezt vagy azt a szabályt áthágnak, már úgy érezték, hogy szinte mozdulniuk sem szabad a Szombaton.

Baal Sem, Eliezer fia, sokat tépelődött ezen, mígnem egy éjjel álmodott. Egy angyal felvitte őt az égbe, ahol két trónt mutatott neki, melyek az összes többinél magasabban álltak.

– Kinek tartogatják ezeket a trónokat? – kérdezte.

– Neked – hangzott a válasz –, ha használod az intelligenciádat, s annak az embernek, akinek a nevét és címét ideírták számodra.

Ezután a pokol legmélyebb bugyrába vitték, és két üres helyet mutattak neki.

– Hát ezeket kiknek készítették? – kérdezte.

– Neked – jött a válasz – ha nem használod az eszed, és annak, akinek a nevét és címét ideírták számodra.

Álmában Baal Sem meglátogatta azt az embert, akivel a mennyországban együtt ülne a trónon. Ez az ember a keresztények között élt, mit sem tudván a zsidó szokásokról. Szombatonként lakomát rendezett sok-sok vidámsággal, amire az összes keresztény szomszédját meghívta. Amikor Baal Sem megkérdezte, hogy miért rendezi ezeket a lakomákat, az ember így felelt:

– Emlékszem, gyerekkoromban a szüleim arra tanítottak, hogy a Szombat a pihenés és az öröm napja. Ezért aztán édesanyám szombatoként a legízletesebb ételeket készítette, és mi énekeltünk, táncoltunk és mulatoztunk. Én most ugyanezt teszem.

Baal Sem megpróbálta kioktatni az embert vallásuknak előírásaira, hisz az is zsidónak született, bár nyilvánvalóan fogalma sem volt a rabbinikus előírásoknak. De Baal Sem elnémult, amikor rájött, hogy az ember szombati öröme oda lenne, ha ráébresztené fogyatékoságaira.

Baal Sem aztán, még mindig álmában, meglátogatta otthonában azt az embert, aki a pokolban lenne társa. Ez az ember a törvényt szigorúan betartotta, állandóan arra figyelt, nehogy a viselkedése valamiben is eltérjen az előírásoktól. A szegény ember minden szombatot olyan aggályos feszültségben töltött, mintha forró parázson ült volna. Amikor Baal Sem meg akarta korholni az embert, amiért az a törvény rabszolgájává vált, nem tudott megszólalni. Rájött ugyanis, hogy az ember sosem értené meg, hogy azzal is rosszat tehet, ha a vallási előírásokat betartja.

Ennek az álom formájában jött kinyilatkoztatásnak köszönhetően aztán Baal Sem Tov az előírások betartásának olyan új rendszerét fejlesztette ki, ahol Istent szívből jövő örömmel imádják.

Amikor az emberek boldogok, akkor mindig jók; de ha jók, akkor csak ritkán boldogok.

A pap bejelentette, hogy a következő vasárnap maga Jézus Krisztus jön a templomba. Az emberek nagy számban jöttek, hogy lássák őt. Mindenki arra számított, hogy majd prédikálni fog, de ő, amikor bemutatták, csak annyit mondott, hogy „hello”. Mindenki vendégül akarta látni éjszakára, főleg a pap, de ő kedvesen visszautasította. Azt mondta, hogy a templomban szeretné tölteni az éjszakát. Mennyire jellemző, gondolták az emberek.

Következő reggel azonban már korán eltűnt, még mielőtt a templomajtókat kinyitották. Rémségükre a pap és az emberek a templomukat vandál módra megcsúfítva találták. A falakra mindenütt az a szó volt felírva, hogy „óvakodjatok.” A templom egyetlen része sem menekült: az ajtók, az ablakok, az oszlopok és a pulpitus, az oltár, még a Biblia is, ami az olvasóállványon nyugodott. Nagy betűkkel és kicsikkel, tintával, ceruzával és minden elképzelhető festékkel. Ahová a szem csak pillantott, ott találta a szavakat: „Óvakodjatok, óvakodjatok, Óvakodjatok, óvakodjatok, Óvakodjatok, óvakodjatok, óvakodjatok. . . .”

Sokkoló. Irritáló. Zavaró. Lenyűgöző. Rémitő. Mitől kellene óvakodniuk? Nem mondta. Csak annyit: óvakodjatok. Az emberek első gondolata az volt, hogy ennek a mocsoknak, megszenstelenítésnek minden nyomát letisztítsák. Csak az tartotta vissza ettől őket, hogy maga Jézus cselekedte ezt.

Aztán, minden egyes alkalommal, amikor az emberek a templomba jöttek, a misztikus szó, „óvakodjatok”, kezdett beleágyazódni az emberek agyába. Az emberek kezdtek óvakodni a Szentírástól, így aztán képesek voltak hasznot húzni belőle anélkül, hogy vakbuzgók lettek volna. Kezdték óvakodni a szentségektől, így aztán megszentelődtek anélkül, hogy babonásakká váltak volna. A pap kezdett óvakodni az emberek feletti hatalmától, így aztán segíteni tudott anélkül, hogy felügyelt volna. És mindenki kezdett óvakodni attól a vallásosságtól, mely szüntelen önelégültséghez vezet. Törvénytisztelők lettek, de a gyengékkel együtt érzők. Kezdték óvakodni az imától, ezért aztán az nem gátolta meg őket abban, hogy önállóak legyenek. Még az Istenről alkotott fogalmaiktól is kezdtek óvakodni, így aztán képesek lettek felismerni őt a templom szűk falain kívül is.

A sokkoló szót pedig felírták a templomuk bejárata fölé, s ha éjjel arra vezet el az utad, a templom felett ott láthatod sokszínű neonfényben lángolva.

KEGYELEM

A pap az íróasztalánál ült az ablak közelében, és a gondviselésről szóló prédikációján dolgozott, amikor valami robbanásfélét hallott. Hamarosan embereket látott, akik páni félelemben össze-vissza rohangásztak, s megtudta azt is, hogy átszakadt egy gát, a folyó kiáradt, és a települést kiürítik.

A pap látta, hogy alatta az utcán már emelkedik a víz. Nem tudta egykönnyen legyőzni saját félelemérzését, de így szólt magához:

– Itt vagyok, éppen a gondviselésről szóló prédikáción dolgozom. Lehetőséget kaptam arra, hogy gyakoroljam is, amit prédikálok. Nem fogok a többiekkel menekülni. Itt fogok maradni, s bízom Isten gondviselésében, hogy megment.

Ekkorra a víz már az ablakáig ért. Egy csónak jött arra, tele emberekkel.

– Ugorjon be, tisztelendő úr! – kiáltották.

– Nem, nem, gyermekeim – mondta a pap magabiztosan. – Bízom Isten gondviselésében, majd Ő megment.

Mindamellett felmászott a tetőre, s amikor a víz már odáig emelkedett, egy másik emberekkel teli csónak jött arra, sürgetvén a papot, hogy szálljon be. De ő ismét visszautasította őket.

Most már a harangtorony tetejére mászott. Amikor a víz már a térdét nyaldosta, egy tiszt jött a megmentésére motorcsónakkal.

– Köszönöm, tiszt uram – mondta a pap nyugodt mosollyal. – Látja, én bízom Istenben, Ő nem fog cserbenhagyni.

Amikor a pap megfulladt, s a mennyországba került, az első dolga volt Istennél panaszkodni:

– Bízom Benned! Miért nem tettél semmit sem a megmentésemért?

– Hát tudod – válaszolta Isten –, én három csónakot is küldtem érted.

Két szerzetes utazott. Az egyik a birtoklás lelkiességét gyakorolta, a másik a lemondását. Egész nap e két lelkiességről vitatkoztak, mígnem estefelé egy folyó partjához értek. A lemondás hívénel nem volt pénz, ezért így szólt:

– Nem tudjuk megfizetni a csónakost, hogy átvigyen bennünket, de miért is törődnénk a testtel? Itt töltjük majd az éjszakát, Isten dicséretét zengjük, s holnap majd biztosan akad egy jótét lélek, aki megfizeti a mi díjunkt is.

A másik azonban azt mondta:

– A folyónak ezen az oldalán nincsen falu, se település, se kunyhó, de még egy szállás sem. Fölfalnak a vadállatok, vagy megmarnak a kígyók, eset leg megfagyunk a hidegtől. A túlsó parton viszont biztonságban és kényelemben tölthetnénk az éjszakát. Én majd kifizetem a csónakost.

Amikor átértek a túlsó partra, elkezdett veszekedni a társával.

– Látod már, hogy milyen hasznos, ha van pénzed? Megmenthettem a te életed és az enyémet is. Mi történt volna velünk, ha én is olyan lemondó lettem volna, mint te?

A másik azt válaszolta:

– A te lemondásod volt az, ami áthozott bennünket a biztonságba. Te ugyanis lemondtál a pénzedről, hogy kifizesd a csónakost, nemde? Azon kívül, az én zsebem üres volt, de a te zsebed is az enyém lett. Már megfigyeltem, hogy én sosem szenvedek, rajtam mindig segítenek.

Japánban egy vendéget megismertettek egy népszerű japán itallal. Az első pohár után úgy látta, hogy a szobában a bútorok elkezdtek mozogni.

– Ez aztán erős ital – mondta vendéglátójának.

– Nem különösebben – válaszolta az –, ez ugyanis egy földrengés.

Egy elefánt kitört a társai közül, s keresztülsörtetett a völgyet áthidaló kis fatákolmányon. Az ütött-kopott híd remegett és nyikorgott, alig bírta megtartani az elefánt súlyát.

Amikor szerencsésen átért a túloldalra, egy bolha, amelyik az elefánt fülében tanyázott, elégedetten így kiáltott fel:

– A mindenit! Jól megráztuk azt a hidat!

Egy idős hölgy megfigyelte, hogy a kakasa minden reggel, tudományos pontossággal, éppen a napfelkelte előtt kezd el kukorékolni. Ebből aztán arra következtetett, hogy a kakas kukorékolása okozza a napkeltét.

Amikor a kakas hirtelen elpusztult, az asszony sietve hozott egy másikat, nehogy másnap a nap ne keljen fel.

Egy nap azonban összeveszett a szomszédaival, és elhatározta, elmegy a faluból, hogy a néhány mérfölddel távolabb élő nővérével éljen.

Másnap, amikor a kakas elkezdett kukorékolni, s kicsivel később a nap méltóságteljesen a horizont fölé emelkedett, a hölgy csak még biztosabb lett abban, amit már régóta tudott: a nap most itt kel föl, és a faluja sötétben marad. De hát ők akarták.

Azon azért egy kicsit elcsodálkozott, hogy régi szomszédjai miért nem jönnek hozzá könyörögve, hogy térjen vissza a faluba a kakasával. Végül is konokságuknak és butaságuknak tudta be.

– Szóval ez volt az első repülése. Nem félt?

– Az igazat megvallva, nem mertem teljes súlyommal az ülésre nehezedni.

Egy tanítvány tevéjén lovagolva jött szúfi mesterének a sátrához. Leszállt a tevéről, és egyenesen bement a sátorba, mélyen meghajolt és azt mondta:

– Annyira bízom Istenben, hogy meg sem kötöttem odakint a tevémet. Meggyőződésem, hogy Isten védi az őt szeretők érdekeit.

– Menj, és kösd meg a tevédet, te szerencsétlen – válaszolta a Mester. – Istent nem lehet azzal zavarni, hogy tegye meg neked, amit te magad is tökéletesen képes vagy elvégezni.

Goldbergnek volt a leggyönyörűbb kertje a városban. A rabbi, minden alkalommal, amikor arra járt, odakiáltott Goldbergnek:

- Gyönyörű a kerted. Az Úr és te társak vagytok.
- Köszönöm, rabbi – válaszolt Goldberg meghajlással.

Ez így ment napokon, heteken és hónapokon át. A zsinagógába menet naponta legalább kétszer a rabbi bekiáltott „Az Úr és te társak vagytok”, mígnem Goldberget bosszantani nem kezdte az, amit a rabbi nyilvánvalóan dicséretnek szánt.

Ezért aztán a legközelebbi alkalommal, amikor a rabbi bekiáltott „Az Úr és te társak vagytok”, Goldberg azt válaszolta:

- Meglehet. De látnod kellett volna ezt a kertet, amikor egyedül az Úré volt.

Attar a Szentek elbeszélései című művében meséli el a következő történetet Habib Ajamiról, aki egy nap a folyóhoz ment fürdeni, és a kabátját őrizetlenül hagyta a folyóparton. A basrai Haszan történetesen arra járt, meglátta a kabátot, és arra gondolt, hogy valaki gondatlanságból otffelejtette. Elhatározta hát, hogy addig őrzi ott, amíg a tulajdonos vissza nem tér érte. Amikor Habib visszajött, s kereste a kabátját, Haszan azt mondta:

– Kire bíztad te a kabátodat, amikor fürdeni mentél a folyóba? Akár el is lophatták volna.

Habib azt válaszolta:

– Annak a gondjaira bízom, aki azt a feladatot adta neked, hogy őrkdj a kabát felett.

Egy ember eltévedt a sivatagban. Később, amikor már barátainak mesélte el a megpróbáltatásait, azt is elmondta nekik, hogy teljes kétségbeesésében hogyan hívta térden állva segítségül Istent.

– És meghallgatta Isten az imádat? – kérdezték tőle.

– Dehogyan. Nem tudta, mert megjelent egy kutató, és megmutatta nekem a helyes irányt.

Leendő apák egy csoportja ült idegesen a szülőszoba előtti hallban. Egy nővér odaintett az egyiknek, és így szólt:

– Gratulálok, fia született.

Egy másik ember erre ledobta az újságját, felugrott, és felkiáltott:

– Hé, micsoda dolog ez! Én két órával korábban itt voltam, mint ő!

Bizonyos dolgok, sajnos, ellenállnak minden szervezésnek.

A világ legnagyobb banktestületének az elnöke kórházba került. Az egyik elnökhelyettes meglátogatta a következő üzenettel:

– Az igazgatótanács jókívánságait küldi, gyógyulj meg, és azt kívánjuk, hogy száz évig élj! Ezt a hivatalos határozatot kettő távollétében tizenöten hagyták jóvá hat ellenében.

Abbahagyjuk - e valaha is azokat a törekvéseinket, hogy megégessük a tüzet, hogy benedvesítsük a vizet, és hogy színesebbé tegyük a rózsát?

A menekültek egy családjára kedvező benyomást tett Amerika. Főleg a hatéves kislányra, aki hamarosan magáévá tette azt a nézetet, hogy ami amerikai, az nemcsak a legjobb, de egyúttal tökéletes is.

Egyik nap a szomszéd elmondta a kislánynak, hogy nemsokára gyermeke lesz. Erre a kis Mary hazamasírozott, s tudni akarta, hogy neki miért nem lehet gyereke. Édesanyja úgy határozott, hogy ott helyben bevezeti lányát az élet rejtelmeibe, és többek között azt is elmondta, hogy körülbelül kilenc hónapba telik, hogy megérkezzék a kisbaba.

– Kilenc hónap! – kiáltott a kis Mary méltatlankodva. – De anyu, te elfelejtetd, hogy ez Amerika!

– Mami, kistestvérkét akarok!

– De hiszen most kaptál egyet.

– Akarok egy másikat is.

– Az nem megy olyan gyorsan. Ahhoz idő kell, hogy kistestvéred szülessen.

– Miért nem csinálod azt, amit a papa tesz a gyárban?

– Ő mit csinál?

– Több embert állít munkába.

Egy asszony azt álmodta, hogy a piacon betért egy teljesen új üzletbe, és legnagyobb meglepetésére Istent találta a pult mögött.

– Mit árulsz itt? – kérdezte.

– Mindent, amit a szíved kíván – válaszolta Isten.

Alig mervén hinni a saját fülének, az asszony elhatározta, hogy a lehető legjobb dolgot fogja kérni, amit emberi lény csak kívánhat.

– Lelki békét, szeretetet és boldogságot, bölcsességet és félelemtől való szabadságot akarok – mondta, majd kis idő múlva még hozzátette – nem csak magamnak, hanem minden embernek a földön.

Isten mosolygott:

– Kedvesem, azt hiszem félreértettél – mondta. – Mi nem gyümölcsöt árulunk itt. Csak magokat.

Egy jámbor, vallásos emberre nehéz idők köszöntöttek. Ezért aztán ily módon imádkozott:

– Uram, emlékezz, idáig legjobb tudásom szerint szolgáltalak, s nem kértem érte cserébe semmit sem. Most hogy öreg vagyok és tönkrementem, életembe először kérem szívességedet, és biztos vagyok benne, hogy nem utasítasz el. Engedd, hogy nyerjek a lottón!

Napok teltek. Aztán hetek és hónapok. De semmi sem történt. Végül, már majdnem teljesen kétségbe esve, egy éjjel így kiáltott fel:

– Miért nem adsz egy alkalmat, Istenem?

Hirtelen meghallotta Isten hangját:

– Adj te magadnak egy alkalmat! Miért nem veszel egy lottószelvényt?

Egy fiatal zeneszerző Mozarttól kért tanácsot, hogy hogyan fejleszthetné tehetségét.

– Azt tanácsolnám, hogy kezdje egyszerű dolgokkal – válaszolta Mozart. – Dalokkal például.

– De ön már gyerekkorában is szimfóniákat komponált! – tiltakozott az ember.

– Igaz. De nekem nem kellett senkitől sem tanácsot kérnem, hogy hogyan fejlesszem a tehetségemet.

A nyolcvanas éveiben járó embertől egyszer megkérdezték, mi a titka a hihetetlen állóképességének.

– Kérem – válaszolta –, én nem iszom, nem dohányzom. És minden nap úszom egy mérföldet.

– De nekem a nagybátyám ugyanezt csinálta, mégis meghalt hatvanéves korában.

– Ja, kérem, a nagybátyjával az volt a baj, hogy nem csinálta elég hosszú ideig.

Egy vasárnap délelőtt, mise után, Isten és Szent Péter elmentek golfozni. Isten kezdett. Hatalmasat ütött a labdán, ami aztán beesett a golfpálya melletti csalitosba.

A labda már majdnem földet ért, amikor egy nyuszi ugrott elő a bokorból, bekapta a szájába, és elkezdett szaladni a golfpálya pázsitján. Hirtelen egy sas csapott le, karmaival felkapta a nyuszt, s a pázsit felett repült vele. Egy ember azonban a puskájával megcélozta, és meg is lőtte. A sas elengedte a nyuszt. Az a pázsitra esett, a szájából kigurult a labda, egyenesen bele a lukba.

Szent Péter bosszankodva fordult Istenhez: – Most golfozni akarsz, vagy csak bolondozni?

És te? Akarod-e érteni és játszani az élet játékát, vagy csak csodákkal akarsz bolondozni?

Bizonyos dolgokat legjobb úgy hagynunk, ahogy vannak:

Egy lelkes fiatalembert, aki éppen befejezte a vízvezeték-szerelői iskolát, elvittek a Niagara-vízeséshez. Egy percig nézegette, aztán így szólt:

– Azt hiszem, meg tudom javítani.

A „SZENTEK”

Egyesek szentnek születnek, mások szentté válnak, megint másokra úgy erőszakolják rá a szentséget.

Amikor egy olajkút kigyulladt, a vállalat a különleges egységet hívta segítségül. Ám a hőség akkora volt, hogy a tűzoltók csak háromszáz méternyire tudták megközelíteni a kutat. A vezetőség kétségbeesésében végül is a helyi önkéntes tűzoltókhoz fordult segítségért. Fél órával később egy rozoga kinézetű tűzoltóautó gördült az úton lefelé, majd úgy tizenöt méternyire megállt a mindent elnyelő lángoktól. Az emberek leugráltak a kocsiról, lespriccelték egymást, majd kioltották a tüzet.

A vezetőség hálából néhány nappal később ünnepséget rendezett, ahol a helyi tűzoltók bátorságát dicsérték, felmagasztalták szolgálati elkötelezettségüket – és egy hatalmas összegről szóló csekkel jutalmazták a tűzoltóság főnökét. Amikor az újságírók megkérdezték, hogy mire szándékozik költeni a pénzt, a főnök azt válaszolta:

– Az első dolog, amit tenni fogok, az lesz, hogy elviszem a tűzoltóautót a szervizbe, s megjavíttatom azokat az átkozott fékeket.

Másoknak, sajnos, a szentség csak rítus.

Lady Pumphampton úri barátja teára érkezett; ezért a lady hatalmas borralalót adott a cselédlánynak mondván:

– Itt van, tegye ezt el. Ha azt hallja, hogy segítségért kiálltok, nyugodtan hazamehet.

Egyszer élt egy annyira szent ember, hogy az angyalok már a puszta látásától is örvendezni kezdtek. Ám az ember mit sem tudott a szentségéről. Csak végezte unalmas tennivalóit, de amerre ment, jóságot árasztott, mint ahogy a virágok árasztják öntudatlanul illatukat, vagy, ahogy az utcalámpák a fényüket.

A szentsége abban állt, hogy mindenkinek elfelejtette a múltját, olyannak látta őket, amilyenek most voltak. Az embereknek nem a külső megjelenését nézte, hanem lényük legbensejét, ahol ártatlanok voltak, és túlságosan is tudatlanok ahhoz, hogy tudják, mit cselekszenek. Így aztán mindenkit szeretett, és mindenkinek megbocsátott, akivel csak találkozott – de ebben nem látott semmi különöset, mert ez annak volt az eredménye, ahogyan az embereket nézte. Egy nap egy angyal szólott hozzá:

– Isten küldött hozzád. Kérj bármit, és teljesül. Akarnád a gyógyítás kegyelmét?

– Nem – mondta az ember. – Én azt szeretném, ha Isten maga gyógyítana.

– Akarnál-e bűnösöket visszavezetni az igazság útjára?

– Nem – válaszolta –, az nem az én dolgom, hogy megérintsem az emberek szívét, hanem az angyaloké.

– Talán az erények olyan példája szeretnél lenni, hogy az emberek mind utánozni akarjanak?

– Nem – mondta a szent –, akkor én kerülnék a figyelmük középpontjába.

– Mit kívánsz hát? – kérdezte az angyal.

– Isten kegyelmét – válaszolta az ember. – Ez minden kívánságom.

– Nem, valami csodát kell kérned – mondta az angyal –, különben rád erőszakolnak egyet.

– Jól van, akkor hát azt kérem, hogy úgy történjék a jóság általam, hogy arról én mit sem tudjak.

Erre aztán úgy határoztak, hogy az ember árnyékát gyógyító hatalommal ruházzák fel, ha az a háta mögé esik. Így aztán ahová csak az árnyéka esett a betegek meggyógyultak, a talaj termékennyé vált, az elapadt források életre keltek, és az élet szomorúságától megterheltek arca ismét kivirult – feltéve, ha a hátát fordította feléjük.

De a szent mit sem tudott erről, mert az emberek figyelme annyira az árnyék felé fordult, hogy elfelejtkeztek az emberről. Kívánsága, hogy a jó úgy történjék általa, hogy közben róla elfelejtkezzenek, tökéletesen teljesült.

A szentség, a nagysághoz hasonlóan, önmagáról mit sem tud.

Paul Cézanne harmincöt éven keresztül ismeretlenségben élt, miközben remekműveket festett, amiket aztán a mit sem sejtő szomszédoknak ajándékozott. Munkáját olyannyira szerette, hogy elismerésre sosem vágyott, de még arra sem gondolt, hogy valamikor majd a modern festészet megteremtőjeként néznek rá.

Hírnevét egy párizsi képkereskedőnek köszönheti, aki véletlenül bukkant a festményeire. Néhányat összeszedett, és így lepte meg a műélvező közönséget az első Cézanne-kiállítással. Az emberek meglepődve fedezték fel, hogy egy mester él közöttük.

A mester szintúgy meglepődött. Fiának karjára támaszkodva érkezett a galériába, és amikor meglátta a kiállított képeit, nem tudta leplezni csodálkozását.

– Odanézz! – fordult fiához. – Bekeretezték őket!

Buddha tanítványa, Szubhuti, hirtelen ráébredt az üresség gazdagságára és termékenységére: észrevette önmagunk ürességét, hogy minden mulandó és elégtelen. Ebben az isteni üresség hangulatában ott ült egy fa alatt révületben, amikor hirtelen virágok kezdtek el hullani körülötte. Az istenek pedig azt suttozták:

– El vagyunk ragadtatva az ürességről szóló fennkölt, tanításodtól.

Szubhuti azt válaszolta:

– De hiszen egy szót sem mondtam az ürességről.

– Igaz – válaszolták az istenek. – Nem beszéltél az ürességről, és mi nem hallottunk az ürességről. Ez az igazi üresség.

És a virágeső csak hullott tovább.

Ha szóltam volna az ürességről, vagy ha tudatában lettem, volna, üresség lett volna az?

A zenének szüksége van a fuvola üregére; a betűknek a lap ürességére; a fénynek arra az ürességre, amit ablaknak hívunk; a szentségnek pedig az „én” hiányára.

Az öreg rabbi a betegágyán feküdt, miközben tanítványai suttogva beszéltek körülötte. Egyedülálló erényeit magasztalták.

– Salamon óta nem élt még ilyen bölcs ember – mondta az egyik.

– És a hite. Ábraháméval egyenlő – mondta a másik.

– A türelme pedig biztosan Jóbéval vetekszik – tette hozzá egy harmadik.

– Csak Mózes tudott ilyen közvetlenül beszélgetni Istennel – mondta a negyedik.

A rabbi nyugtalannak látszott. Amikor a tanítványai elmentek, a felesége megkérdezte tőle:

– Hallottad, hogy mennyire dicsértek Téged?

– Igen – mondta a rabbi.

– Akkor miért vagy olyan bosszús?

– A szerénységemet – panasolta a rabbi –, a szerénységemet egyikük sem említette!

Valóban szent volt az, aki ezt mondta: Csak négy csupasz fal vagyok, és semmi sincs belül. Senki sem lehetett volna telítettebb.

A kilencvenkét éves öreg papot mindenki tisztelte a városban. Ha megjelent az utcán, mindenki mély meghajlással köszöntötte, akkora volt az ember életszentségének a híre. A Rotary Clubnak is tagja volt. Amikor a klub csak összegyűlt, ő ott volt, mindig pontosan, és fenntartották neki kedvenc helyét a sarokban.

Egy nap a pap eltűnt. Mintha a föld nyelte volna el, mert akárhogy is keresték, a város lakói még csak nyomát sem lették.

A következő hónapban azonban, amikor a Rotary Club ismét összeült, szokása szerint ott volt ő is, a sarokban ült.

– De atya – kiáltotta mindenki –, hol volt?

– Börtönben – felelte a pap nyugodtan.

– Börtönben? Az ég szerelmére, ön még egy légynek sem tudna ártani. Mi történt?

– Hosszú történet – mondta a pap –, de rövidre fogva a dolgot, az történt, hogy a városba akartam utazni. Megvettem a jegyet, és a peronon vártam a vonatra, amikor egy csodálatosan gyönyörű lány jött arra egy rendőrrel. Rám nézett, odafordult a rendőrhöz, és azt mondta: ő volt az. Az igazat megvallva, annyira legyezte a hiúságomat, hogy beismertem.

Négy szerzetes elhatározta, hogy egy hónapig csendben maradnak. Szépen el is kezdték, de az első nap után az egyik megszólalt:

– Vajon bezártam-e a kolostorban a cellám ajtaját, mielőtt elindultunk?

Erre egy másik szerzetes azt mondta:

– Te bolond, elhatároztuk, hogy csendben maradunk egy hónapig, s te most megtörted.

A harmadik pedig így szólt:

– És te? Te is megtörted. Mire a negyedik:

– Hála Istennek, én vagyok az egyedüli, aki eddig még nem szólalt meg.

Egy ember jött be az orvosi rendelőbe, és azt mondta:

– Doktor úr, borzasztó fejfájásom van, és sohasem enyhül. Tudna valamit adni rá?

– Természetesen. De előtte hadd ellenőrizzek néhány dolgot. Mondja, szokott maga szeszes italt inni?

– Szeszes italt? – kérdezett vissza az ember felháborodottan.

– Sosem nyúlnék ilyen mocskos dologhoz.

– Dohányzik?

– A dohányzást utálatosnak találom. Soha életemben nem nyúltam dohányhoz.

– Még megkérdezni is szégyellem, de hát tudja, hogy van ez, nem szokott éjjel lányok után futkosni?

– Persze hogy nem! Minek néz maga engem? Minden éjjel legkésőbb tíz órakor ágyban vagyok.

– Mondja, kérem – kérdezte a doktor –, ez a fejfájás, amiről beszélt, olyan éles, hasogató fájdalom?

– Igen – válaszolta az ember. – Pontosan az, éles, hasogató fájdalom.

– Egyszerű, barátom. A problémája az, hogy túl szoros a fején a glória. Csupán egy kicsit lazítanunk kell rajta.

Az ideáljaiddal az a baj, hogy ha teljesen azok szerint élsz, akkor lehetetlen lesz veled együtt élni.

A befolyásos angol politikus állandóan bárói címért nyaggatta Disraelit. A miniszterelnök semmi módját sem látta annak, hogy eleget tegyen az embernek, de sikerült neki visszautasítania anélkül, hogy megsértse. Azt mondta neki:

– Nagyon sajnálom, nem tudok önnek bárói rangot adni, de adhatok valami jobbat. Mondhatja azt a barátainak, hogy báróságot ajánlottam önnek, de ön nem fogadta el.

Egy nap a püspök az oltár előtt térdelt, és vallási buzgalmának kitöréseképp mellét kezdte verni, és azt kiáltotta:

– Bűnös vagyok, irgalmazz nekem! Bűnös vagyok, irgalmazz nekem!

A helyi pap, az alázatosságának e példáján felbuzdulva, térdre hullott a püspök mellett, és ő is mellét verve azt mondta:

– Bűnös vagyok, irgalmazz nekem! Bűnös vagyok, irgalmazz nekem!

Az éppen a templomban tartózkodó sekrestyés ettől annyira megindult, hogy ő sem tudta magát tartóztatni. Ő is térdre hullt, mellét verte, és felkiáltott:

– Bűnös vagyok, irgalmazz nekem!

Erre a püspök könyökével megbökte a papot, a sekrestyés felé mutatott és mosolyogva ezt mondta:

– Nézd már, mit képzelsz magáról! Még, hogy ő bűnös. . .

Volt egyszer egy aszkéta, aki cölibátusban élt, és élete küldetésének tartotta, hogy magában és másokban is a szex ellen küzdjön.

Amikor eljött az ideje, meghalt. A tanítványa ettől annyira összeomlott, hogy nemsokára ő is meghalt. Amikor a tanítvány a túlvilágra ért, nem akart hinni a szemének. Ott találta szeretett mesterét a lehető leggyönyörűbb nővel az ölében.

Meglepetéséből azonban felocsúdott, amikor arra gondolt, hogy mesterének földi önmegtartóztató életét biztosan ezzel jutalmazzák. Odament hát hozzá, és így szólt:

– Szeretett mesterem, most már tudom, hogy Isten igazságos, mert a mennyben megjutalmazott téged földi önsanyargatásaidért.

A mester bosszúsnak látszott.

– Te bolond! – mondta. – Ez nem a mennyország, és ez nem az én jutalmam. Ez a nő büntetése.

Ha a cipő megfelelő, a lábról megfeledkezünk; ha az öv megfelelő, a derékről elfeledkezünk; ha minden harmóniában van, megfeledkezünk önmagunkról. Mi haszna van hát az önsanyargatásnak?

Gyülekezetének nagy megbotránkozására, a helyi papot sokszor látták, amint egy csinos, de rosszhírű nővel beszélgetett, akár nyilvános helyeken is.

A püspöke fejmosásra maga elé rendelte. Amikor befejezte, a pap így szólt:

– Mindig azt tartottam, hogy jobb csinos nőkkel beszélgetni Istenre irányított gondolatokkal, mint Isten imádása közben csinos nőkről ábrándozni.

Amikor a szerzetes a kocsmába megy, az lesz a cellája. Amikor a részeg a szerzetesi cellába megy, az lesz a kocsmája.

Földrengés sújtotta a várost, és a mester meglepődéssel nyugtázta, hogy tanítványaira milyen nagy hatással volt szemmel látható nyugalma.

Amikor napokkal később azt kérdezték tőle, hogy hogyan lehet legyőzni a félelmet, emlékeztette őket a saját példájára:

– Észrevettétek-e, hogy amíg az emberek összevissza rohangásztak félelmükben, addig én mozdulatlanul ültem, és nyugodtam ittam egy kis vizet? Látta-e valaki is remegni a kezemet, amíg a poharat tartottam?

– Nem – mondta az egyik tanítvány. – De az nem víz volt, uram, hanem szójaszós.

Az egyiptomi sivatagi atyák egyike, Nagy Niszterusz, egy nap a sivatagban sétált egy nagy sereg tanítvánnyal, akik Isten embereként tisztelték őt. Hirtelen megjelent előttük egy sárkány, mire ők mindannyian szétfutottak.

Sok-sok évvel később, amikor Niszterusz már haldoklott, az egyik tanítvány megkérdezte:

- Atyám, te is megijedtél, amikor megpillantottuk a sárkányt?
- Nem – válaszolta a haldokló.
- Akkor miért menekültél te is velünk együtt?
- Úgy gondoltam, hogy jobb a sárkány elől menekülni, mint később a hiúság szellemétől.

Amikor az egyiptomi sivatag a sivatagi atyákként ismert szent emberek lakóhelye volt, egy mellrákban szenvedő asszony indult az egyikük, Longinus atya, keresésére, aki szent és gyógyító hírében állt. Ahogy az asszony a tenger mentén gyalogolt, összetalálkozott magával Longinusszal, aki éppen tűzrevalót szedegetett.

– Szentatyám, meg tudnád nekem mondani, hogy hol él Isten szolgája, Longinus atya? – kérdezte az asszony.

Longinus így felelt:

– Miért keresed azt az öreg szélhámost? Ne menj hozzá, úgyis csak bajt hoz rád. Mi a problémád?

Az asszony elmondta, hogy mi a panasz. Erre Longinus megáldotta, és útjára bocsátotta, mondván:

– Menj, Isten biztosan meg fog gyógyítani. Longinus semmit sem tudott volna segíteni rajtad.

Az asszony el is ment azzal a biztos hittel, hogy meggyógyult, ami be is következett még a hónap vége előtt. Csak sok-sok évvel később halt meg, anélkül, hogy tudta volna, Longinus volt az, aki őt meggyógyította.

Egyszer valaki odament a muszlim misztikus, Ba - haudin Naqshband egyik tanítványához, és azt kérdezte:

– Mondd, miért van az, hogy a mestered eltitkolja a csodáit? Én magam gyűjtöttem olyan adatokat, amik minden kétséget kizárólag bizonyítják, hogy egyszerre több helyen is volt; hogy embereket gyógyított imájának erejével, de azt mondta nekik, hogy az a természet munkája volt; hogy embereken segít bajaikban, és aztán az eredményt a szerencsésüknek tulajdonítja. Miért teszi ezt?

– Pontosan tudom, hogy miről beszélsz – mondta a tanítvány –, mert magam is megfigyeltem ezeket a dolgokat. És azt hiszem, választ is tudok adni a kérdésedre. Először is, a mester nem szereti, ha ő van a figyelem középpontjában. Másodszor pedig meg van arról győződve, hogy ha az emberek a csodák iránt érdeklődnek, akkor semmit sem akarnak tanulni az igazi lelki értékekről.

Laila és Ráma szerelmesek voltak egymásba, de még túl szegények ahhoz, hogy összeházasodjanak. Két különböző faluban laktak, amiket egy krokodilusoktól hemzsegő széles folyó választott el.

Egy nap Laila arról értesült, hogy Rámája súlyosan megbetegedett, és senkije sincs, aki ápolná. A folyópartra szaladt, és kérlelni kezdte a csónakost, hogy vigye át, bár fizetni nem tud.

A gonosz csónakos azonban csak úgy állt kötélnek, ha a nő az éjjel vele alszik. A szegény teremtés könyörgött, és kérlelte a csónakost, de mind hiába, így aztán teljes kétségbeesésében teljesítette az ember feltételét.

Amikor végül Rámához ért, az már majdnem halott volt. De ő vele maradt egy hónapig, és ápolásával visszahozta az életbe. Egy nap Ráma megkérdezte tőle,

hogy hogyan tudott átkelni a folyón. Mivel képtelen volt szerelmének hazudni, elmondta neki az igazságot.

Amikor Ráma meghallotta a történeteket, éktelen haragra gerjedt, mert ő az erényeket az életnél is többre értékelte. Kiűzte hát a nőt a házából, és többet még csak rá sem nézett.

Gesszen buddhista szerzetes volt. Ráadásul még különleges képességgel megáldott művész is. De mielőtt hozzáfogott volna bármilyen kép festéséhez, mindig előre elkérte az árát. És az árak borzasztóan magasak voltak. Ezért aztán mindenki csak úgy ismerte, hogy a Kapzsi Szerzetes.

Egyszer egy gésa küldött érte, hogy fessen neki egy képet. Gesszen azt kérdezte tőle:

– Mennyit fizetsz nekem?

A lány akkor éppen a gazdag kintartóját szórakoztatta, ezért így válaszolt:

– Amennyit csak kérsz, de a képet itt és azonnal meg kell festened.

Gesszen rögtön hozzáfogott a munkához, és amikor befejezte, akkora árat kért érte, amit még életében sosem. Miközben a gésa átadta neki a pénzt, azt mondta a kintartójának:

– Ez az ember állítólag szerzetes, de csak a pénzen jár neki az esze. Különleges tehetsége és undorítóan pénzsóvár agya van. Hogyan tehetném ki egy ilyen mocskos pénzéhes ember képét? A munkája csak arra jó, hogy az alsóneműmöm hordjam.

Azzal hozzáfogott egy alsószoknyát, hogy fessen rá egy képet. Gesszen mielőtt hozzáfogott volna, feltette a szokásos kérdést:

– Mennyit fogsz adni érte?

– Ó, amennyit csak kérsz – válaszolta a nő. Gesszen megnevezte az összeget, megfestette a képet, szégyenkezés nélkül zsebre vágta a pénzt, és elment.

Sok évvel később, egészen véletlenül fedezte csak fel valaki, hogy Gesszen miért volt olyan pénzsóvár. A tartományt, amelyből származott, gyakran

borzasztó éhínség pusztította. A gazdagok a kis ujjukat sem mozdították a szegények megsegítésére. Ezért Gesszen titkos raktárakat épített a tartományban, és megtöltötte őket gabonával a szükség idejére. Senki sem tudta, hogy honnan jött a gabona, s hogy ki volt a tartomány jótevője.

Gesszen pénzhéségének másik oka a falujából sokmértöldnyi távolságra lévő városba vezető út volt. Olyan rossz állapotban volt, hogy még az ökrös szekerek sem tudtak közlekedni rajta, ami aztán rengeteg szenvedést okozott az időseknek és a betegeknek, amikor a városba kellett menniük. Ezért aztán Gesszen megjavíttatta az utat.

Az utolsó ok egy meditációs templom volt, amit Gesszen tanítója szeretett volna felépíteni, de nem tudott. Gesszen felépítette a templomot tisztelt tanítója iránt érzett hálája jeléül.

Miután a Kapzsi Szerzetes felépítette a templomot, a magtárakat és megjavíttatta az utat, eldobta ecsetjeit, és festékét, visszavonult a hegyekbe, hogy kontemplatív életet éljen. Nem festett többé egyetlen képet sem.

Egy személy viselkedése általában azt mutatja, amit a megfigyelő képzel a személy viselkedéséről.

Két ír munkás a bordélyház melletti úton dolgozott. Egyszer csak a helybéli protestáns lelkész jött arra, kalapját szemére húzva, és bement a házba. Pat azt mondta Mikenak:

– Láttad ezt? Persze mit is várhatnánk? Elvégre protestáns!

Kisvártatva a zsidó rabbi érkezett oda. Felhajtotta a gallérját, és ő is belépett a házba. Pat akkor azt mondta:

– Na, szép kis példát mutat ez a vallási vezető az ő népének!

Végül, ki más, mint a katolikus pap jött arra.

Köponyogét a feje köré húzva surrant be az épületbe. Pat erre azt mondta:

– Még elgondolni is borzasztó, Mike, hogy a lányok közül valamelyik megbetegedett.

Egy ember az északi hegyekbe ment halászni. Egy nap az idegenvezetője anekdotákat kezdett mesélni arról a püspökről, akinek az elmúlt nyáron volt a vezetője.

– Bizony – mondta az idegenvezető –, a beszédjét leszámítva, az egy rendes ember.

– Azt akarja mondani, hogy a püspök káromkodik? – kérdezte az ember.

– Persze, hogy azt, uram – válaszolta az idegenvezető. – Egyszer egy szép lazacot fogott. Már éppen ki akarta venni, amikor a hal leszakadt a horogról. Azt mondtam a püspöknek: „Micsoda istenverte balszerencse!”, mire ő egyenesen a szemembe nézett, és azt mondta: „Bizony az.” De ez volt az egyetlen alkalom, hogy így hallottam a püspököt beszélni.

A Meidzsi dinasztia uralkodása alatt élt két híres tanító Tokióban. Annyira különböztek egymástól, amennyire csak lehetséges volt. Egyikük, Unso, egy Singo tanár, olyan ember volt, aki aprólékosan betartotta Buddha minden egyes előírását. Jóval hajnal előtt kelt, már kora este visszavonult, semmit sem evett napnyugta után, és sosem ivott alkoholos italt. A másik, Tanzan, mint filozófiaprofesszor tanított a Császári Todai Egyetemen. Ő semmilyen előírást sem tartott be, evett, amikor kedve szottyant rá, és még nappal is aludt.

Egy nap Unso meglátogatta Tanzant, akit a poharai között talált. Ez meglehetősen botrányos volt, hisz a buddhistáknak egyetlen cseppet sem volna szabad inniuk.

– Szevasz, barátom! – lelkesedett Tanzan. – Gyere, igyál velem, egy pohárral!

Unso megdühödött, de azért fékezte magát válaszában:

– Én sosem iszom.

– Aki sosem iszik, az biztosan nem is ember – mondta erre Tanzan.

Erre azonban már kitört Unsóból a düh:

– Azt akarod ezzel mondani, hogy én nem vagyok ember, pusztán azért, mert nem nyúlok ahhoz, amit Buddha kifejezetten megtiltott? Ha nem vagyok ember, akkor mi vagyok?

– Egy Buddha – mondta Tanzan boldogan. Tanzan éppolyan közönségesen halt meg, mint ahogy élt. Életének utolsó napján megírt hatvan levelezőlapot, mindegyiket ugyanazzal a szöveggel:

Elindulok a földről.

Ez az utolsó üzenetem.

Tanzan

1892. július 27.

Megkérte az egyik barátját, hogy adja postára a lapokat, aztán csendben meghalt.

A bagdadi szúfi, Junaid, mondta: „A jó természetű élvhajász jobb, mint a rossz természetű szent.”

Egy öttagú család pihent a parton. A gyerekek az óceánban fürödtek, és homokvárat építettek, amikor a távolban feltűnt egy töpörödött öregasszony. Szürke haját fújta a szél, ruhája pedig koszos és, rongyos volt. Valamit mormolt magában, miközben a szatyrába pakolta a földről felszedett dolgokat.

A szülők magukhoz szólították a gyermekeket, és azt mondták nekik, hogy maradjanak távol az öregasszonytól. Amint le - lehajolgatva és szedegetve elhaladt előttük, rámosolygott a családra. De az üdvözlése válasz nélkül maradt.

Hetekkel később tudta csak meg a család, hogy a töpörödött öregasszony azt tűzte élete céljául, hogy felszedje az üvegdarabokat a homokból, nehogy a gyerekek megvágják a lábukat.

A vándorló aszkéták mindennapos látványnak számítanak Indiában. Egy parasztasszony azonban megtiltotta a fiának, hogy bármit is csináljon velük, mert bár némelyik szent hírében állt, de másokról tudták, hogy csalók.

Egyszer, amikor az anya kinézett az ablakán, szintén egy aszkétát látott a falubéli gyerekektől körülvéve. Meglepetésére azonban ez a férfi, méltóságáról mit sem tudva, a gyermekek szórakoztatására bukfcencet vetett. Ez a látvány az asszonyra oly nagy hatással volt, hogy odakiáltott a kisfiának:

– Fiam, ez egy szent ember. Nyugodtan kimehetsz hozzá.

Volt egyszer egy pap, olyan szent életű, hogy sosem gondolt rosszat másról.

Egy nap beült az étterembe, de csak egy csésze kávéra, mert böjti nap lévén, ez volt minden, amit kérhetett. Meglepetésére megpillantotta kongregációjának egy fiatal tagját, aki éppen egy hatalmas bifszteket kebelezett be.

– Remélem, atyám, nem botránkoztattam meg – mondta a fiatalember mosolyogva.

– Ah dehogy! Gondolom, elfelejtetted, hogy ma böjti nap van – válaszolta a pap.

– Nem, nem. Határozottan emlékeztem rá.

– Akkor biztosan beteg vagy, és a doktor megtiltotta, hogy böjtölj.

– Egyáltalán nem. Majd kicsattanok az egészségtől.

Erre a pap égre emelte a szemét és így szólt:

– Hogy ez a fiatal nemzedék milyen példa számunkra, Uram! Látod, ez a fiatalember inkább beismeri bűneit, mint hogy hazudjon!

A nagy zen mesterről, Rinzairól az a hír járta: minden este, mielőtt lefekszik, az utolsó dolga az volt, hogy egy éktelenül nagyot röhögött. Ez aztán végighangzott a folyosókon, és elhallatszott a monostor minden épületébe.

Hajnalban pedig, amikor felébredt, az első dolga az volt, hogy harsány hahotára fakadt, persze olyan hangosan, hogy attól minden szerzetes, még a legmélyebben alvó is felébredt.

A tanítványai számtalanszor megkérték, mondja meg nekik, hogy miért nevetett, de ő nem mondta. És amikor meghalt, magával vitte nevetésének titkát a sírba.

Mivel a mesternek beszédes kedve volt, a tanítványok igyekeztek megtudni tőle, hogy istenkeresésében milyen szakaszokon ment keresztül.

– Isten először kézen fogott – mondta –, a cselekvés földjére vezetett, és ott lakoztam néhány évig. Aztán visszatért, és a szomorúság földjére vezetett. Ott éltem mindaddig, amíg szívem meg nem tisztult minden rendetlen ragaszkodástól. Ekkor a szeretet földjén találtam magam, aminek égő tüze elpusztította belőlem mindazt, ami az énemből még maradt. Ez a csend földjére vitt engem, ahol csodálkozó szemeim előtt feltárultak az élet és halál misztériumai.

– Ez volt keresésednek az utolsó állomása? – kérdezték.

– Nem – válaszolta a mester. – Egy nap Isten így szólott: „Ma elviszlek téged a templom legbenső szentélyébe, magába Isten szívébe.” És elvezetett a nevetés földjére.

Fogoly – szólt a Fő Inkvizítor –, azzal vádolják, hogy arra bátorítja a népet, szegjék meg a törvényeket, tradíciókat, és szakítsanak szent vallásunk szokásaival. Beismeri bűnösségét?

– Be, uram.

– Továbbá, hogy keresi az eretnekek, prostituáltak, nyilvános bűnösök, a zsaroló vámosok, a nemzetünk gyarmatosítóinak, egyszóval a kiközösítettéknek a társaságát. Beismeri?

– Be, uram.

– És azzal, hogy nyilvánosan kritizálja és elítéli azokat, akiket Isten templomában tekintéllyel ruháztak fel. Beismeri?

– Be, uram.

– Végül pedig azzal, hogy átdolgozza, kijavítja és megkérdőjelezi hitünk szent tanait. Beismeri?

– Be, uram.

– Fogoly, mi a neve?

– Jézus Krisztus, uram.

Néhányan legalább annyira megrémülnek attól, ha azt látják, hogy hitüket gyakorolják, mint attól, ha azt hallják, hogy megkérdőjelezik azt.

AZ ÉN

Egy idősebb úriembernek egy nagyvárosban volt egy kis üzlete, ahol régiségekkel és ritkaságokkal kereskedett. Egyszer egy turista lépett be, és beszélgetésbe elegyedtek az üzletben felhalmozott mindenféléről. A turista megkérdezte:

– Ön szerint mi itt a legfurcsább, legtitokzatosabb dolog?

Az öregember végignézett a ritkaságok százain, a régiségeken, a kitömött állatokon, összezsugorított fejeken, a madár- és halpreparátumokon, ősleleteken, szarvasagancsokon, és aztán odafordult a turistához:

– A legfurcsább dolog ebben az üzletben kétség kívül én magam vagyok.

A tanár a modern találmányokról tartott előadást.

– Tudna-e valaki közületek valami fontosat említeni, ami ötven évvel ezelőtt még nem létezett?

Egy okos fiú az első sorban türelmetlenül jelentkezett, s azt mondta: – Én!

Van egy sokatmondó történet egy szerzetesről, aki az egyiptomi sivatagban élt, és elviselhetetlenül szenvedett a kísértéstől. Elhatározta hát, hogy otthagyja celláját, és elmegy máshová.

Miközben a szandálját húzta, hogy végrehajtsa elhatározását, megpillantott egy másik szerzetest is, nem messze attól a helytől, ahol ő állt, aki szintén a szandálját húzta fel.

– Ki vagy te? – kérdezte az idegent.

– Én tenmagad, a te személyed vagyok – hangzott a válasz. – Ha rajtam múlik az, hogy elhagyd ezt a helyet, hát akkor tudatom veled, hogy bárhová is mégy, én veled tartok.

Egy kétségbeesett páciens a pszichiáterhez:

– Akárhová is megyek, magamat magammal kell vinnem. És ez elront mindent.

Az is, amitől el szeretnél futni, és az is, ami után sóvárogsz, benned van.

Valaki, aki egy mestert keresett, hogy az életszentség útján vezesse, egy guru által fenntartott kegyhelyhez érkezett. A guru ugyan életszentség hírében állt, de csaló volt. Ezt azonban a kereső ember nem tudta.

– Mielőtt elfogadlak tanítványomnak – mondta a guru –, tesztelnem kell az engedelmességedet. A kegyhely mellett folyik egy krokodiloktól hemzsegő folyó. Menj keresztül ezen a folyón.

A leendő tanítványnak oly nagy volt a hite, hogy megtette. Miközben keresztülsétált a folyón, azt kiáltotta:

– Dicsőség az én hatalmas gurumnak!

A guru meglepetésére a fiatalember átért a másik partra, és sértetlenül vissza is jött. Ez meggyőzte a gurut arról, hogy még annál is nagyobb szent, mint amit ő gondolt magáról. Ezért aztán elhatározta, hogy bemutatja hatalmát a tanítványainak, amivel ráadásul még szentségének hírét is növeli. Belépett hát a folyóba, és azt kiáltotta:

– Minden dicsőség az enyém! Minden dicsőség az enyém!

A krokodilok abban a pillanatban elkapták és lenyelték.

Az ördög a fény angyalaként jelent meg az egyik sivatagi atyának, és azt mondta:

– Gábriel angyal vagyok, és a Mindenható küldött hozzád.

A szerzetes ezt válaszolta:

– Kétszer is gondold ezt meg! Biztosan valaki máshoz küldtek. Én ugyanis semmi olyat sem tettem, amivel kiérdemeltem volna egy angyal látogatását.

Erre az ördög eltűnt, és többé a szerzetesnek még csak a közelébe sem mert kerülni.

Japánban egy turista, miközben a golfklubokat látogatta, arra a következtetésre jutott, hogy a jó ütőhordók és labdaszedők általában nők. Egyszer azonban későn érkezett a golfpályára, és egy tíz év körüli fiút kellett felfogadnia. A fiú sovány volt, semmit sem tudott a pályáról vagy a játékról, és angolul is csak három szót tudott.

Ennek a három szónak köszönhetően azonban a turista szabadságának hátralevő részében ezt a fiút alkalmazta. Minden egyes ütés után, az eredménytől függetlenül, a kis srác felugrott, és átéléssel ezt kiáltotta:

– Milyen remek ütés!

Egy asszonyt mélyen megsértett tizenöt éves fiának a viselkedése. Ha együtt mentek el otthonról, a fiú mindig az anyja előtt haladt. Szégyellte talán? Egyszer aztán rá is kérdezett az asszony.

– Á, mama, dehogy is – hangzott a szégyenlős válasz. – Csak olyan fiatalos vagy, hogy attól félek, a barátaim azt gondolják, új barátnőm van.

Mintegy varázsszóra, úgy eltűnt az asszony sértettsége.

Egy idősebb úr állt az ajtóban, a kezében egy darab tortával.

– A feleségem nyolcvanhat éves – mondta –, és szeretné, ha elfogadnák ezt a darabkát születésnapj tortájából.

Tisztelettel elfogadták a süteményt, már csak azért is, mert az embernek legalább fél mérföldet kellett gyalogolnia, hogy elhozza. Egy órával később azonban visszajött.

– Valami baj van? – kérdezték.

– Csak annyi – válaszolta félénken –, Ágota visszaküldött, hogy mondjam meg, ő még csak nyolcvanöt éves.

Egy kakas kapirgált az istállóban egy nagy igásló körül. Amikor a ló nyugtalankodni és mozgolódni kezdett, a kakas felnézett, és így szólt:

– Testvér, jó lesz, ha mindketten vigyázunk, mert különben még rálépünk egymás lábára!

Mit gondoltok, mit mondott a hangya az elefántnak, amikor Noé sorba, állította őket a bárka előtt”?

– Ne lökdöss!

A bolha elhatározta, hogy a családjával az elefánt fülébe költözik. Ezért azt kiáltotta:

– Mr. Elefánt, uram, a családom és én a fülébe szeretnénk költözni. Azt gondolom, úgy illik, hogy adjak önnek egy hét gondolkozási időt, és jelezze, ha van valami kifogása.

Az elefánt még azt sem tudta, hogy a bolha létezik, csak nyugodtan ballagott tovább. Ezért aztán egy hetes lelkiismeretes várakozás után a bolha úgy gondolta, hogy az elefánt beleegyezését adta, és beköltöztek.

Egy hónap múlva azonban bolháné úgy látta, hogy az elefánt fülében nem egészséges lakni, ezért könyörögni kezdett az urának, hogy költözzenek el. A férje azonban kérlelte, legalább még egy hónapig maradjanak, nehogy megsértsék az elefánt érzéseit.

Végül azonban, amilyen taktikusan csak lehetett, azt mondta:

– Mr. Elefánt, uram, más helyre költöznénk. Nem mintha ennek bármi köze is lenne önhez, hisz az ön füle tágas és meleg. Csupán csak a feleségem a barátai közelében szeretne lakni a bivaly lábán. Ha valami problémája van a költözködésünkkel kapcsolatban, kérem, közölje velem a következő héten.

Mivel az elefánt egy szót sem szólt, a bolha nyugodt lelkiismerettel elköltözött.

Nyugalom! A világmindenség azt sem tudja, hogy létezel.

A kórusnak az utolsó próbáját pokoli lárma közben kellett tartania, mert a kellékesek még az utolsó simításokat végezték a színpadon. Amikor egy

fiatalember oly erősen kezdett kalapálni, hogy a lárma már elviselhetetlen volt, a karnagy leállította az éneklést, és kérően nézett rá.

– Csak folytassák az éneklést, karnagy úr? – mondta a jókedvű munkás. – Engem egyáltalán nem zavarnak.

Egy asszony kilépett a zuhanyzóból, természetesen meztelenül, és a törülközőért akart nyúlni, amikor megpillantott egy embert, aki az ő ablakát mosta. Egy felfüggesztett deszkán ült, és elismerően nézte. Az asszony annyira zavarba jött az ember váratlan megjelenésétől, hogy szinte gyökeret eresztve állt ott, és bámult rá. Az vidáman megkérdezte:

– Mi történt, asszonyom? Talán még sosem látott ablakpucolót?

Egy tudós felfedezte, hogyan lehet önmagát úgy reprodukálnia, hogy lehetetlen legyen az eredetit megkülönböztetni a másolattól. Egy nap meghallotta, hogy a halál angyala őt keresi, ezért gyorsan készített egy tucat másolatot magáról. Az angyal össze is zavarodott, mert nem tudta, hogy az előtte lévő tizenhárom lényből melyik a tudós, ezért aztán ott is hagyta őket, és visszatért az égbe.

Azonban ismervén az emberi természetet, az angyal hamarosan kitalált egy okos módot a kiválasztásra. Azt mondta:

– Uram, ön egy zseni, hogy ennyire tökéletes másolatokat tudott készíteni önmagáról. Hanem én mégis felfedeztem egy kis hibát a munkájában. Csak egy ici - picit.

A tudós azonnal talpra ugrott, és így kiáltott:

– Lehetetlen! Hol van a hiba?

– Pont itt – mondta az angyal, azzal felkapta a tudóst a másolatok közül, és magával vitte.

Volt egyszer egy öreg arab bíró, aki híres volt okosságáról. Egy nap egy boltos jött hozzá elpanaszolni, hogy lopják az áruját, de képtelen megfogni a tolvajt.

A bíró megparancsolta, hogy szedjék le a bolt ajtaját, vigyék ki a piacra, és ott adjanak neki ötven korbácsütést, amiért elmulasztotta a tolvajt kívül tartani a boltban.

Hatalmas tömeg gyűlt össze, hogy megnézzék a különös ítélet végrehajtását. Amikor megvolt az ötven ütés, a bíró lehajolt, és megkérdezte az ajtót, hogy ki volt a tolvaj. Még a fülét is odahajtotta az ajtóhoz, hogy jobban hallja, hogy mit mond.

Amikor felállt, kijelentette:

– Az ajtó kijelentette, hogy a lopásokat az, az ember követte el, akinek pókháló van a turbánja tetején.

Abban a pillanatban a tömegben egy ember keze felemelkedett a turbánjához. A lakását átkutatva megtalálták a lopott árut.

Csak egy kis dicséret vagy kritika kell, hogy az énünk előjöjjön.

Meghalt egy öregasszony, és az angyalok a bírói szék elé vitték. Az életét tanulmányozva azonban a bíró egyetlen jótékony cselekedetet sem talált, kivéve azt a répát, amit egyszer egy éhező koldusnak adott.

A szeretet egyetlen cselekedetének azonban akkora hatalma van, hogy azt határozták, abba a répába kapaszkodva vigyék az asszonyt az égbe. Be is hozták a répát, és odaadták neki. Abban a pillanatban, hogy az asszony kézbe vette, a répa emelkedni kezdett, mintha egy láthatatlan szál húzta volna, és az asszonyt is az ég felé emelte.

Hanem ekkor megjelent egy koldus. Megragadta az asszony köpenyének a szegélyét, és ő is az asszonnyal együtt emelkedett. Egy harmadik személy elkapta a koldus lábát, és ő is emelkedni kezdett. Hamarosan már az emberek hosszú sora emelkedett az ég felé a répa által. És bármennyire is hihetetlennek tűnt, az

asszony semmit sem érzett a belé kapaszkodó embereknek a súlyából, valójában nem is látta őket, hisz az égre nézett.

Egyre magasabbra emelkedtek, és már majdnem a mennyei kapuknál voltak. Ekkor az asszony letekintett, hogy még egyszer lássa a földet, és meglátta az emberek hosszú sorát maga mögött.

Az asszony méltatlankodni kezdett. Kezével erélyesen suhintott egyet, miközben azt kiáltotta:

– Le! Le veletek! Ez az én répám!

Erélyes mozdulatához azonban elengedte egy pillanatra a répát, és mindannyian visszazuhantak.

A földön minden gonoszságnak csak egyetlen oka van: „Ez az enyém!”

Egy Csing nevű fafaragó éppen befejezett egy harang öntéséhez készített mintát. Aki csak látta, elcsodálkozott, mert úgy tűnt, mintha szellemek készítették volna. Amikor Lu hercege is meglátta, megkérdezte:

– Micsoda zseni vagy te, hogy ilyet tudtál készíteni?

A fafaragó így válaszolt:

– Uram, én csak egy egyszerű munkás vagyok, nem zseni. De van itt valami. Amikor egy ilyen harangöntőmintát készítek, három napig meditálok, hogy lenyugtassam a gondolataimat. Ha már három napig meditálok, akkor már nem gondolok többé jutalomra vagy fizetésre. Amikor már öt napja meditálok, nem gondolok többé dicséretre vagy elmarasztalásra, ügyességre vagy ügyetlenségre. Amikor már egy hete elmélkedem, hirtelen megfeledkezem a végtagjaimról, a testemről, sőt, elfelejtkezem saját magamról. A tudatomból eltűnik az udvar és a környezetem. Csak a gyakorlatom marad meg. Ebben az állapotban megyek ki az erdőbe, hogy addig vizsgáljam a fákat, amíg olyat nem találok, amiben tökéletesen látom a harang formáját. Ekkor a kezeim munkára lendülnek.

Magamat félretéve, a természet találkozik a természettel munkámban, ami általam alakul. Kétségkívül ez az oka annak, hogy mindenki azt mondja, a befejezett mű a szellemek munkája.

Egy világhírű hegedűművész mondta Beethoven hegedűversenyének nagyszerű előadása után: „Adva van egy pompás zenedarab, egy pompás hegedű és egy pompás vonó. Nekem csak össze kell hoznom őket, aztán félreállnom az útból.”

Egy tanítvány jött a mohamedán Maruf Karkhi mesterhez, és azt mondta:

– Rólad beszélgettem az emberekkel. A zsidók azt mondják, közülük való vagy. A keresztények szentjüknek tartanak. A mohamedánok pedig úgy tekintenek rád, mint az Iszlám dicsőségére.

Maruf így válaszolt:

– Igen, ezt mondják itt, Bagdadban. De amikor Jeruzsálemben éltem, a zsidók kereszténynek neveztek, a keresztények mohamedánnak, a mohamedánok pedig zsidónak.

– Akkor mit gondoljunk rólad?

– Tartsatok olyan embernek, aki azt mondja magáról: „Akik nem értenek, tisztelnek; de akik szidnak, azok sem értenek engem.

Ha azt hiszed, hogy az vagy, amit a barátaid és ellenségeid mondanak rólad, akkor nyilvánvalóan nem ismered magadat.

A kómában fekvő asszony haldoklott. Hirtelen az volt az érzése, hogy felvitték az égbe, és ott állt a bírói szék előtt.

- Ki vagy te? – kérdezte egy hang.
- A polgármester felesége – válaszolta.
- Nem azt kérdeztem, hogy kinek a felesége vagy, hanem azt, hogy ki vagy.
- Négy gyermek anyja.
- Nem azt kérdeztem, hogy kinek az anyja vagy, hanem, hogy ki vagy.
- Tanítónő vagyok.
- Nem a foglalkozásod kérdeztem, hanem azt, hogy ki vagy.

És ez így ment tovább. Bármit is válaszolt, úgy tűnt, hogy nem a megfelelő választ adta arra kérdésre, hogy ki is ő.

- Keresztény vagyok.
- Nem a vallásodat kérdeztem, hanem azt, hogy ki vagy te.
- Én az vagyok, aki mindennap a templomba ment, és mindig segítette a szegényeket és a rászorulókat.
- Nem azt kérdeztem, hogy mit tettél, hanem, hogy ki vagy.

Végül is megbukott a vizsgán, mert visszaküldték a földre. Amikor felgyógyult betegségéből, elhatározta, hogy utánajár, ki is ő. És ez nagyon megváltoztatta az életét.

A feladatunk az, hogy legyünk. Nem az, hogy valakik legyünk, vagy, hogy senkik se legyünk, mert ebből származik a kapzsiság és a becsvágy. Nem az, hogy ezek vagy azok legyünk – és így függővé váljunk –, hanem csak az, hogy legyünk.

Egy idegesnek látszó fickó lép be a pszichiáter rendelőjébe. Drogozik, a nyakában gyöngysor, a nadrágszára lent olyan széles, hogy eltakarja a lábfejét, és vállig ér a haja. Azt mondja a pszichiáter:

- Ön azt állítja, hogy nem hippi. Akkor hogyan magyarázza meg a ruházatát, a hajviseletét és a drogozást?

– Azért jöttem Önhöz, doktor úr, hogy erre rájöjjek.

Ha dolgokat akarunk megismerni, tanulni kell. Ha másokat, bölcsnek kell lennünk. Ha önmagunkat akarjuk megismerni, meg kell világosodnunk.

Egy diák lépett a tisztviselőhöz a nyelvi laboratóriumban, és azt kérdezte:

– Kaphatnánk egy üres kazettát?

– Milyen nyelvet tanul? – kérdezte a tisztviselő.

– Franciát – válaszolta a diák.

– Sajnálom, franciából nincs üres kazettánk.

– És angolból van üres kazettájuk?

– Igen, van.

– Nagyszerű, akkor abból kérek egyet.

Legalább annyira értelmes francia vagy angol üres kazettáról beszélni, mint francia vagy angol személyről. Hogy francia vagy angol vagy-e, az neveltetés kérdése, de ez még nem te vagy.

Ha az amerikai szülők bébijét oroszok fogadják örökbe, annak fogalma sem lesz arról, hogy őt adoptálták. Nagy hazafi lesz belőle, költő, aki verseiben az orosz lélek közös tudatalattiját és az orosz föld vágyait fejezi ki. Orosz ő? Amerikai? Egyik sem.

Találd ki, hogy ki mi vagy te!

– Mit keres az, az ajtó a hónod alatt?

– Ez a házam bejárati ajtaja. Elvesztettem a kulcsomat, s most megyek újat csináltatni.

– Vigyázz, hogy most meg el ne veszítsd az ajtót, mert akkor aztán, hogy méggy be a házadba!

– Erre én is gondoltam, s biztos, ami biztos, nyitva hagytam egy ablakot.

Azt mondják, hogy a Zen-mester, Bankéi, semmiféle irányzatot sem alapított. Sokat munkálkodott, de tanítványok nem maradtak utána. Olyan volt, mint a madár, amelynek a repülése semmi nyomot sem hagy az égen.

Azt mondták róla: ha az erdőbe ment, a fűszálak meg sem rezdültek. Ha vízbe lépett, az még csak nem is fodrozódott.

Nem terhelte meg a földet. Egyetlen vakmerő” tettet, hódítást, nagy teljesítményt vagy lelkeséget sem lehet ahhoz hasonlítani, ha nem terheljük meg a földet.

Egyszer egy ember virágokkal a kezében jött Buddhához. Buddha ránézett, és így szólt:

– Dobd el!

Az ember nem tudta elhinni, hogy azt kérik tőle, dobja el a virágokat. De aztán eszébe ötlött, hogy valószínűleg azt kéri tőle, a bal kezében lévő virágokat dobja el, mert azt tartják, hogy bal kézzel adni valamit nem illendő. Ezért aztán a bal kezében lévő virágokat eldobta. De Buddha továbbra is csak azt mondta:

– Dobd el!

Ekkor eldobta a másik kezében lévő virágokat is. Ott állt üres kézzel Buddha előtt, aki ismét csak azt mondta neki mosolyogva:

– Dobd el!

Erre az, zavarodottan azt kérdezte:

– Mit kellene eldobnom?

– Nem a virágokat, fiam, hanem aki hozta őket – hangzott Buddha válasza.

Volt egyszer egy guru, akire mindenki úgy tekintett, mint a megtestesült bölcsességre. Naponta tárgyalta a lelki élet különböző oldalait, és mindenki számára világos volt, hogy még nem akadt senki, aki túlszárnyalta volna őt tanításának változatosságában, mélységében és vonzóságában.

A tanítványai időről-időre kérdezgették tudásának forrásáról, amiből kifogyhatatlan bölcsességét merítette. Azt mondta nekik, hogy mindaz egy könyvben van leírva, amit majd halála után örökölni fognak.

A halála utáni napon a tanítványok meg is találták a könyvet, pontosan ott, ahol mondta. Csak egyetlen lap volt a könyvben, és azon is csak egyetlen mondat állt. Így hangzott. „Lásd meg a különbséget a tartó és a tartalom közt, akkor majd a bölcsesség forrása és tartalma nyitva lesz előtted.”

Egy történet az Upaniszádokból:

A bölcs Uddalaka arra tanította fiát, Szvetaketut, hogy lássa meg az Egyet a sok megjelenése mögött. Többféle példázat segítségével tette ezt, amiből itt következik egy.

Egy nap azt mondta a fiának:

– Tedd ezt a sót a vízbe, és gyere vissza reggel!

A fiú úgy is tett, és másnap így szólt hozzá az apja:

– Kérlek, hozd ide a sót, amit tegnap a vízbe tettél!

– Nem találom – mondta a fiú –, hisz elolvadt.

– Kóstold meg a vizet az edénynek ezen az oldalán! Milyen íze van?

– Sós.

– Kortyolj a közepéből! Milyen?

– Sós.

– Most igyál az edény másik oldaláról. Milyen”?

– Sós.

– Öntsd ki az egészet! – mondta az apja.

A fiú úgy tett, és amikor a víz elpárolgott, ismét meglátta a sót. Ekkor azt mondta Uddalaka:

– Istent nem érzékelheted itt, fiam, pedig valójában itt van.

Azok, akik keresik a megvilágosodást, nem találják meg, mert nem értik, hogy keresésük tárgya maga a kereső. Isten, a szépséghez hasonlóan, a szemlélő „én” – jében van.

SZERELEM ÉS SZERETET

– A barátom nem jött vissza a rohamból, Sir. Kérek engedélyt kimenni, és megkeresni őt.

– Nem engedélyezem – mondta a tiszt. – Nem akarom, hogy kockáztasd az életedet egy olyan emberért, aki valószínűleg halott.

A katona ennek ellenére kiment, és egy óra múlva maga is halálosan megsebesülve, halott barátjának tetemét cipelve tért vissza. A tiszt dühöngött:

– Mondtam, hogy halott. Most aztán mindkettőtöket elvesztettem. Mondd, volt annak valami értelme, hogy kimenj, és becipelj egy holttestet?

– Ó, persze, hogy volt, Sir – válaszolta a haldokló. – Amikor megtaláltam, még élt. És azt mondta nekem: „Jack, biztos voltam benne, hogy értem jössz.”

Egy kislány haldoklott egy olyan betegségben, amiből nyolcéves bátyja valamivel korábban felgyógyult. A doktor így szólt a fiúhoz:

– Csak a véred transfúziója mentheti meg kishúgod életét. Kész vagy - e vért adni neki?

A kisiú szeme tágra nyílt a félelemtől. Habozott egy darabig, aztán azt mondta:

– Rendben van, doktor bácsi, kész vagyok.

Egy órával, a transfúzió végeztével a kisiú tétovázva megkérdezte:

– Mondja, doktor bácsi, mikor halok meg?

A doktor csak ekkor értette meg azt a pillanatnyi félelmet, ami elfogta a fiút: azt gondolta, hogy ha a vérét adja, az életét adja kishúgáért.

Egy tanítvány kész volt elhagyni a világot, de azt állította, hogy a családtagjai túlságosan szeretik ahhoz, hogy elengedjék.

– Szeretnek? – mondta a guru. – Az nem szeretet. Ide figyelj . . .

Azzal elárulta a tanítványnak a jógik egyik titkát, hogy hogyan tetheti magát halottnak. Másnap a tanítvány halottnak tűnt minden szempontból, és a ház a család sírásától és jajgatásától visszhangzott.

Ekkor megjelent a guru, és azt mondta a síró családnak, hogy ő képes az embert visszahozni az életbe, ha van valaki, aki meghalna helyette. Volna-e önként jelentkező?

A „holttest” csodálkozására, családjának minden egyes tagja elkezdett okokat felsorolni, hogy miért szükséges neki életben maradnia. Felesége ezekkel a szavakkal foglalta össze az érzéseket:

– Semmi szükség, hogy valaki meghaljon helyette. Boldogulunk nélküle is.

Három felnőtt fogyasztotta reggeli kávéját a konyhában, miközben a gyerekek a padlón játszadoztak. A beszélgetés arra terelődött, hogy mit tennének, ha valami veszély fenyegetne. Mindegyik azt mondta, hogy első dolga az lenne, hogy a gyerekeket mentse.

Abban a pillanatban a kukta szelepe hangosan beindult, óriási gőzfelhőt lövellve a terembe. Pillanatokon belül kint volt mindenki a konyhából – kivéve a földön játszó gyermekeket.

Egy nagyon gazdag ember temetésén egy idegen éppen olyan hangosan sírt és jajgatott, mint a többiek. A szertartást végző pap odament hozzá:

– Talán ön is az elhunyt rokona?

– Nem.

– Akkor ön miért sír?

– Éppen azért.

Minden szomorúság – függetlenül az októl – önmagunkra irányul.

Az üzletasszony eladott egy élénk színű nadrágot egy fiatalembernek, aki szemmel láthatóan örült a vételnek.

Másnap azonban visszajött, és vissza akarta váltani a nadrágot. Az ok:

– A barátnőmnek nem tetszett.

Egy héttel később ismét visszatért, mosolyogva, és ismét meg akarta venni a nadrágot:

– A barátnőd megváltoztatta a véleményét? – kérdezte az eladónő.

– Nem – felelte a fiatalember –, én változtattam barátnőt.

Amikor a gyár leégett, az idős tulajdonos ott állt, hangosan siratva veszteségét.

– Apa, miért sírsz? – kérdezte a fia. – Elfelejtetted, hogy négy nappal ezelőtt eladtuk a gyárat?

Abban a pillanatban felszáradtak az öregember könnyei.

Anya: – Miért szeret a barátnőd?

A fiú: – Úgy gondolja, hogy jóképű, tehetséges, okos és jó táncos vagyok.

Anya: – És

te mit szeretsz benne?

A fiú: – Úgy gondolja, hogy jóképű, tehetséges, okos és jó táncos vagyok.

Sok év után két barátnő ismét találkozott.

– Mondd – kezdte az egyik –, mi történt a fiaddal?

– A fiammal? Szegény, szegény fiam! – sóhajtott a másik. – Szerencsétlenül összeházasodott egy lánnyal, aki egy szalmaszálat nem tesz odébb a házban. Nem főz, nem varr, nem mos, és nem takarít. Egész nap csak alszik, henyél, és az ágyban olvas. Ha hiszed, ha nem, szegény fiamnak még a reggelijét is az ágyba kell vinnie.

– Borzasztó, és mi van a lányoddal?

– Ő aztán szerencsés. Feleségül ment egy angyalhoz. A fiú nem engedi, hogy a lányom valamit is tegyen a házban. Szolgákat fogadott, akik főznek, varrnak, mosnak és takarítanak. És minden reggel ágyba hozza a lányom reggelijét. Hát hallottál már ilyet? A lányom meg addig alszik, ameddig akar, egész nap csak pihenget, és az ágyban olvas.

– Gondolja, hogy képes lesz a lányomnak nyújtani, amit ő akar? – kérdezte egy ember a lánya kérőjétől.

– Természetesen, uram. A lánya ugyanis azt mondja, hogy ő csak engem akar.

Senki sem nevezte volna ezt szerelemnek, ha a lány pénzt akart volna. De miért szerelem ez, ha a lány téged akar?

Amikor Róbert, a tizennégy éves fiú szerelmes lett a tizennégy éves szomszéd lányba, mindenét eladta, és még alkalmi munkákat is vállalt, hogy elég pénzt keressen ahhoz, hogy megvehesse szerelmének azt a drága órát, amit az kívánt. A szüleinek ez nem tetszett, de úgy határoztak, jobb, ha nem szólnak egy szót sem.

Eljött a vásárlás napja, de Róbert a pénz elköltése nélkül tért vissza. Ezt a magyarázatot adta:

– Elmentünk az ékszerészhez, ahol ő azt mondta, hogy végül is nem akar karórát. Más dolgok jobban tetszettek neki, mint például a karkötők, nyakláncok és aranygyűrűk. Miközben nézelődött, s próbálta eldönteni, hogy mit is akar, visszaemlékeztem, hogy mit mondott nekünk egyszer a tanárunk. Azt mondta: mielőtt meg akarunk venni valamit, kérdezzük meg magunktól, mire kell az nekünk. Ekkor ébredtem rá, hogy végül is én nem akarom őt, ezért aztán kiléptem az üzletből, és hazajöttem.

A kisfiú szíve majd meghasadt, amikor kedvenc teknősét a kerti tavacska mellett mozdulatlanul és élettelenül a hátán fekvé találta.

Az édesapja elkövetett mindent, hogy megvigasztalja:

– Ne sírj kisfiam, csodálatos temetést rendezünk majd Mr. Teknősnek. Készítünk neki egy kis, selyemmel bélelt koporsót, megkérjük a temetkezési vállalkozót, hogy helyezzen a sírjára egy kis fejfát, amibe belevésik majd Mr. Teknős nevét. És minden nap friss virágokat tetetünk a sírjára, sőt még egy cölöpkerítést is készítettünk köré.

A kisfiú szemében felszáradtak a könnyek, és fellelkesült a tervtől. Amikor már minden kész volt, és a gyász kíséret is összeállt – a papa, mama, a dajka, a kisfiú, mint a fősírató –, méltóságteljesen elindultak a tavacska felé, hogy elhozzák a tetemet. De az eltűnt.

Hirtelen meglátták azonban Mr. Teknőst, amikor az felbukkant a medence mélyéből, miközben boldogan úszkált körbe-körbe. A kisfiú keserű csalódottsággal nézett barátjára, majd megszólalt:

– Öljük meg!

Igazából nem is veled törődöm, hanem azzal a borzongató érzéssel, ami abból származik, hogy szeretlek téged.

A megvilágosodást kereső buddhista apáca faragott egy Buddha-szobrot, és befedte vékony arannyal. Nagyon takaros lett, és mindenhová magával vitte.

Évek teltek el, és az apáca, a szobrocskájával együtt, letelepedett egy kis templomban. Itt sok más Buddha-szobor is volt, mindegyik a maga kis oltárán állt.

Az apáca elkezdett tömjént égetni az ő arany Buddhája előtt, de bosszúságára észrevette, hogy a füst egy része a többi oltár felé szállt. Ezért aztán papírból kis tölcsért formált, hogy a füstöt az ő Buddhája felé irányítsa. Ettől azonban az aranszobrocskának megfeketedett az orra, és nagyon megcsúnyult.

Friedrich Wilhelm, aki a XVIII. század elején Poroszországot uralta, nagyon hirtelen indulatú volt. A ceremóniákat sem szerette. Sokszor járta Berlin utcáit kíséret nélkül, és ha valaki felbosszantotta – ami bizony gyakran megtörtént –, tétovázás nélkül ráhúzott a sétabotjával.

Nem is csoda, hogy ezért aztán, ha az emberek megpillantották a távolból, szép csendesen eltűntek a környékről. Egyik ilyen alkalommal, amikor Friedrich az utcán sétált lefelé, egy berlini túlkésőn vette észre ahhoz, hogy behúzódjon egy kapualjba.

– Hé, te ott! – kiáltott rá Friedrich. – Hová igyekszel?

Az ember elkezdett reszketni:

- Ebbe a házba, fenség.
- Tiéd ez a ház?
- Nem, fenség.
- A barátodé?
- Nem, fenség.
- Akkor miért akarsz bemenni?

Attól való félelmében, hogy betörőnek gondolják, hirtelen megmondta az igazat:

- Hogy, elkerüljem Önt, fenség.
- Miért akarsz te elkerülni engem?
- Mert félek Öntől, fenség.

Erre Friedrich Wilhelm elöntötte a düh. A szerencsétlent megragadta, a vállánál fogva elkezdte rázni, és úgy üvöltötte:

– Hogy merészelsz te félni tőlem! Én a te uralkodód vagyok. Neked szeretned kell engem! Szeress engem, te nyomorult! Szeress!

Egy erős testalkatú asszony nyomult be a jegyző irodájába, jól becsapva maga mögött az ajtót.

– Maga volt az, aki kiadta ezt az engedélyt nekem, hogy összeházasodjam Jacob Jacobsonnal? – s azzal odavágta a papírt az asztalra.

A jegyző vastag szemüvegén keresztül közelről megvizsgálta a dokumentumot:

- Igen, nagys' asszonyom, azt hiszem én voltam. Miért?
- Azért – mondta az asszony –, mert megszökött. Maga most mit szándékozik tenni?

A feleségével való parázs vita után így szólt a férfi:

– Miért nem tudunk mi olyan békésen élni, mint a két kutyánk? Látod, ők sosem veszekszenek.

– Valóban nem – egyezett bele az asszony. – De kötnéd csak őket össze, majd meglátnád, hogy mi történne!

Egy arab hercegnő a fejébe vette, hogy összeházasodik az egyik rabszolgájával. A király nem tudott semmit sem tenni vagy mondani, ami a lányát eltántoríthatta volna az elhatározásától. És a tanácsadói sem tudtak semmi okosat sem mondani neki. Végül megjelent az udvarban egy bölcs, öreg orvos, és amikor értesült a király kellemetlen helyzetéről, így szólt hozzá:

– Fenségednek rossz tanácsot adtak. Mert ha megtiltja a lánynak a házasságot, akkor neheztelni fog Önre, és még jobban fog vonzódni a rabszolgához.

– Akkor hát mondd meg, hogy mit tegyek? – kiáltotta a király.

A doktor elmondta a tervét. A király szkeptikus volt, de azért úgy döntött, hogy megpróbálja. Hívatta a lányát, és azt mondta neki:

– Letesztelem, hogy mennyire szereted ezt az embert. Harminc napra és éjszakára bezárlak a szeretőddel együtt egy kis cellába. Ha a végén még mindig hozzá akarsz menni feleségül, beleegyezem.

A hercegnő azt sem tudta hová legyen örömeiben, megölelte apját, és boldogan ráállt a próbára. Minden rendben is ment néhány napig, de aztán jött az unalom. Még egy hét sem telt el, és már más társaság után vágyott; szeretőjének minden szava és cselekedete ingerelte őt. Két hét után már annyira undorodott a férfitől, hogy a cella ajtaját verte öklével és sikoltozott. Amikor végül kiengedték, hálából apja nyaka köré fonta karjait, mert az megmentette attól az embertől, akit most már utált.

A különélés könnyebbé teszi az együttélést. Távolság nélkül nem lehet azonosulni.

A tanítónőnek feltűnt, hogy az egyik kisfiú az osztályban mennyire visszahúzódik, és sokszor el - eltűnődik.

– Mi a baj? – kérdezte.

– A szüleim – válaszolta. – A papám egész nap dolgozik, hogy ruházzon, tápláljon, és hogy a város legjobb iskolájába járhassak. Túlórát is vállal, csak hogy egyetemre küldhessen. A mamám pedig egész nap főz, takarít, vasal és bevásárol, csak hogy nekem semmire se legyen gondom.

– Mitől félsz hát?

– Attól, hogy egy nap megpróbálnak megszökni.

A vasárnapi iskolában a tanítónő minden gyermeknek felírta a nevét a táblára. A név után pedig odaírta azt, amiért, az a gyermek leginkább hálás, volt. Az egyik kisfiú, amikor nevét a táblára írták, igen keményen gondolkozott. S amikor megkérdezték, hogy mi kerüljön a neve után, végül is kibökte:

– Anya.

A tanítónő szépen fel is írta. Már éppen a következő nevet akarta felírni, amikor a kisfiú izgatottan jelentkezett a kezével.

– Tessék – mondta a tanítónő.

– Tessék letörölni az anyát, és a helyébe írni, hogy kutya.

Miért ne?

Egy férfi felajánlott egy bizonyos összeget a kislányának, ha szépen lenyírja a fűvet. Az nagy buzgalommal neki is látott a munkának, és estére már szépen le is volt vágva a fű, pontosabban egy nagy folt kivételével a sarokban.

Amikor a papája azt mondta, hogy így nem tudja kifizetni az egész összeget, hisz nincs az egész gyeplenyírva, a kislány azt mondta, hogy inkább hagyja a pénzt, de ő nem vágja le ott a füvet.

A kíváncsiságtól hajtva, a férfi odament az érintetlen területre. Pontosan a közepén ott ült egy nagy béka. A kislány túlérző szívű volt ahhoz, hogy, keresztülmenjen rajta a fűnyíróval.

Ahol szeretet van, rendetlenség is van. A tökéletes rend temetővé változtatná a világot.

Kisebb tömeg verődött össze az utcasarki szónok körül.

– Jön a forradalom – mondta az –, és mindenki fekete limuzinnal fog járni. Jön a forradalom, és mindenkinek lesz telefonja a konyhában. Jön a forradalom, és mindenkinek lesz saját földje. Erre egy hang a tömegből tiltakozni kezdett.

– Én nem akarok sem fekete limuzint, sem földet, sem telefont a konyhában.

– Jön a forradalom – válaszolta a szónok –, és azt teszed majd, amit mondanak, te pimasz!

Ha tökéletes világot szeretnél, szabadulj meg az emberektől!

Egy nap Ábrahám meghívott a sátrába egy koldust étkezésre. Miközben az áldást mondták, a koldus elkezdte káromolni Istent, kijelentvén, hogy még a nevét sem bírja hallani.

Ábrahám dühében elkergette az embert. Aznap este imájában Isten így szólt hozzá: – Ez az ember már ötven éve átkoz és gyaláz, én mégis adtam neki enni minden nap. Nem bírtad volna elviselni legalább egy étkezésnél?

A falusi öregasszonyról az a hír járta, hogy Isten megjelenik neki. A helyi pap azonban bizonyítékokat akart a jelenés hitelességére.

– Ha legközelebb megint megjelenik Isten – mondta –, kérd meg, hogy mondja el neked a bűneimet, amelyeket csak egyedül ő ismer. Az aztán elegendő bizonyíték lesz.

Egy hónap múlva ismét eljött az asszony, és a pap megkérdezte, hogy megjelent-e neki Isten újból. Az asszony igennel válaszolt.

– Megkérdezted tőle, amit mondtam neked?

– Meg.

– És Isten mit mondott?

– Azt mondta: „Mondd meg a papodnak: én megbocsátottam a bűneit.”

Lehetséges, hogy azokat a borzasztó dolgokat, amiket elkövettél, mindenki megbocsájtja, csak te nem bocsátasz meg önmagadnak?

Egyszer a vének Szkétában voltak, és János apát, a törpe, is velük volt.

Miközben vacsoráztak, egy pap, egy nagyon öregember, felállt, és megpróbálta kiszolgálni őket. De senki sem fogadott el tőle még egy pohár vizet sem. Kivéve János apátot.

A többieket ez egy kissé megbotránkoztatta, és később így szóltak hozzá:

– Te méltónak találtad magad arra, hogy elfogadd ennek az öregembernek a szolgálatát?

Ő így válaszolt:

– Ha én megkínálok valakit egy pohár vízzel, örülök, ha elfogadja. Hát azt akarjátok, hogy elszomorítsam ezt az öregembert azzal, hogy megfosztom az adás örömétől?

Amikor a nyolcéves kislány ajándékot vásárolt édesanyjának zsebpénzén, az persze nagyon boldog és hálás volt. Mert az anyáknak és a feleségeknek általában sok a munkájuk, de kevés az elismerésük.

Úgy látszik, a kislány megérezhetett ebből valamit, mert ezt mondta:

– Ezt azért kapod, Anyu, mert Te olyan sokat dolgozol, és senki sem méltányolja.

Az asszony erre így szólt:

– Édesapád is sokat dolgozik. Mire a kislány:

– Igaz, de ő nem csinál olyan nagy ügyet belőle.

Egy öreg zarándok ballagott a Himalája hegyei közt, amikor csikorgató hidegben elkezdett esni az eső.

Egy fogadós megszólította:

– Apókám, hogy fog maga ebben az időben cél hoz érni?

Az öreg vidáman válaszolt:

– A szívem már ott van, ezért a testem többi részének könnyű követnie.

Jeremiás szerelmes volt egy nagyon magas nőbe.

Minden este hazakísérte őt a munkából, és minden este meg akarta csókolni, de túlságosan félénk volt.

Egy nap aztán összeszedte minden bátorságát:

– Megcsókolhatlak?

A lány beleegyezett. Csakhogy Jeremiás nagyon apró termetű volt, ezért aztán keresni kezdtek valamit, amire felállhatna. Találtak is egy elhagyatott kovácsműhelyt, benne egy üllővel, ami pontosan elég naggyá tette Jeremiást.

Miután tovább mentek egy fél mérföldet, Jeremiás megszólalt:

– Kaphatnék még egy csókot, kedves?

- Nem – válaszolta a lány. – Már kaptál egyet. Az elég ma estére.
- Akkor miért hagyod, hogy cipeljem ezt az átkozott üllőt?

A szerelem terhet szül, és nem érzi a terhet.

Bagdad kalifájának, akit Al - Mamunnak neveztek, volt egy csodaszép arab telivérje. Egy Omah nevű nomád mindenáron meg akarta venni a lovat. Rengeteg tevét ajánlott érte, de Al - Mamun nem kívánt megválni a lótól. Ez annyira felmérgeztette Omáht, hogy elhatározta, csellel szerzi meg a lovat. Tudván, hogy Al - Mamun melyik úton szokott lovagolni, koldusnak öltözve elnyúlt az út mentén, és úgy tett, mintha nagyon beteg lenne. Al - Mamunnak jó szíve volt, ezért amikor meglátta a koldust, megsajnálta, leszállt a lováról, és azt ajánlotta, hogy besegíti egy közeli fogadóba.

– Sajnos – jajgatott a koldus –, már napok óta nem ettem, és arra sincs erőm, hogy felkeljek.

Erre Al - Mamun gyengéden felemelte az embert a lovára, és utána akart szállni. De ahogy a koldusnak álcázott ember a nyeregben volt, elügetett, miközben Al - Mamun megálljt kiáltozva futott utána. Miután már kellő távolság volt Omah és üldözője között, Omah megállt és visszafordult.

– Elloptad a lovamat – kiáltotta Al - Mamun. –Csak egy kérésem van hozzád.

– Mi az? – kiáltott Omah vissza.

– Senkinek se mondd el, hogyan szerezted meg a lovat.

– Miért ne?

– Mert lehet, hogy egyszer egy valóban beteg ember fekszik majd az út mentén, de ha ismerik a trükködet, akkor az emberek faképnél hagyják, és senki sem segít majd rajta.

Közelgett az esős monszun ideje, és egy öregember gödröket ásott a kertjében.

– Mit csinálsz? – kérdezte a szomszédja.

– Mangófákat ültetek.

– És még enni is akarsz azokról a fákról?

– Nem, én már nem élek annyi ideig. De mások fognak enni róla. A minap az jutott eszembe, hogy egész életemben élveztem a mangó gyümölcsét, amit mások telepítettek. Én ezzel fejezem ki irányukban a nagyrabecsülésemet.

Diogenész egy nap az utcasarkon állt, és nevetett, mint egy örült.

– Min nevensz? – kérdezték a járókelők.

– Látjátok azt a követ az utca közepén? Reggel óta, mióta itt vagyok, már tíz ember botlott meg benne, és átkozta meg. De egy sem vette a fáradságot, hogy elvegye onnan, hogy mások ne bukjanak fel benne.

Egy guru azt kérdezte a tanítványaitól, miből tudják megmondani, hogy véget ért az éjszaka, és elkezdődött a nappal. Az egyik azt mondta:

– Ha a távolban látsz egy állatot, és meg tudod mondani, hogy az tehén vagy ló.

– Nem – mondta a guru.

– Ha ránézel egy távolban lévő fára, és meg tudod mondani, hogy az körtefa vagy mangófa.

– Ez sem jó – mondta a guru.

– Hát akkor mi a helyes válasz? – kérdezték a tanítványai.

– Ha egy férfinak az arcába nézel, és felismered benne testvéredet, vagy ha egy nőnek az arcába nézel, és felismered benne nővéredet. Ha még erre képtelen vagy, mindegy, hogy hol áll a nap, továbbra is éjszaka van.

Charles Lamb - t, a híres esszéíró, meglátogatta egy barátja, és így szólt hozzá:

– Be akarlak mutatni Mr. X. Y - nak.

– Köszönöm, de ne fáradj vele – mondta Lamb –, nem kedvelem azt az embert.

– De még csak nem is ismered!

– Úgy van. Éppen ezért nem kedvelem őt – válaszolta Lamb.

– Ha emberekről van szó, ismerem már magam, annyira, hogy tudom, mit kedvelek.

– Nem inkább arról van szó, hogy azt kedveled, amit ismersz?

A hitközséget roppant izgatta, hogy a rabbijuk miért tűnik el minden héten, a szombat ünneplésének kezdetén. Azt gyanították, hogy titokban a Mindenhatóval találkozik, ezért aztán megbízták az egyiküket, hogy kövesse őt.

Az ember ezt látta: a rabbi földművesnek álcázta magát, és egy megbénult keresztény asszonynak segédkezett, aki egy kunyhóban lakott. Kitakarította a helyiséget, és ünnepi ebédet készített neki.

Amikor a kém visszatért, a hitközség megkérdezte:

– Hová ment a rabbi? Fel az égbe?

– Nem – válaszolta az ember –, még annál is magasabbra.

Amikor Earl Mountbatten, India utolsó alkirálya, kihirdette, hogy unokaöccsére, Fülöp herceg eljegyezte Erzsébet hercegnőt, Mahatma Gandhi ezt mondta neki:

– Örülök, hogy unokatestvéred a leendő királynőt fogja feleségül venni. Illenék nekik valami ajándékot adnom, de hát mit adhatnék nekik? Semmim sincs.

– Itt van a szövőszéked – mondta az alkirály. –Láss munkához, és szőj nekik valamit!

Gandhi egy asztalterítőt készített számukra, amit Mountbatten a következő üzenettel küldött Erzsébet hercegnőnek: „Tegye ezt a koronázási ékszerek mellé!”

. . . mert ezt olyan ember szötte, aki ezt mondta: „Az angoloknak barátként kell távozniuk.”

Volt egyszer egy öreg szúfi, aki abból élt, hogy mindenféle limlommal kereskedett. Úgy tűnt, hogy nincs józan ítélőképessége, mert az emberek gyakran hamis pénzzel fizettek neki, és ő minden tiltakozás nélkül elfogadta; vagy sokszor azt állították, hogy már fizettek, pedig valójában még nem, de ő mégis elfogadta állításukat.

Amikor halálát érezte közeledni, égre emelte szemét, és így szólt:

– Ó, Allah, sok-sok rossz érdemét elfogadtam az emberektől, és sosem ítéltem el őket a szívemben. Úgy véltem, hogy egyszerűen nem tudták, hogy mit cselekedtek. Én is csak egy rossz érme vagyok. Kérlek, ne ítélj el engem!

És egy hang hallatszott, amely ezt mondta:

– Hogyan is lehetne elítélni valakit, aki senkit sem ítélt el?

Sokan tudnak szeretetre méltó dolgokat cselekedni. De kevesen vannak azok, akik szeretetteljesen tudnak gondolkodni.

A család vacsorához készülődött. A legidősebb fiú bejelentette, hogy feleségül veszi az utca másik oldalán lakó lányt.

– De hisz a családja egy fillért sem hagyott rá? – ellenezte az apa.

– És még egy fillért sem takarított meg – tette hozzá az anyja.

– Semmit sem tud a fociról – mondta az öccse.

– Még sosem láttam lányt ilyen furcsa hajjal – mondta a húga.

– Mást sem csinál, csak regényeket olvas – mondta a nagybácsi.

– És milyen rossz ízléssel válogatja össze a ruháit – mondta a nagynéni.

– De bezzeg a púderrel és az arcfestéssel nem takarékoskodik – mondta a nagymama.

– Ez mind igaz – válaszolta fiú. – De van valami, ami mindannyiunknál szerencsésebbé teszi.

– Mi az? – akarták mindannyian tudni.

– Nincs családja!

Anastasius apátnak volt egy nagyon finom, pergamenkötésű könyve, ami megért húsz pennyt. Benne volt a teljes Ó- és Újtestamentum is. Egyszer egy bizonyos szerzetes jött hozzá látogatóba, és látván a könyvet, el is tűnt vele. Így aztán aznap, amikor Anastasius a napi szentírási részt akarta elolvasni, látta, hogy a könyv eltűnt, és azonnal tudta, hogy csak az a szerzetes vihette el. De nem küldött senkit sem utána, mert attól félt, hogy a lopás bűnéhez még majd hamis eskü is társul.

A szerzetes eközben bement a városba, hogy eladja a könyvet. Tizennyolc pennyt kért érte. Az antikvárius azt mondta:

– Add ide a könyvet, hogy megbecsültehessem az értékét!

A könyvvel aztán elment a szentéletű Anastasiushoz, és megkérdezte tőle:

– Atyám, vessen egy pillantást erre a könyvre, és mondja meg, megér – e, ez tizennyolc penny!

Anastasius azt mondta:

– Igen, ez egy finom könyv. Tizennyolc pennyért nagyon jó vásárt csinálsz vele.

Azzal az antikvárius visszament a szerzeteshez, és így szólt hozzá:

– Itt a pénzed. Megmutattam a könyvet Anastasius atyának, és azt mondta, hogy megér tizennyolc penny.

A szerzetes nagyon elcsodálkozott.

– Csak ennyit mondott? Nem mondott semmi mást?

– Nem, egy szóval sem mondott többet.

– Én viszont meggondoltam magam, és nem akarom eladni a könyvet.

Azzal a szerzetes visszament Anastasiushoz, és sűrű könnyek közt kérte őt, hogy vegye vissza a könyvet, de ő gyengéden így szólt:

– Nem, testvérem, csak tartsd meg. Fogadd el ajándékként!

De a szerzetes ezt mondta:

– Ha nem veszed vissza, sosem lesz békém. Aztán a szerzetes élete végéig Anastasiusnál maradt.

Jitoku tehetséges költő volt, és egy nap elhatározta, hogy tanulmányozni fogja a Zent. Meg is beszélt egy időpontot a kyotói Ekkei mesterrel. Nagy reményekkel ment a mesterhez, de ahogy belépett hozzá, egyből kapott egy pálcaütést. Még soha, senki sem merte őt megütni. De mivel a Zen-szabályok szerint senki sem szólhatott vagy tehetett semmit sem a mester engedélye nélkül, így csak csendben kiment. Átment Dokuon, a főtanítvány, lakhelyére, akinek elmondta az egész esetet, és azt a szándékát is, hogy a mestert kihívja párbajra.

– De hisz a mester kedves volt hozzád – mondta Dokuon. – Vesd bele magad a zen gyakorlásába, és magad is meglátod majd.

Jitoku pontosan úgy is tett. Erőfeszítéseinek oly nagy volt az intenzitása, hogy három nap és három éj múltán minden képzeletét felülmúló eksztázisos megvilágosodásban volt része. Ezt maga Ekkei is elismerte.

Jitoku még egyszer elment Dokuonhoz, hogy megköszönje tanácsát, és azt mondta neki:

– Ha nem lettél volna ennyire józan, sosem részesedtem volna ebben a mindent átformáló élményben. Ami pedig a mestert illeti, most már látom, hogy nem volt elég kemény az ütése.

Muszo, korának egyik leghíresebb mestere, egy tanítvánnyal együtt utazott. Egy folyóhoz értek, és kompra szálltak. Az már éppen indulni készült, amikor egy

részeg szamuráj rohant oda, felugrott a teli hajóra, amitől az csaknem elsüllyedt. Aztán a szamuráj olyan vadul tántorgott körbe, hogy a törékeny jármű épségét veszélyeztette. Ezért a kompos könnyörögni kezdett, maradjon csendben.

– Úgy össze vagyunk itt zsúfolva, mint az egres befőtt az üvegben – mondta a szamuráj haragosan. Majd amikor megpillantotta Muszót, így kiáltott – Ezt, ni! Dobjuk ki a szent embert!

– Kérlek, légy türelemmel! – mondta Muszo. – Mindjárt átérünk a túlsó partra.

– Még hogy én türelemmel! – kiáltotta az vadul. – Hát ide figyelj! Ha nem ugrasz be magadtól azonnal, én doblak be a vízbe még ebben a percben.

A szamurájt annyira feldühítette a mester fenyegetések közepette tanúsított nyugalma, hogy odalépett Muszóhoz, és úgy képen vágta, hogy annak kiserkent a vére. A tanítványnak elege lett. Roppant erős ember volt, és ezt mondta:

– Ezért meg fog halni.

– Miért izgatod fel magad ennyire egy semmiség miatt? – mondta Múszó mosolyogva. – Az ilyen alkalmakkor tesztelhetjük haladásunkat. Védj jól eszedbe, hogy a türelem nemcsak szó.

Aztán a következő kis versikét komponálta:

Az ütő, és akit megütnek:

szereplői ők csak annak a darabnak,

mely, álomnál hosszabban nem tarthat.

Hét örült embert meghívtak a szomszéd falu ünnepeire. Éjjel erősen berúgva tántorogtak hazafelé a saját falujukba, amikor eleredt az eső. Ezért aztán leheveredtek egy hatalmas indiai fügefafa alá. Amikor másnap reggel felébredtek, óriási sírásba-rívásba kezdtek.

– Mi történt? – kérdezte egy vándor.

– Tegnap éjjel összebújtunk itt a fa alatt, és elaludtunk. Amikor reggel felébredtünk, a végtagjaink úgy össze voltak gabalyodva, hogy nem tudjuk eldönteni, melyik kihez tartozik.

– Na ezen, könnyű segíteni – mondta az ember. – Adjatok egy tút!
Aztán jó erősen beledöfte a tút az első lábba, amit megpillantott.
– Jaj! – kiáltott fel az egyik ember.
– Na, látod – mondta az ember –, ez a te lábad. Aztán beleszúrt egy karba.
– Jaj! – jajdult fel egy másik, a kar tulajdonosaként azonosítván ezzel magát.
És ez így ment mindaddig, míg az összes végtag ki nem szabadult, és a bolondok boldogan, a szúrásokkal mit sem törődve, mentek vissza a falujukba.

Ha a szíved ösztönszerűen reagál mások örömére és bánatára, tudni fogod, hogy már eltűnt az éned, és megtapasztaltad az emberiséggel való egytestűségedet. És akkor végre elérkezett a szeretet.

AZ IGAZSÁG

Az igazság nem található szólamokban. . . .

Egy ember teát ivott a barátjával egy étteremben. Hosszan és mélyen nézett a csészéjébe, majd lemondóan sóhajtva így szólt:

– Ah, barátom, az élet olyan, mint egy csésze tea.

A másik sokáig gondolkozott ezen, ő is hosszan és erősen nézte a saját csészéjét, majd megkérdezte:

– Miért? Miért olyan az élet, mint egy csésze tea?

Az ember ezt mondta:

– Honnan tudjam én azt? Hát intellektuel vagyok én?

. . . de számokban sem . . .

– Fogoly – szólt a bíró –, bűnösnek találom huszonhárom rendbéli vétségben.
Ezért összesen százhetvenöt évre ítélem.

A fogoly már öregember volt. Sírni kezdett. A bíró arckifejezése megenyhült.

– Nem akartam kemény lenni – mondta. – Tudom, hogy az ítélet, amit kiszabtam önre, igen kemény. Nem kell az egészséget letöltenie.

Az elítélt szeme felcsillant a reménytől.

– Úgy van – mondta a bíró. – Csak annyit üljön le, amennyit tud.

A püspök elrendelte, hogy a papok házvezetőnőinek legalább ötvenévesnek kell lenniük. Egyházmegyéjének látogatása közben ugyancsak meglepődött, amikor rájött, hogy az egyik papja úgy akarta betartani az előírást, hogy két, huszonöt éves házvezetőnőt tartott.

. . . nevekben sem . . .

Amikor eljött az ideje, hogy elsőszülöttjüknek nevet adjanak, a férj és a feleség vitatkozni kezdtek. Az asszony az ő apja után akarta nevezni, a férfi pedig a sajátja után. Végül is a rabbihoz fordultak, hogy eldöntse a vitát.

– Mi volt az apád neve? – kérdezte a rabbi a férjet.

– Abijah.

– És a te apád neve? – kérdezte az asszonyt.

– Abijah.

– Akkor mi a probléma? – kérdezte zavarodottan a rabbi.

– Nézze, rabbi – mondta az asszony –, az én apám tudós volt, az övé pedig lótolvaj. Hogyan engedhetném meg, hogy a fiamat egy ilyen ember után nevezzük?

A rabbi ezen igen erősen elgondolkodott, mert a probléma valóban kényes volt. Nem akarta, hogy az egyik fél úgy érezze, ő nyert, miközben a másik vesztesnek érezné magát. Ezért aztán végül is így szólt:

– Az ajánlatom a következő. Nevezzétek a fiút Abijahnak. Aztán várjatok, és nézzétek meg, hogy tudós vagy lótolvaj lesz-e belőle. Akkor aztán tudni fogjátok, hogy ki után neveztétek el őt.

. . . jelekben sem . . .

– Azt mondják, eladtad a kerékpárodat.

– Úgy van.

– Mennyiért adtad el?

– Harminc dollárért.

– Reális összeg.

– Az. De ha tudtam volna, hogy az illető nem fog fizetni, akkor kétszer annyit kértem volna tőle.

. . . elméletekben sem . . .

A motivációs szemináriumról frissen visszatért menedzser az irodájába hívatta az egyik alkalmazottat, és így szólt hozzá:

– Mától fogva saját maga fogja megtervezni és ellenőrizni is a munkáját. Biztos vagyok benne, hogy ez jelentősen növelni fogja a termelékenységet.

– És a fizetésem is több lesz? – kérdezte a dolgozó.

– Nem, az nem. A pénz nem motivációs tényező, a fizetésemelésből nem származik semmi sikerélmény.

– De ha a termelékenység növekszik, a fizetésem több lesz?

– Nézze – mondta a menedzser. – Ön szemmel láthatóan nem érti a motivációs elméletet. Vigye magával ezt a könyvet, és olvassa el, ez majd megmagyarázza, hogy igazából mi is motiválja magát.

Távozóban az ember még visszafordult, és megkérdezte:

– Ha elolvasom a könyvet, több lesz a fizetésem?

A házaspár nem tudta, hogy mit kezdjenek hároméves kisfiúknak az újszülöttel szembeni féltékenységgel. Egy gyermekpszichológiával foglalkozó könyv azonban felvilágosította őket.

Egy nap, amikor a kis srác különösen rossz hangulatban volt, édesanyja így szólt hozzá:

– Fogd ezt a mackót, kisfiam, és mutasd meg nekem, hogy milyen érzéseid vannak a bébivel kapcsolatban!

A könyv szerint a gyermeknek ütni és gyömöszölni kellett volna a mackót. De a hároméves megragadta a lábánál a macit, szemmel látható örömmel odament a bébihez, és jól fejbe verte vele.

. . . szavakban sem . . .

– Szeretném a lelkeséget megtanulni – mondta a szomszéd Naszreddín mullahnak. – Volnál olyan szíves átjönni hozzám, és beszélni róla?

Naszreddín azonban nem kötelezte el magát. Láta ugyan, hogy a férfinak az átlagnál nagyobb az intelligenciája, de azt is látta, hogy az a hamis elképzelése van, hogy a misztikát szavak útján is át lehet adni.

Néhány nappal később a szomszéd a háztetőről kiáltott rá:

– Mullah, szükségem lenne a segítségedre a tüzet fűjni. A parázs kialvó félben van.

– Miért is ne – mondta Naszreddín. – A lélegzetem a rendelkezésedre áll. Gyere át hozzám, és vigyél belőle annyit, amennyit csak bírsz.

A karmester a zenekarával gyakorolt, és így szólt a trombitáshoz:

– Azt hiszem, ez a rész inkább wagneri megközelítést igényel, ugye sejti mire gondolok? Valami magabiztosabbat, hogy úgy mondjam, hangsúlyozottabbá több szusszal, nagyobb mélységgel, több

A trombitás közbevágott:

– Szóval hangosabban akarja, uram?

A szegény karmester csak annyit tudott mondani:

– Igen, arra gondolok.

. . . szólamokban sem . . .

Egy egyházi egyesület azt a hotelt szokta használni konferenciáira, melynek a mottója nagy betűkkel a lobbifalára volt írva: „Nincsenek problémák, csak lehetőségek.”

Egy férfi jött a recepcióhoz, és így szólt:

– Elnézést kérek, de van egy problémám. A recepciószéles mosollyal válaszolt:

– Itt nincsenek problémák, uram. Csak lehetőségek.

– Nevezze, aminek akarja – mondta a férfi türelmetlenül –, de egy hölgy van a nekem szánt szobában.

. . . elnevezésekben sem, . . .

Egy angol kivándorolt az Egyesült Államokba, és amerikai állampolgár lett belőle.

Amikor visszatért Angliába vakációzni, az egyik rokona megfeddte őt az állampolgárság felcseréléseért:

- Mit nyertél azzal, hogy amerikai állampolgár lettél?
- Hát annyit bizonyosan, hogy én az amerikai függetlenségi háborúban a nyertesek oldalán vagyok – hangzott a válasz.

. . . egyezményekben sem . . .

Amikor újrarajzolták az orosz-finn országhatárt, az éppen az egyik földműves földjének a közepén ment keresztül. A földműves választhatott, hogy a földjét Oroszországban vagy Finnországban akarja-e. Megígérte, hogy komolyan megfontolja a dolgot, majd néhány hét múlva kijelentette, hogy ő Finnországban akar élni. Erre egy sereg feldühödött orosz hivatalnok rontott rá, és mind azt magyarázta, hogy milyen előnyei lennének annak, ha nem Finnországhoz, hanem Oroszországhoz tartozna. A férfi meghallgatta őket, majd így szólt: – Amit mondtak, azzal én mind tökéletesen egyetértek. Valójában mindig is arra vágytam, hogy Oroszországban lakjam. De az én koromban már egyszerűen képtelen lennék még egy orosz telet túlélni.

. . . megkülönböztetésekben sem. . . .

Egy férfi filozófiából írta a doktori értekezését. Felesége csak akkor jött rá, hogy mennyire komolyan veszi ezt, amikor egyszer megkérdezte a férjétől, hogy miért is szereti őt ilyen nagyon. A férfi, mintha puskából lőtték volna, úgy kérdezett vissza:

– Mire utalsz, amikor azt mondod, hogy „ilyen nagyon”? Az intenzitásra, a mélységre, a gyakoriságra, a minőségre vagy az időtartamra?

Azzal, hogy szétszedte a szirmait, még senki sem fedezte fel a rózsaszépségének titkát.

Általában a statisztikákban sem találjuk meg az igazságot. . . .

Naszreddínt letartóztatták, és bíróság elé állították azzal a váddal, hogy lóhúst is tett a csirkesültbe, amit az éttermében felszolgált.

Ítélet hirdetés előtt a bírónak tudni akarta, hogy milyen arányban keverte a lóhúst a csirkehússal. Naszreddín eskü alatt állította, hogy fele - fele arányban.

A tárgyalás után az egyik barátja megkérdezte, hogy mit is jelentett pontosan a fele - fele arány.

– Egy ló, egy csirke – válaszolta Naszreddín.

Száz favágó dolgozott az erdőben hat hónapig, miközben két nő mosott és főzött rájuk. A munka végeztével két férfi feleségül vette a két nőt. A helyi újság azt írta, hogy a férfiak két százaléka feleségül vette a nők száz százalékát.

. . . logikában sem . . .

Egy hatalmas férfi kifelé indult a kocsmából.

– Miért ilyen korán? – kérdezte a kocsmáros.

– Az asszony miatt.

– Szóval te is félsz a feleségedtől? Hát ember vagy te, vagy egér?

– Egy dologban teljesen biztos vagyok. Egér nem vagyok, mert azoktól fél a feleségem.

Egy párizsi filozófiaprofesszor egy nap kikiáltotta magát a föld legnemesebb emberének. Tanítványainak a következőképp bizonyította ezt.

– Melyik a legnagyobb nemzet a földön?

– Természetesen Franciaország – mondták egyhangúan.

– És melyik Franciaország legnagyobb városa.

– Természetesen Párizs.

– És, ugye, Párizs legnagyobb és legszentebb helye az egyetem? És ki kételkedhet abban, hogy egy egyetem legnagyobb és legnemesebb tanszéke a filozófia tanszék? És, mondják, ki a filozófia tanszék vezetője?

– Ön – válaszolták kórusban.

Doktor: – Lábujjait az öregkor okozza.

Beteg: – Ne nézzen bolondnak, doktor úr! A másik lábam is pont olyan idős.

. . . elvonatkoztatásokban sem . . .

Hogennek, a Zen-mesternek, ezt mondta egyszer egy tanítvány:

– Amikor az előző mesteremnél tanultam, rájöttem valamire azzal kapcsolatban, hogy mi is a Zen.

– És mire jöttél rá? – kérdezte Hogen.

– Amikor azt kérdeztem a mestertől, hogy ki a Buddha (amin természetesen a valóságot értettem), azt válaszolta, hogy „Ping-ting tüzért jön”.

– Nagyszerű válasz volt – mondta Hogen –, de attól félek, hogy esetleg rosszul értetted. Mondd, hogyan értelmezted ezt a választ?

– Nos – kezdte a tanítvány –, Ping-ting a tűz istene. Azt állítani, hogy a tűz istene tüzért jön, legalább annyira abszurd, mint azt kérdezni tőlem, akinek az igazi lényege valójában Buddha, hogy ki a Buddha. Hogyan tud valaki, aki valójában, még ha csak a tudatalattijában is, Buddha, egy Buddhára vonatkozó kérdést megfogalmazni?

– Ó, ó! – mondta Hogen. – Pontosan ettől féltém. Teljesen tévúton jársz. Kérdezz most engem!

– Rendben. Kicsoda Buddha?

– Ping-ting tüzért jön – mondta Hogen.

A nagy Gensa egyszer egy hivatalnokot hívott teára. A szokásos üdvözlések után a hivatalnok így szólt:

– Nem akarom elszalasztani ezt a lehetőséget, hogy egy ilyen nagymesterrel tölthetek némi időt.

Mondd meg, kérlek, mit jelent az, amikor azt mondják, hogy annak ellenére, hogy minden nap a tulajdonunkban van, mégsem látjuk?

Gensa megkínálta a hivatalnokot egy darab süteménnyel. Aztán teát töltött neki. Étkezés után, mivel a hivatalnok azt gondolta, hogy a mester nem hallotta az első mondatát, megismételte a kérdést.

– Igen, természetesen – mondta a mester. – Azt jelenti: nem látjuk, bár minden nap a tulajdonunkban van.

Akik tudják, nem mondják. Azok, akik mondják, nem tudják. A bölcsek ezért hallgatnak. Az okos beszél – a buta vitázik.

Az igazság változik.

Egy utas teljesen eltévedt a nagy óceánjáró fedélzetei között. Végül talált valakit a személyzetből, akit megkért, hogy segítsen megkeresni a kabinját.

– Mi volt a kabinja száma, uram? – kérdezte az.

– Nem tudnám megmondani, de azonnal megismerném, mert az ablakában egy világítótorony látszott.

Bíró: – Hány éves?

Elítélt: – Huszonkettő, uram.

Bíró: – Ezt mondja már tíz éve.

Elítélt: – Úgy van, uram. Én nem vagyok az a típus, aki egyszer ezt mond, máskor meg azt.

Idős színész: – Én tényleg nem tudom a koromat. Percről percre változik.

Az igazság viszonylagos lehet.

Egy amerikai turista életében először utazott más országba. Az első külföldi repülőtéren választania kellett két átjáró közül, az egyik az „állampolgárok”, a másik az „idegenek” számára volt kijelölve. Gondolkodás nélkül az elsőt választotta. Amikor később figyelmeztették, hogy a másik sorba kell állnia, tiltakozni kezdett:

– Én nem vagyok idegen! Én amerikai vagyok.

Amikor Oscar Wilde, az angol színműíró, késő éjjel megérkezett a klubba, miután tanúja volt új darabja csúfos fogadtatásának, valaki megkérdezte tőle:

– Na, hogy ment az előadás, Oscar?

– Ó – mondta Wilde –, az előadásnak nagy sikere volt. A közönség viszont megbukott.

Az igazság valóság. . . .

Egy szerzetes egyszer ezt mondta Fuketszunak:

– Egyszer mondtál valamit, ami elgondolkoztatott, nevezetesen az, hogy az igazságot beszéd nélkül is átadhatjuk, és csendben sem kell maradnunk. Megmagyaráznád ezt nekem?

Fuketszu így válaszolt:

– Ah, amikor még kissrác voltam Dél-Kínában! Tavasszal hogy énekeltek a madarak a virágok közt!

Gondolkodom, tehát öntudatlan vagyok.

A gondolat pillanatában már az elvonatkoztatás, VALÓTLAN világában tartózkodom – vagy a múltéban, vagy a jövőében.

. . . de mérhetetlen.

Egy béka egész életében egy kútban élt. Amikor megpillantott egy másik békát is ott, nagyon meglepődött.

– Hát te honnét kerültél ide? – kérdezte.

– A tengerből. Én ott élek – mondta a másik.

– Milyen az a tenger? Van olyan nagy, mint az én kutam?

A tengeri béka nevetett:

– Össze sem lehet vele hasonlítani – mondta.

A kútban lakó béka úgy tett, mintha érdekelné, amit látogatója a tengerről mesélt. De magában azt gondolta:

– Kétségtelenül ez a legnagyobb hazug, akivel valaha is találkoztam életemben. És a legarcátlanabb is.

Hogyan beszéljünk az óceánról egy kútban élő békának? Vagy a valóságról az ideológusnak?

Az igazság valójában az, amit cselekszel.

Baal Sem tanítványai egyszer azt kérdezték:

– Kedves rabbi, mond meg nekünk, hogyan kell Istent szolgálnunk?

Ő ezt válaszolta:

– Honnan tudjam én azt?

Aztán a következő kis történetet kezdte el mesélni:

– A királynak volt két barátja, akiket bűnösnek találtak, és halálra ítélték. A király, bár szerette őket, mégsem merte őket csak úgy felmenteni, mert félt attól, hogy rossz példát mutat a népnek. Ezért aztán következőképp rendelkezett.

Kifeszítettett egy kötelet egy mély szakadék felett, és a barátainak azon kellett keresztülmenni: vagy a szabadságba, vagy, ha leestek, a halálba. Az első szerencsésen átjutott. A másik át kiáltott neki a szakadék innenső oldaláról: „Barátom, hogy csináltad ezt?” Az első visszakiáltott: „Mit tudom én? Amikor azt éreztem, hogy az egyik oldalra billenek, visszadőltem a másikra.”

A kerékpározást nem az osztályteremben tanulod meg.

Kisfiú a villanyszerelőhöz:

- Valójában mi is az, az elektromosság?
- Nem tudom, fiam. De fényt tudok adni vele neked.

Egy ember azt kérte Bajazidtól, hogy fogadja fel őt tanítványának.

- Ha az igazságot keresed – mondta Bajazid –, akkor van néhány feltétel, amit teljesítened kell, és néhány szolgálat, amit el kell végezned.
- Mik ezek?
- Vizet kell merned, fát kell vágnod, takarítanod és főznöd kell.
- Én az igazságot keresem, nem munkát – mondta az ember távozóban.

Nem sokkal Mokse rabbi halála után, a kotiki Mendel rabbi megkérdezte az egyik tanítványt:

- A mesteretek mit tartott a legfontosabbnak? A tanítvány gondolkodott egy pillanatig, majd ezt mondta:
- Azt, amit éppen akkor csinált.

Az igazságot legjobban csenddel lehet kifejezni. . . .

Bodhidharmát tartják az első Zen pátriárkának. Ő volt az, aki a hatodik században a buddhizmust Indiából Kínába vitte. Amikor elhatározta, hogy hazatér, maga köré gyűjtötte kínai tanítványait, hogy kinevezzék valakit utódjául. Azzal ellenőrizte felfogóképességüket, hogy mindegyiknek feltette a következő kérdést:

– Mi az igazság? Dofuku ezt mondta:

– Az igazság túl van minden állításon és tagadáson.

Bodhidharma ezt mondta:

– Tiéd a bőröm.

Aztán Szoji szólalt meg:

– Az igazság olyan, mint Anand látomása Buddha birodalmáról: egy pillanat műve egyszer s mindenkorra.

Bodhidharma ezt mondta:

– Tiéd a húsom. Doiku pedig ezt mondta:

– A szél, a víz, a föld és tűz négy eleme üres. Az igazság nem kézzelfogható.

Bodhidharma ezt válaszolta:

– Tiéd a csontom.

Végül a mester Ekára nézett, aki mélyen meghajolt, mosolygott, és csendben maradt. Bodhidharma azt mondta:

– Tiéd a velőm.

Az ötödik Zen pátriárka, Hung - jun, ötszáz szerzetes közül Hui - nenget választotta utódjául. Amikor megkérdezték, hogy miért, ezt válaszolta:

– A többi négyszázkilencvenkilenc mind tökéletesen megértette, hogy mi a Buddhizmus. Hui - neng az egyedüli, akinek fogalma sincs róla. Ő az a típus, akit nem lehet közönséges mércével mérni. Ezért esett rá a hiteles átöröklés köpenye.

és szükség van hozzá az emberi szellem leghatalmasabb teljesítményére: nyitottságra . . .

Azt mondják, hogy amikor Új-Mexikó az Egyesült Államokhoz került, és az első bírósági tárgyalásra került a sor, egy olyan kemény embert neveztek ki bírónak, aki előzőleg cowboy volt, és az indiánok ellen harcolt.

Elfoglalta helyét a bírói székben, és megnyitotta a tárgyalást. A vádlottat ló tolvajlással gyanúsították. Az ügyész végezte a munkáját: meghallgatták a felperest és a tanúkat.

Ekkor a védőügyvéd is szólásra emelkedett:

– És most, bíró úr, szeretném a védencem oldaláról is megvilágítani a történeteket.

A bíró azonban ezt mondta:

– Üljön le! Teljesen felesleges. Csak összezavarná az esküdteket.

Ha egy órád van, tudod a pontos időt. Ha két órád van, sosem vagy egészen biztos benne.

... és rettenhetetlen szívre.

Hangosan kopogtak a kereső szívéén.

– Ki az? – kérdezte ijedten a kereső.

– En, az igazság – jött a válasz.

– Ne nevetesd ki magad! – mondta a kereső. –Az igazság csenddel beszél.

Ez aztán hatékonyan megszüntette a kopogtatást, a kereső nagy megkönnyebbülésére.

Azt azonban sosem tudta meg, hogy a kopogtatást szívének félelmetes dobogása okozta.

Az igazság, amely szabaddá tesz bennünket, majdnem mindig az, az igazság, amelyet legszívesebben meg sem hallanánk.

Tehát amikor azt mondjuk, hogy valami nem igaz, többnyire azt értjük rajta: „Ez nekem nem tetszik.”

Az igazság tisztaságát nem szükséges kedvességgel tompítani. . . .

Egy kínai kiadó elutasító formulája, amivel a kéziratot visszaküldi a szerzőnek:
„Különleges élvezettel tanulmányoztuk kéziratát. De attól félünk: ha kiváló munkáját közreadnánk, teljesen lehetetlen lenne számunkra olyan munkákat kiadni, amelyek nem ütnek meg ugyanezt a szintet. Márpedig elképzelni sem tudjuk, hogy a következő száz esztendőben egy is megközelítené az Önét. Ezért legnagyobb sajnálatunkra vissza kell küldenünk az Ön nagyszerű művét. Ezer bocsánatot kérünk rövidlátásunkért és gyávaságunkért.”

. . . vagy kulturált kifejezésekkel.

Egy amerikai lány, aki egy régi vágású iskolában vett táncleckéket, hajlamos volt arra, hogy ő vezesse a partnerét. Emiatt aztán gyakran születtek ilyen megjegyzések:

– Hé, döntsük el, hogy ki vezet! Te, vagy én? Egyszer egy kínai fiú lett a partnere. Néhány perccel a tánc megkezdése után kedvesen a lány fülébe súgta:

– Általában nem előnyös, ha táncolás közben a hölgy félretesz minden előzetes elképzelést, amely a pár által követendő útirányra vonatkozik.

Az igazságot néha őszinteséggel leplezzük. . . .

Két üzletember találkozott a vasútállomáson.

– Hello.

– Hello. Csend.

– Hová utazol?

– Kalkuttába. Csend.

– Na, ide figyelj! Ha azt mondod, hogy Kalkuttába utazol, tudod, hogy azt fogom gondolni, hogy valójában Bombaybe tartasz. De én most történetesen tudom, hogy te tényleg Kalkuttába utazol. Hát akkor, miért nem mondod meg az igazat?

. . . néha pedig hazugsággal fedjük fel . . .

Egy részeg dülöngélt éjjel a városka utcáin, mígnem beleesett egy pöcegödörbe. Ahogy egyre mélyebbre süllyedt a lében, kiabálni kezdett:

– Tűz! Tűz! Tűz!

Néhány járókelő' meghallotta, és segítségére siettek. Miután kihúzták, megkérdezték, hogy miért kiáltott „tüzet”, amikor nem is volt tűz.

Ezt a klasszikus választ adta nekik:

– Segítségemre sietett volna egy is közületek, ha azt kiáltoztam volna, hogy „Szar!”?

Egy katonát sürgősen hazaküldtek a frontról, mert az édesapja haldoklott. Azért kapta meg ezt a lehetőséget, mert ő volt az egyedüli családtag.

Amikor belépett az intenzív osztályra, azonnal észrevette, hogy a félig öntudatlan ember, akiből mindenféle csövek álltak ki, nem az édesapja. Valaki óriási hibát követett el, és nem a megfelelő embert hívták haza.

– Mennyi ideig élhet még? – kérdezte a doktort.

– Nem többet, mint néhány órát. Éppen hogy csak ideért.

A katona a haldokló fiára gondolt, aki ezer mérföldekre innen, Isten tudja, hol harcolt. Aztán meg az öregemberre, aki csak azért kapaszkodott, az életbe, mert remélte, hogy halála előtt még egyszer együtt lehet a fiával. És nem tétovázott tovább. Előre hajolt, megfogta az öreg kezét, és gyengéden így szolt:

– Apám, itt vagyok. Megérkeztem.

Az öregember belekapaszkodott az odanyújtott kézbe, vak szemei tágra nyíltak, amint a környezetét fürkészték; elégedett mosoly ömlött el arcán, ami ott is maradt a körülbelül egy óra múltán bekövetkező haláláig.

. . . de mindig a saját kockázatunkra.

Autóbaleset történt egy kisvárosban. Tömeg gyűlt az áldozat köré, ezért az újság riportere nem tudott elég közel kerülni, hogy láthassa. Hirtelen támadt egy ötlete:

– Én vagyok az áldozat apja! – kiáltotta. – Kérem, engedjenek keresztül!

A tömeg utat nyitott neki, így aztán egészen a baleset színhelyéig mehetett, ahol észrevette, nagy megszégyenülésére, hogy az áldozat egy számár volt.

Anthony de Mello jezsuita atya könyveit vallásilag összetett környezetben írta, hogy más vallásúakat, agnosztikusokat és ateistákat segítsen lelki fejlődésükben. A könyveket nem azért írta, hogy keresztény tanokat és dogmákat magyarázó kézikönyvekként olvassák a katolikus hívek.

Bestseller könyvének, a „Madár dalának” írása kapcsán jegyezte le de Mello ezeket a meditációs történeteket, amelyek kiindulásként szolgálhatnak az önismeretre és a megértésre alapozott lelkiélethez.

Ez a könyv 250 történetet tartalmaz, melyeket az ima, a tudatosság, a vallás, a kegyelem, a „szentek”, az én, a szerelem és szeretet, és az igazság témaköreibe csoportosítottak. Bár különféle országokból és kultúrákból származnak, mégis, mindegyikben megtalálható az emberi faj népszerű humora és lelki öröksége. Ahogy a többi könyvében is ügyesen alkalmazza, úgy használja itt is a rövid történeteket segédeszközként, hogy olvasóit átvezesse problémáikon, és elérjenek a lényeges igazsághoz. Minden egyes megtévesztően egyszerű történetben van egy tanulság, mely elég erős ahhoz, hogy áttörje önmagunk megértésének korlátait, és hogy következőképp megértsünk másokat is az élet minden helyzetében. „Ha csak felüdülés végett is olvasod - e könyv történeteit,” figyelmeztet de Mello, „nincs rá garancia, hogy egy kis elbeszélés át ne jusson védősáncaidon, s ott robbanjon, ahol a legkevésbé számíthat rá.”